Opłata pocztowa uiszczona gotówką. *WYDANIE V.*

Rok XXI. **Kraków, niedziela 12 czerwca 1938** **Nr. 160**

NOWY DZIENNIK

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Orzeszkowej 7.
Telefon Nr. 102-79. Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-89.
Konto czekowe P.K.O. w Krakowie 400.630.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-ej do 1-ej w południe.

20

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji.
Rękopisów redakcja nie zwraca.
Za inseraty redakcja nie odpowiada.
Ceny ogłoszeń i prenumeraty uwidocznione na ostatniej stronie

TRZĘSIENIE ZIEMI NAWIEDZIŁO BELGIĘ, FRANCJĘ I ANGLIĘ

Bruksela, 11. 6. PAT. Dziś, krótko przed godziną 12 została Bruksela nawiedzona silnym trzęsieniem ziemi. Na przedmieściu Cherbeck runął jeden z domów, a wiele innych doznało poważnych uszkodzeń. Kilkaset osób odniosło obrażenia od spadającego na ulice gruzu i kamieni. Wśród mieszkańców miasta panuje panika. Trzęsienie ziemi, które trwało pół minuty, zostało również odczute w innych częściach Belgii.

Paryż, 11. 6. PAT. Trzęsienie ziemi odczuto również we Francji od Dunkierki aż do Cambrai. W Lille uległy zepsuciu skutkiem wstrząsu aparaty w obserwatorium meteorologicznym. Wiele domów zostało zarysowanych.

Londyn, 11. 6. (R) Dziś o godz. 11.55 w południe odczuto w Londynie silny wstrząs ziemi. Obserwatorium sejsmologiczne w Bromwich zarejestrowało szereg wstrząsów, których ognisko znajdowało się w odległości 340 km. Trzęsienie ziemi odczuto najwyraźniej na przedmieściu Londynu Woolwich, gdzie samochody stojące przed arsenałem poruszyły się zupełnie wyraźnie i przesunęły się o kilka centymetrów w kierunku chodnika.

Podróż min. Becka do Tallina

Tallin 11. 6. PAT. Prasa zamieszcza program wizyty min. J. Becka, który przybędzie do Tallina 13. bm. w towarzystwie wicedyrektora departamentu politycznego p. T. Kobylańskiego i sekretarza Krasickiego oraz posła Estonii w Warszawie Markusa.

Do osoby polskiego ministra przydzielony będzie na czas pobytu w Estonii szef wydziału politycznego w M. S. Z. Tattar. Wieczorem, dnia 13go minister spraw zagr. Selter wydaje wielki obiad galowy na cześć gościa polskiego z udziałem gen. Laidonera, członków rządu, przewodniczących izb ustawodawczych, b. ministra spraw zagranicznych Akkela i przedstawicieli towarzystwa polsko estońskiego.

Dnia 14 bm. min Beck uda się samochodem na zamek prezydenta Paetsa w Oru zwiedzając po drodze niektóre obiekty przemysłowe. Po audiencji u prezydenta na zamku wydane będzie śniadanie, wieczorem zaś minister powróci do Tallina. Dnia 15 bm. p. min. Beck opuszcza Tallin, udając się do Warszawy.

Wybór 3 delegatów do Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie

Warszawa 11. 6. (Sin.) W Warszawie w sali techników odbyło się walne zgromadzenie adwokatów warszawskiego okręgu Sądu Apelacyjnego dla dokonania wyboru trzech delegatów do Naczelnej Rady Adwokackiej, w myśl nowej ustawy o palestrze. Przewodniczył adwokat Morawski. Zgromadzenie odbyło się w zupełnym spokoju. Wybrani zostali adw. Leon Berenson, przedstawiciel Związku Adwokatów Demokratów, który otrzymał 875 głosów, adw. Domański, przedstawiciel Związku Adwokatów Polskich (połączona sanacja z endecją) 837 głosów i adw. Margolis 831 głosów. Czwarty kandydat adw. Jan Nowodworski, przedstawiciel adwokatów narodowców, nie został wybrany, ponieważ uzyskał niedostateczną ilość głosów, a mianowicie 793.

Dalszy spadek dolara
w związku z pogłoskami dewaluacyjnymi

Warszawa 11. 6. PAT. Na dzisiejszych giełdach walutowych nastąpiło dalsze dość wyraźne osłabienie dewizy na Nowy Jork. Spadek dolara tłumaczy się ponownym pojawieniem się pogłosek o rzekomym zamiarze rządu U. S. A. dewaluacji dolara. W związku z tym z Londynu sygnalizują o masowych sprzedażach dolara i ponownym ożywieniu tezauryzacji złota. Dewiza na Nowy Jork spadła w Londynie z 4,95 5/8 przy wczorajszym zamknięciu do 4,96 3/4 dziś, w Zurychu osłabła ona z 4,38 3/4 do 4,37 3/8.

Pozostałe dewizy, włącznie z frankiem francuskim nie wykazały poważniejszych zmian.

NA POSTERUNKU:

ADWOKATURA

(J. D.). KRAKÓW, 12 czerwca.

Jakkolwiek już od kilku lat mówiło się o zamknięciu listy adwokatów i aplikantów adwokackich, to jednak ostatnia decyzja p. min. Grabowskiego jak grom uderzyła w opinię publiczną. Zarządzenie p. min. sprawiedliwości jest nieubłagane. Działa ono z mocą natychmiastową i faktycznie przekreśla prawa nabyte licznych aplikantów, którzy zapewne nie spodziewali się takiego epilogu swych studiów prawniczych. Klamka już zapadła i byłoby jedynie bezpłodnym teoretyzowaniem zastanawianie się, jak możnaby całe to zagadnienie uregulować w sposób mniej dotkliwy dla zainteresowanych obywateli. Z tego jednakowoż nie wynika, aby należało zdławić myśli, które rozporządzenie p. min. Grabowskiego wywołuje. Przed dziewięciu laty młody człowiek zapisał się na wydział prawniczy uniwersytetu w Krakowie, we Lwowie, w Warszawie, w Wilnie, lub Poznaniu. Cztery lata wysiedział na ławie uniwersyteckiej, przygotowując się do zawodu prawniczego w zakresie wiadomości teoretycznych, przez pięć lat zaś tułał się po sądach i kancelariach adwokackich, nabywając wiadomości praktycznych. W wielu miastach terminy egzaminów adwokackich nie zostały jeszcze ustalone, w Warszawie zaś egzamin adwokacki miał się odbyć 17 bm., a więc za kilka dni. Młody człowiek, który ukończył wydział prawniczy i odbył przepisaną pięcioletnią aplikację adwokacką zaczął się przygotowywać do egzaminu. Może nie każdemu jest wiadome, że egzamin adwokacki wymaga stosunkowo najwięcej mozołu, pilności i pracy w porównaniu z innymi egzaminami naukowymi czy zawodowymi, jakoże ustawodawstwo polskie należy niewątpliwie do najbardziej rozległych w świecie, a od kandydata na adwokata wymaga komisja egzaminacyjna znajomości wszystkich ustaw i rozporządzeń oraz bogatego zbioru orzecznictw Sądu Najwyższego i N. T. A. I oto teraz po wielomiesięcznym „wkuwaniu“ do tego iście „mandaryńskiego“ egzaminu i po minimum 9-letnim praktycznym i teoretycznym przygotowywaniu się do stanu adwokackiego — młodemu kandydatowi zatrzaśnięto drzwi przed nosem. Można sobie łatwo wyobrazić, co się teraz w duszy takiego kandydata gotuje...

Pomijając całą dyskusję nad zagadnieniem, czy ograniczenia w adwokaturze są w ogóle potrzebne, — na pewno wszyscy zgodzą się z tym, że gdyby już w końcu Ministerstwo Sprawiedliwości „musiało“ wprowadzić ograniczenia w adwokaturze, to mogło to uczynić w formie mniej drastycznej i mniej krzywdzącej. Ziemia nie zmieniła by swego biegu po orbicie słonecznej, ani w Polsce nie wybuchłaby rewolucja, gdyby Ministerstwo Sprawiedliwości, stosując się do ducha zasady „lex retro non agit“ — wyjęło spod ograniczeń aplikantów obecnych, a także słuchaczy prawa na uniwersytetach przynajmniej od drugiego roku studiów.

Motywem tego rozporządzenia jest jakoby przekonanie, że stan adwokacki w Polsce wykazuje „przesycenie“ i dlatego należy zamknąć dopływ nowych sił adwokackich. Gdyby ten motyw był naprawdę jedynym albo głównym, — nie byłoby łatwiejszej rzeczy, jak wykazać jego nieprawdziwość. Ze statystyką w ręku można przejść wszystkie państwa europejskie i stwierdzić, że pod względem liczby adwokatów na głowę ludności w ogólnej tabeli Polska zajmuje jedno z ostatnich miejsc chociaż z uwagi na istny labirynt ustawodawstwa w naszym kraju powinniśmy mieć stosunkowo najwięcej adwokatów. Nie ma u nas chyba adwokata, — ani w ogóle prawnika, — któryby wyznawał się na wszystkich ustawach. Nawiasem wspomnimy, że podobno w samej tylko dziedzinie opłat stemplowych panuje taki chaos, że jedynie tylko naczelnik wydziału opłat stemplowych w Ministerstwie Skarbu potrafi ten przedmiot ogarnąć...

Nie opinia o przeludnieniu w adwokaturze jest więc motywem rozporządzenia o zamknięciu listy adwokatów, ale chęć ograniczenia dopływu Żydów do adwokatury. Zawód adwokacki był jednym z bardzo nielicznych źródeł zarobkowania dla młodzieży żydowskiej, która po ukończeniu szkół średnich zamierzała poświęcić się zawodowi wolnemu. Z tego też powodu liczba adwokatów żyd. była dość znaczna, choć jeśli za podstawę porównań weźmiemy ogólną liczbę p r a w n i k ó w (tj. notariuszów, profesorów, docentów i asystentów na uniwersytetach, pisarzy hipotecznych, sędziów, oficerów-audytorów, referendarzy i urzędników Prokuratorii Generalnej, prawników w województwach, starostwach, w Ministerstwie Sprawiedliwości, w biurach sejmu i senatu, w monopolach i przedsiębiorstwach państwowych etc.) — odsetek prawników żydowskich wypadnie g r u b o niżej. Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że nieżydowscy absolwenci fakultetów prawniczych tylko w bardzo rzadkich wypadkach obierali stan adwokacki; w przygniatającej większości szli oni do administracji lub do sądownictwa lub też wreszcie do przedsiębiorstw państwowych i samorządowych. Z tego też powodu ograniczenie dopływu do adwokatury nie dotknie ani w przybliżeniu tak ciężko prawników nieżydowskich co ich kolegów żydowskich. Część prawników nieżydowskich będzie się może nadal starała różnymi furtkami, które rozporządzenie pozostawia otwarte — dostać się mimo wszystko do adwokatury, ale większość prawdopodobnie zrezygnuje z adwokatury i poświęci się innym dziedzinom pracy prawniczej, dla Żydów, oczywiście niedostępnych.

Dlatego trudno rozporządzenie o zamknięciu listy adwokatów określić inaczej, jak tylko cios przede wszystkim, a może nawet wyłącznie, w prawników żydowskich. Nie odważylibyśmy się powiedzieć, czy krok taki wpłynie ujemnie lub dodatnio na opinię społeczeństwa, a w szczególności samych prawników, o prawie w naszym kraju.

Stronnictwo Ludowe wobec ordynacji wyborczej do samorządu gminnego

Warszawa 11. 6. (Sin) Wiceprezes naczelnego komitetu wykonawczego Stronnictwa Ludowego Mikołajczyk w wywiadzie z przestawicielem Agencji Agrarnej ostro krytykuje założenia rządowe w ordynacji wyborczej do samorządu gminnego. Na pytanie, jak wobec tego ustosunkuje się Stronnictwo Ludowe do nowych wyborów samorządowych na tle takiej ustawy, Mikołajczyk oświadcza: „na to dziś odpowiedzieć nie mogę. Odpowiedź dadzą władze Stronnictwa. Mogę tylko powiedzieć, że nowe projekty chęci do brania udziału chłopów w takich wyborach nie podniosą. Najistotniejszym jest jednak, że tendencja tej ustawy wyraźnie określa stanowisko rządu do wsi, dając odpowiedź na tysiączne wołania chłopów o zmianę ustroju samorządowego i parlamentarnego i zaprzeczając kategorycznie wszelkim pogłoskom, rozpuszczonym na temat nowego stosunku do wsi, zmiany systemu i tendencji przywrócenia wsi należnych jej praw“.

Wrzenie w Meksyku - w permanencji

Meksyk, 11. 6. PAT. W kraju panują nadal zamieszki, tak że wojska rządowe muszą walczyć z uzbrojonymi bandami. W stanie Guerrero bandyci napadli na miejscowość Cacahula, paląc domy i masakrując mieszkańców bez różnicy płci i wieku.

Meksyk, 11. 6. PAT. Prezydent Cardenas polecił usunąć z szeregów armii generała brygady Enrique Espejel Chavarria, podejrzanego o utrzymywanie kontaktu z gen. Cedillo. Niezależnie od tego toczyć się będzie przeciwko gen. Chavarria postępowanie przed sądem wojskowym.

Buenos Aires, 11. 6. PAT. Donoszą z Meksyku, że izba handlowa w Hermosillo, stanie Sonora, wydaliła ze swego grona wszystkich członków Żydów. Powołany do życia komitet, złożony z kupców meksykańskich ogłosił, że konkurencja żydowskich kupców jest „nielegalna“. Członkowie komitetu pikietują sklepy żydowskie. Żydzi zwrócili się do gubernatora stanu Sonora z prośbą o opiekę, na co otrzymali odpowiedź, że już im udzielono wszelkiej opieki przewidzianej ustawą. Antysemityzm w stanie Sonora zatacza coraz szersze kręgi.

Tornado szerzy spustoszenie w stanie Texas

Nowy Jork, 11. 6. PAT. Nad stanem Texas przeszła burza o niesłychanej sile. Tornado nawiedził w szczególności miejscowość Clyde. 20 domów uległo całkowitemu zburzeniu. M. in. trąba powietrzna zburzyła szkołę w chwili, gdy odbywały się w niej lekcje. Wiatr był tak silny, iż zrzucał z drogi samochody ciężarowe. Liczba ofiar w ludziach dotychczas nie jest znana.

Antysemickie występy pod pokrywką walki z masonerią

Warszawa, 11. 6. (Sin). W Warszawie odbył się dziś pierwszy antymasoński zjazd prasy polskiej, w którym wzięło udział kilkudziesięciu dziennikarzy. Na przewodniczącego zebrania powołano posła Madejskiego, do prezydium weszdł m. in. ks. Trzeciak. Po południu rozpoczęło się wygłaszanie referatów. Ks. Trzeciak dowodził, że Żydzi i masoneria to jest jedno i że loże masońskie są ekspozyturą synagogi(!!). Poseł Budzyński twierdzi że spotęgowanie ruchu antymasońskiego otwiera nowy etap w życiu niepodległej Polski.

Drang nach Osten

Warszawa, 11. 6. (Sin.) W kilku księgarniach warszawskich skonfiskowana została mapa geograficzna Rzeszy, sprowadzona z Lipska. Mapa ta przedstawiała przy obszarze Niemiec terytoria polskie, które wchodziły w skład dawnego zaboru pruskiego w ten sposób, że były oddzielone od granicy niemieckiej liniami przerywanymi.

Nie ma noclegów dla wycieczek szkolnych w Warszawie

Warszawa 11. 6. PAT. Kuratorium okręgu szkolnego warszawskiego zawiadamia że wobec przepełnienia schronisk szkolnych, wycieczki szkolne, udające się do Warszawy, nie mogą liczyć na noclegi.

Wycieczki bez uprzedniego zapewnienia sobie noclegów, bezwarunkowo nie powinny przyjeżdżać do Warszawy.

Nowa ofiara terrorystów

Jerozolima, 11. 6. ŻAT. Żydowski policjant pomocniczy Josef Stapir, zastrzelony został dziś przez arabskich terrorystów, gdy stał na straży placu Pica-Micpe. Josef Stapir liczył lat 21, urodził się w Micpie. Żydowski policjant pomocniczy Henoch Lewinson (lat 27), który przybył niedawno z Niemiec, został zraniony przez arabskiego terrorystę, gdy stał na straży w kolonii Meoz w Emeku. Terrorysta arabski wyrwał mu karabin z ręki i zranił go, poczem zdołał zbiec.

Jerozolima, 11. 6. ŻAT. Banda złożona z 50 terrorystów zniszczyła w nocy sad owocowy, liczący przeszło 1000 drzew, w pobliżu Rosz Pina. Policja prowadzi dochodzenia i aresztowała muchtara sąsiedniej wsi.

Jerozolima, 11. 6. ŻAT. Delegacja kolonii żydowskich Górnej Galilei zwróciła się do komisarza okręgowego z żądaniem surowych zarządzeń przeciwko terrorystom za podpalanie zboża w koloniach. Komisarz okręgowy przyrzekł zastosować najostrzejsze środki, aby stłumić terror.

Dymisja wysokiego komisarza Syrii

w związku z sytuacją w Sandżaku Aleksandretty

Rzym, 11. 6. (R). Agencja Stefani donosi z Ankary: Do dziennika „Cumhuriyet" nadeszła z Adany wiadomość, że wysoki komisarz francuski dla Syrii de Martel podał się do dymisji. Francuskie ministerstwo spraw zagranicznych prośbę o dymisję przyjęło. Na temat ustąpienia p. de Martel krążą pogłoski, że złożeniem prośby o udzielenie dymisji pragnął on zaprotestować przeciw polityce swego rządu w Sandżaku. Z innych źródeł zapewniają, że dymisja wysokiego komisarza spowodowana była przez francuskie ministerstwo spraw zagranicznych, które pragnie usunąć wszystkie przeszkody na drodze do przyjaznego układu stosunków francusko-tureckich.

Morderca szofera poddany obserwacji psychiatrów

Warszawa, 11. 6. (Sin.) W procesie Sieradzkiego, mordercy szofera, Sąd Apelacyjny postanowił odstawić oskarżonego na obserwację do zakładu dla umysłowo chorych w Grodzisku, na okres 6 tygodni.

Zjazd działaczy demokratycznych

Lwów 11. 6. (B) Jutro obradować będzie we Lwowie zjazd działaczy demokratycznych. W zjeździe wezmą m. in. udział prof. Bartel, prof. Michałowicz i prof. Handelsman którzy wygłoszą referaty.

Tragiczny zgon naczelnika wydziału w wojew. lwowskim

Lwów 11. 6. (B) Duże wrażenie wywołała we Lwowie wiadomość o tragicznej śmierci naczelnika wydziału komunikacyjnego urzędu wojewódzkiego we Lwowie, Franciszka Szczygły, który zmarł wczoraj w nocy. Naczelnik Szczygieł powrócił przed paru dniami samochodem z podróży służbowej z prowincji do Lwowa. W pewnej chwili do auta dostała się jakaś mucha, która pogryzła naczelnika jak i szofera. Wskutek ukąszenia naczelnik i szofer zachorowali; podczas gdy naczelnik Szczygieł dostał zakażenia i po 3 dniach zmarł, szofer wyzdrowiał.

Zamach samobójczy podprokuratora w Jaśle

Jasło, 11. 6. (Gr) Wielkie wrażenie w naszym mieście wywołała wiadomość o zamachu samobójczym, dokonanym dziś w godzinach popołudniowych w Sądzie Okręgowym w Jaśle przez podprokuratora B. Bojteckiego (lat 28), będącego dopiero 6 miesięcy po ślubie. Bojtecki strzałem rewolwerowym oddanym w okolicę serca chciał pozbawić się życia. Przewieziony został do szpitala powszechnego w Jaśle. Stan jego jest bardzo ciężki, lecz nie beznadziejny. Przyczyny zamachu dotychczas nie ustalono.

PRZEGLĄD PRASY

Dlaczego nie spróbować drogi prostej?

Projekty reformy ustroju samorządu, wniesione przez rząd na porządek dzienny nadzwyczajnej sesji sejmu, wciąż bardzo żywo zajmują opinię publiczną. Wszystkie komentarze prasy zajmują się pytaniem, czy chodzi tylko o samorząd, czy też o próbę wysondowania nastrojów opinii publicznej. „Kurier Warszawski“ jest zdania, że celem projektów rządowych jest właśnie druga alternatywa. Ordynacja wyborcza do sejmu stała się barierą, oddzielającą sejm od społeczeństwa, dlatego nawet sfery rządowe widzą już teraz konieczność nowej ordynacji wyborczej. Słusznie więc pyta się „Kurier Warszawski“:

Dlaczegóż jednak nie spróbować drogi prostej — nie sprawdzić, czy zmiana ordynacji w tym Sejmie rzeczywiście jest niemożliwa? — Dlaczego nie wnieść do Sejmu rządowego projektu nowej ordynacji sejmowej? A w razie niemożliwości przeprowadzenia go, pozostaje jeszcze droga zaproponowania, by parlament upoważnił do zmiany ordynacji Prezydenta Rzplitej. Gdyby to wszystko okazało się konkretnie nieosiągalne, wówczas dopiero można by powiedzieć, że ordynacji sejmowej zmienić obecnie nie można. Ale wówczas mielibyśmy znakomite wyjaśnienie sytuacji i — odpowiedzialności. Byłoby bowiem widoczne, kto pragne realnego wyjścia z obecnego impasu, a kto — nie.

Zamknięcie listy adwokatów, a apoteozowanie haseł „straganu“

Mecenas Leon Berenson przypomina na łamach „Robotnika“ słowa Piłsudskiego o „głodnych adwokatach“, którzy na brudną konkurencję rzucają płaszcz frazesu patriotycznego. Zamknięcie listy adwokatów jest na pozór rzeczą drobną, ale i w tej sprawie drobnej odbija się całokształt naszego życia politycznego, albowiem —

należy jednak pamiętać, że sposób rozprawienia się z konkurentami, szafowanie nastrojami ulicy, apoteozowanie haseł „straganu“, — wszystkie te motody walki polityczno-gospodarczej, stanowią groźbę dla Demokracji. Te, na pierwszy rzut oka, specyficznie adwokackie troski i bóle, są zwiastunem innych zamieszeń, płynących z nieokiełznanych apetytów rasistowsko- narodowych, są zapowiedzią niesprawiedliwości społecznej, której zaklętym wrogiem jest proletariat polski.

I niech sobie przypomną ci świeżo upieczeni „spadkobiercy“ spuścizny ideowej Piłsudskiego jego niezatarte słowa o „robotniku polskim, który aż do dnia zwycięstwa nie przestanie toczyć walki śmiertelnej z wszelką niesprawiedliwością, czy to narodową — czy ekonomiczną lub polityczną“

Gdy radio staje się tubą propagandy politycznej

Czym jest Polskie Radio, przekonaliśmy się niedawno z niesmacznego i zupełnie nie liczącego się ze żydowskimi abonentami odczytu gloryfikującego plany antyżydowskie Ozonu. Widocznie jednak nietylko Żydzi mają już dość tej polityki, od której chyba Radio powinno się trzymać z dala, bo w „Nowej Rzeczpospolitej“ czytamy wcale żywo napisane uwagi na ten temat. Autor swój artykuł kończy następującym ustępem:

Jakże nudne i monotonne są pisaniny i gadaniny obrońców reżimu. Trudno dziwić się zresztą temu, skoro też same frazesy, których nie można poprzeć przykładami z życia, gdyż życie mówi coś wręcz przeciwnego, trzeba przestawiać i ustawiać w sposób różny, ale nie można w nie wlać rumieńca prawdy i realizmu. Bo jeśli nawet komu wymknie się jakieś słówko żywsze i prawdziwsze, to niezwłocznie oczekiwać trzeba rejterady i odwołań.

Trudno dziwić się też profesorowi, który oświadczył, że choć jest zwolennikiem reżimu, jednak zamyka u siebie radio z chwilą, gdy zabiera się ono do ględzenia na tematy polityczne.

Państwa elitarystyczne potworzyły u siebie ministerstwa propagandy w słusznym przeświadczeniu, że nie mogąc oprzeć się na prawdzie, którą głoszą i przeinaczają przy stosowaniu cenzury, muszą pomagać sobie trąbami reklamy, preparowanymi przez specjalny urząd. — Jednoczy on w sobie zapewne wszystkie dotychczasowe sposoby reklamy politycznej, a nawet na czas pewien reklamę tę zaostrza, czyni ją jeszcze nieznośniejszą, jeszcze dokuczliwszą.

Wówczas już nie tylko profesor ale i szary obywatel będzie musiał wyrzec się przyjemności słuchania radia, z którego w mierze zdwojonej poleją się fale szarej, beznadziejnej oficjalnej nudy.

Apel do „polskich Piłatów“ w sprawie mniejszości polskiej w Niemczech

Memoriał związku Polaków w Trzeciej Rzeszy był niejako uderzeniem obuchem w głowę. Nagle jak gdyby w transparencie ukazało się prawdziwe oblicze włodarzy Trzeciej Rzeszy. Prysły wszelkie iluzje o głębokiej przyjaźni. „Gazeta Polska“ usiłowała wykręcić się sianem, zalecając Polakom w Niemczech ufność w sprawiedliwość rządu Rzeszy. Stanowisko to zwalcza „Warszawski Dziennik Narodowy“, pisząc:

Polska daje rządowi Rzeszy przykład liberalnego stosunku do mniejszości niemieckiej, bodaj że wyjątkowego w świecie. Nic ponadto dać nie może, a jeżeli Niemcy liczą na dalsze ustępstwa w ramach tzw. zasady wzajemności, to chyba w złej woli i poszukiwaniu pretekstów do utrzymania krzywdy polskości w swym państwie.

Powtarzamy, że taka wzajemność jest dla Polski nie do przyjęcia. — Przed dwoma dniami polemizowaliśmy z „Gazetą Polską“ która Polakom w Niemczech zalecała ufność w sprawiedliwość rządu Rzeszy. Oświadczyliśmy wówczas, że nie wierzymy w dobrą wolę Berlina; domagaliśmy się wystąpienia rządu polskiego chociażby zastosowania represyj.

Że piłackie umycie rąk nie pomogło, dowodzi wyżej przytoczone oświadczenie Berlina. Czy nasi Piłaci zechcą otrząsnąć się ze złudzeń — nie wiemy, lecz zauważamy, że poczynają na nowo komplikować się stosunki między narodem polskim i narodem niemieckim.

Niech się jednak panowie z prasy endeckiej uderzą sami w piersi, bo chyba sami nie są bez winy, wszak przez cały czas gloryfikowali hitleryzm, chociaż doskonale wiedzieli, że hitleryzm jest tylko odmianą dawnego krzyżactwa. W domu powieszonego nie mówi się o sznurze, dlatego nieco dziwny jest ten apel do Piłatów z „Gazety Polskiej“.

„O ile nie przyjdzie ktoś, kto powtórzy wystąpienie Marszałka Piłsudskiego w roku 1926“

Stosunki między Stronnictwem Ludowym a endecją bardzo się zaostrzyły. Bojówki endeckie, które czynnie wystąpiły podczas święta chłopskiego były tylko zewnętrznym wyrazem tego wrogiego nastawienia się endecji wobec mas chłopskich zorganizowanych w Stronnictwie Ludowym. Sprawa ta bardzo zaniepokoiła chadecki „Głos Narodu“, którego naczelny publicysta dobrotliwie namawia oba stronnictwa do porozumienia się.

Jeśli do tego nie dojdzie, to łatwo przewidzieć przyszłość... Będziemy jeszcze parę lat próbowali na jednej stronie fabrykować „ozon“ a na drugiej będziemy wiedli potępieńcze swary, o ile nie przyjdzie ktoś kto powtórzy wystąpienie marsz. Piłsudskiego w roku 1926. A po paru latach — moi panowie — wkroczą na scenę polityczną ci „młodzi“, którzy już dziś więcej wykazują zdecydowania i dynamiki, niż „starzy“ skupieni w S. L. i S. N. Bardzo zaś wątpimy, by dzisiejsi kierownicy obydwóch partyj doczekali się swojej „tury“ po tych „młodych“. W Japonii rządzą 80-letni ministrowie i rządzą podobno dobrze. Polska jednak nie jest Japonią.

Im wcześniej zrozumie to i Stronnictwo Narodowe i Stronnictwo Ludowe, tym będzie dla nich i dla Polski lepiej. Co do nas, to nie ustaniemy w „faworyzowaniu“ tej myśli. Uważamy ją bowiem za słuszną i zdrową.

A „Czas“ chciałby ludowców pozyskać dla prawicy...

„Czas“ też zakasał rękawy, przybrał minę świętoszka i udaje optymistę. Optymizm ten jest bardzo podejrzany, a można w nim raczej widzieć próbę zakrzyczenia lęku, jaki ogarnął konserwatystów na widok tych potężnych mas chłopskich, które manifestowały w obronie demokracji.

„Czas“ pociesza się:

Bo też w łonie Stronnictwa Ludowego sytuacja bynajmniej jasną nie jest. Są tam i tacy, którzy z pewnymi odłamami sanacji chcieliby dojść do porozumienia, są również tacy — a do nich należy przede wszystkim autor głośnego artykułu w „Zwrocie“, podpisujący się literkami W. W. — którzy jakiekolwiek kompromisy odrzucają, są tacy, którzy sterują coraz bardziej w kierunku prawicowym i narodowym, ale są też i tacy — naprzykład inż. Solarz z Gaci — którzy dążą do realizacji folksfrontu. Nie pora jeszcze na przepowiednie — który z tych kierunków weźmie górę. Jak niemal we wszystkich obozach politycznych, tak samo i wśród ludowców trwa wciąż jeszcze pewien ferment ideowy. Zobaczymy, co się z tego fermentu wyłoni. Jeśli chodzi o nas, to jesteśmy tu raczej optymistami. Wieś jest katolicka, chłop jest przywiązany do swego warsztatu pracy, a uczucia te są kiepskim fundamentem dla budowy folksfrontu. Jeśli więc bez bożniczej agitacji uniwersytetów ludowych — będzie przeciwstawiona energiczna kontrakcja, jeśli z drugiej strony min. Poniatowskiemu nie uda się włościaństwa do reszty sproletaryzować, ludność wiejska skręci w kierunku prawicowym i narodowym. W Stronnictwie Ludowym wezmą górę elementy umiarkowane i katolickie. Socjaliści odejdą z kwitkiem i będą zmuszeni szukać oparcia dla swych przerzedzonych szeregów gdzie indziej.

Ten sztuczny optymizm może się jednak źle dla panów z „Czasu“ fatalnie skończyć, bo nie zanosi się wcale na odwrót ludowców ku prawicy „obszarniczej“...

(— ss)

APOLINARY HARTGLAS

CZY TO MA SENS?

Prof. Hersch napisał pracę, w której na zasadzie urzędowych danych statystycznych dowiódł, że przestępczość wśród Żydów w Polsce jest znacznie mniejsza, niż wśród nie-Żydów. Nie zapachniało to tym wszystkim, którzy starają się usprawiedliwić swój zoologiczny antysemityzm rzekomą niższością etyczną Żydów. „Czas” — udzielający gościnnie łamów żydowskim palestynofilom pewne go autoramentu w celu szkodzenia Organizacji Syjonistycznej i popierania „idei” emigracjonizmu — wystąpił z artykułem, w którym obala statystyczne dane prof. Herscha jednym bardzo dowcipnie pomyślanym argumentem: Żydzi dają więcej przestępców od nie - Żydów, ale ponieważ są sprytniejsi i umieją lepiej unikać karzącej ręki sprawiedliwości, więc rzadziej figurują w wykazach statystycznych. No, i jak tu walczyć z podobną argumentacją?

Skazujący wyrok Sądu Wojenno - Polowego przeciwko rozstrzelanemu rabinowi Szapirze z Płocka został już dwukrotnie przez Najwyższy Sąd Wojskowy uchylony. Prasa polska pewnej kategorii nie przestaje przy lada okazji wypominać zdrady cieniom rabina Szapiry.

Jeszcze przed wojną Burcew i inni rewolucyjni działacze rosyjscy na zasadzie dokumentów stwierdzili i podali do wiadomości publicznej, że t. zw. „Protokóły Mędrców Syjonu” są falsyfikatem, sporządzonym przez niejakiegoś dziennikarza minorum gentium, Nilusa, na zamówienie carskiej ochrany. Czy prasa antysemicka jakiegokolwiek kraju przestała powoływać się na te „Protokóły”, jako na oryginalny dokument, dekonspirujący rzekomą mafję żydowską?

Niezbyt chlubnie wyszedł z dyskusji o Talmudzie podczas procesu Bejlisa ks. Pranajtis, zdezawuowany przez uczonych teologów i znawców Talmudu, rdzennych, prawosławnych Rosjan. Jeszcze bardziej skompromitował się hitlerowski „talmudoznawca” Fleischhauer w procesie zurychskim, zdezawuowany jako nieuk, też nie przez Żydów, lecz przez uczonych protestanckich teologów. Nie przeszkodziło to jakiemuś katowickiemu pismakowi znieważyć religię żydowską. I ta sprawa doszła do sądu i skończyła się kompromitacją oszczercy.

A teraz czytamy znowu, że podobna sprawa toczy się w Grudziądzu. I tam jakiś lokalny żydoznawca znieważył religię żydowską i trafił przed kratki sądowe. Miejscowa Gmina Żydowska przyłączyła się do sprawy, jako powód cywilny, żądający symbolicznej złotówki. Oskarżony, naturalnie, powołał się na autorytet ks. Trzeciaka, który naturalnie, dał o religii żydowskiej opinię ujemną. Sąd, na wniosek rzecznika Gminy Żydowskiej, zażądał jeszcze opinii prof. Schorra. Czekamy teraz na tę opinię. Nie wątpimy, że wypadnie ona dodatnio, że będzie bardziej źródłową od tego, co mógł zaprodukować ks. Trzeciak. Ale co z tego? Czy to kogo, oprócz Sądu przekona?

W związku z tym wszystkim powstaje zagadnienie: po co to wszystko? Czy ma sens i czy odpowiada naszej godności to stałe bronienie się? Przekonaliśmy się już na wieloletniej historii niemieckiego Verein zum Abwehr des Antisemitismus i na świeżo zademonstrowanej w Wiedniu bezowocności tyloletnich wysiłków Ireny Harand, że żadna logika, żadne dowody i fakty nie przekonają tych, którzy chcą prześladować Żydów. Jesteśmy takim samym narodem, jak i inne. Tak samo, jak i inne narody, jesteśmy oczerniani przez naszych wrogów. Ale żaden inny naród nie poniża się tak do nieustannej obrony i udowadniania złośliwości zarzutów, jak my. Każdy naród podobne oszczerstwa zbywa pogardliwym milczeniem — jest wyższy ponad nie, i nie poniży się do obrony.

Prawda, nasza sytuacja jest odmienna. Każdy naród mieszka na własnym skrawku ziemi i oszczerstwa padają nań z zewnątrz. My mieszkamy rozproszeni wśród tych, którzy podają ucho oszczestwom i pod ich wpływem mogą się na nas rzucić. Więc może faktyczne względy nakazują nam odparowywać oszczerstwa, dezawuować oszczerców? Przytoczone wyżej przykłady, zdaje się, potwierdzają dostatecznie, że wiara w możność przekonania wrogów jest fantazją, jest dziecinnadą.

Nikogo nigdy nie przekonamy. Ludzie szlachetni i tak nie wierzą. Ludzie źli wiedzą, że tak nie jest, ale umyślnie udają, że wierzą. Ciemna masa zawsze wierzy swoim, nie nam, i łatwiej w ogóle daje posłuch oszczercom, niż oczernianym. Naszej wewnętrznej apologetycznej potrzebie stanie się zadość, gdy każde oszczerstwo odrzucimy raz, a potem już wystarczy tylko powoływanie się na ów pierwszy fakt zdezawuowania i pogardliwe napiętnowanie łajdactwa oszczerców po imieniu. Każde ponowne podejmowanie obrony tylko osłabia naszą pozycję, wywołuje wrażenie, że jednak mamy coś na sumieniu.

Podoba się komuś oczerniać naszą religię? Od tego jest prokurator. Nam wystarczy oświadczenie: patrz Fleischhauer i patrz katowicki proces. Dosyć! Podejmować znowu obronę, dziś w Grudziądzu, jutro w Mławie, a pojutrze w Kozienicach — to nie ma sensu. Żeby nie wiem co Sąd powiedział — ks. Trzeciak powie swoje. A motłoch prędzej uwierzy ks. Trzeciakowi, niż uczonym źródłowym wywodom prof. Schorra. Jeszcze agitatorzy dodadzą: naturalnie, ks. Trzeciak nie mógł tak udowodnić, jak prof. Schorr, bo prof. Schorr to Żyd, więc wykalkulował sprytniej — ale rację ma ks. Trzeciak. Tak jak „Czas”: Żydów jest mniej wśród statystycznie ujętych przestępców, bo sprytniej ukrywają swoje zbrojenie. Więc po co? Tylko, żeby wciąż zajmować pozycję muszącego się bronić, zamiast pogardą odpowiadać na oszczerstwo?

Owszem, miałoby sens to powtarzające bronienie się, gdyby mogło dać jakieś rezultaty. Przekonać nikogo nie można, gdy jest pełen złej woli lub złośliwej głupoty. Ale przynajmniej go zastraszyć, żeby inni zawahali się przed powtarzaniem oszczerstw. Lecz wiemy, przecież z góry: wyrok skazujący nie może być wysoki, a wykonanie kary bywa zawieszone. Więc kogo to odstraszy? Owszem, na zajutrz znajdzie się nowy oszczerca który zechce wsławić swoje imię à la Herostrates za tak tanią cenę, jak niska kara z zawieszeniem wykonania. A co za popularność tymczasem w całej prasie! Zaś efekt praktyczny: calomniez, calomniez toujours....

Z czasów ostaniej wojny opowiadają taką anegdotę. Przed sąd polowy rosyjski przyprowadza żołnierz pojmanego Żyda. „Co zrobił?” — pyta przewodniczący. „Złapaliśmy go, jak przeciągał drut od telefonu polowego”. „Aha, szpieg! — Powiesić go!” Po chwili żołnierz sprowadza innego Żyda. „A ten co zrobił?” — pyta przewodniczący. „Złapaliśmy go przy drodze, ale żadnego drutu nie znaleźliśmy przy nim”. „Aha, telefon bez drutu! Szpieg! — Powiesić go!”

Czy jest drut, czy nie ma — wszystko jedno: powiesić. Skoro Żyd — to szpieg. Więc poco cały ten wysiłek? Poco tracić tyle energii? Na co się poniżać? Po co ta wieczna apologetyka? Im jest wszystko jedno. Im nie jest potrzebny drut. Im jest potrzebne powieszenie. P r a w d a im nie jest też potrzebną.

Czyż nie więcej miałoby sensu — ot, tak po prostu, z należytą pogardą plunąć na wszelkie oszczerstwa?



Czy Naszaszibi stanie przed komisją Woodheada?

RÓŻNICE POGLĄDÓW W PARTII

Jerozolima 11. 6. ŻAT. Według doniesień z kół arabskich władze stronnictwa Naszaszibiego obradują od kilku dni nad kwestią wystąpienia przed komisją do Spraw Podziału Palestyny. Poglądy stronnictwa są podzielone. Przeciwnicy stawienia się przedstawicieli partii przed komisją Woodheada nie posługują się argumentami merytorycznymi, lecz wyłącznie względami obawy przed terrorem arabskim. Dotychczas nie powzięto jeszcze ostatecznej uchwały. Zwolennicy wystąpienia Racheb bey-Naszaszibiego przed komisją stanowią, jak się okazuje, mniejszość. Starają się oni jednak pozyskać większość dla swojej koncepcji.

Statystyka terroru

Jerozolima 11. 6. ŻAT. Wydawany przez Histadrut tygodnik arabski „Chatikat al-Amar“ zamieścił statystykę aktów terroru w okresie od 19 kwietnia 1937 do 19 kwietnia 1938. W tym czasie zarejestrowano 200 napadów terrorystycznych, które zakończyły się w 85 wypadkach zabójstwem i w bardzo licznych wypadkach ciężkim zranieniem.

Sir Charles Tegart opuści Palestynę 14 czerwca

Jerozolima 11. 6. ŻAT. Sir Charles Togart, ekspert z Indyj, który przybył do Palestyny przed przeszło pół rokiem, aby zreorganizować policję opuści kraj 14 czerwca. W ubiegłym tygodniu Tegart zwiedził północną Palestynę oraz budowane według jego projektu zasieki z drutu kolczastego wzdłuż granicy.

* * *

Jerozolima 11. 6. ŻAT. „A Difae“ donosi, że rząd postanowił odkomenderować 300 policjantów palestyńskich do korpusu ochrony pogranicza w Transjordanii.

Tow. J. KRANZOWI z powodu śmierci Jego bł. p. OJCA wyraża szczere i głębokie współczucie
Komitet Lokalny Org. Ogólno-Syjońskiej i Zarząd Szkoły Hebrajskiej w Dębicy.
4175k

Z okazji zaręczyn naszej kochanej siostry MALJI z p. ARONEM SCHENKLEM z Frysztaku zasyłają serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności
4172k Hersz i żona Laja PURETZOWIE.

Pamiętniki Kaukadżiego

Bagdad 11. 6. ŻAT. Prasa arabska donosi, że Fauzi bey el-Kaukadżi b. prowodyr terrorystów w roku 1936 zakończył swe pamiętniki obejmujące okres powstańczych walk arabskich pod jego dowództwem. Kilka pism europejskich(?) zaproponowało ogłoszenie tych pamiętników zanim ukażą się w formie książkowej, lecz Kaukadżi propozycję tę odrzucił. Pamiętniki te wkrótce mają się ukazać.

Długoletni spór żydów białostockich o grunta z Arabami

Jerozolima 11. 6. ŻAT. Przed 26 laty Żydzi białostoccy zakupili w Palestynie obszar 4.500 dunamów na których powstała kolonia Kfar-Uria. Arabscy sąsiedzi ze wsi Daraa trzykrotnie podpalali osiedle żydowskie i wytoczyli sprawę o grunta. Sądy wydawały wyroki w roku 1922, później w roku 1932, według których sporne grunta należą do Żydów, lecz mimo to Arabowie w dalszym ciągu zagarniali grunta. Wreszcie rząd powierzył rozpatrzenie sprawy urzędnikowi departamentu rolnego, który orzekł, że Arabom należy przekazać tysiąc dunamów ziemi. Koloniści zaskarżyli tę decyzję do sądu, który ogłosił decyzję unieważniającą rozstrzygnięcie urzędnika departamentu rolnego. Cała sprawa będzie więc ponownie rozpatrzona

* * *

— W Nowym Jorku zmarł na skutek operacji w wieku lat 46 znany bankier i filantrop żydowski Paul Adler. Zmarły brał czynny udział w działalności żydowskich towarzystw dobroczynnych w Nowym Jorku.

— W 87 roku życia zmarł w Tel Awiwie Icchak Ben-Gerszon Majzel, ojciec znanego pisarza żydowskiego Nachmana Majzla. Zmarły, króty pochodzi z Sławycza, przybył przed 13 laty do Palestyny. Brał on czynny udział w różnych instytucjach dobroczynnych.

— Padczas kąpieli w Jordanie zatonął chaluc Aron Umin z kwucy Aszdot-Jakob. Umin liczył lat 26. Pochodził z miasteczka Ozierany pod Kowlem i przybył do kraju przed czterema miesiącami.

Walka z hitleryzmem na Węgrzech

Budapeszt 11. 6. ŻAT. Przed sądem apelacyjnym w Budapeszcie odbył się proces znanego agitatora nazistowskiego Karla Machais który odwołał się od wyroku skazującego go w pierwszej instancji na miesiąc aresztu za ogłoszenie artykułu „o treści podburzającej przeciwko członkom grupy wyznaniowej“. W artykule tym, zamieszczonym w piśmie faszystowskim „Gyoezuenk“, Machais pisał o żydowskim marxizmie i żydowskim kapitaliźmie“ w znanym stylu hitlerowskim. Sąd apelacyjny odrzucił odwołanie oskarżonego i podwyższył mu karę do dwóch miesięcy aresztu.

Niezwykła bitwa 9 parobczaków o jedną dziewczynę

Warszawa 11. 6. (A) We wsi Izdebno, powiatu warszawskiego niezwykłym powodzeniem cieszyła się wśród kawalerów wiejskich Katarzyna Pieniążek, dziewczyna bardzo ładna. Miała ona licznych adoratorów, którzy często toczyli między sobą bójki o dziewczynę. Wreszcie, by położyć temu kres, wszyscy adoratorzy w liczbie 9 postanowili rozegrać bitwę. Kto odniesie zwycięstwo, ten zostanie przy dziewczynie. Tak się umówili. Wezwano więc kilku świadków i rozgorzała walka trwała przez trzy kwadranse. Nikt bijącym się nie przeszkadzał, w wyniku walki na placu bitwy padli ranni dwaj bracia Matusikowie i Adam Orliński.

ARNOLD ZWEIG

INTRONIZACJA

POWIEŚĆ

Z upoważnienia autora przełożył Alfred Liefeld

49)

— Poglądy i własne zdanie? Któż tego nie posiada! Panowie Ellendt i Clauss mogą być mądrzy, jak święty Piotr z całym sztabem apostołów, ale nie umieją podporządkować się wyższej konieczności. Zbyt długo grają pierwsze skrzypce. — Major z Wydziału Leśnego włożył ostrożnie do ust cygaro, osłaniając rozłożystą brodę przed osmaleniem. — Ordynans popielniczkę!

— Na szczęście generał Schlieffenzahn nie zapomina o nas. Nadzwyczajny człowiek. Genialny mózg.

— A — ach! — ziewnął przeciągle major. — Widzę że Mutius i z panem miał rozmowę. Stąd pochodzi poinformowanie pana o czerwonym siostrzeńcu Lychowa.

Wrażliwy na pochlebstwa Wilhelmi uśmiechnął się skromnie:

— Pułkownik Mutius przybył tu ze spisem ludzi, którym można zaufać. Dlatego też pozwolę sobie już jutro zaprosić podoficera Langermanna na małą pogawędkę. Mam do wyrównania nieprzedawniony rachuneczek z kilkoma panami, którzy nie cofają się przed żadnym środkiem, gdy im ni z tego ni z owego przyjdzie ochota na wspaniałomyślność, czy miłość bliźniego. Nas nie stać na te rzeczy, bo musimy myśleć przede wszystkim o naszym narodzie o jego wielkości i potędze. Wszelkie drogi i wszelkie środki, jakie prowadzą do tych celów i im służą, są tym samym słuszne i dobre.

Major Buchenegger skinął potakująco głową. Kapitan Siewindt nie spuszczał roziskrzonego entuzjazmem wzroku z binokli Wilhelmiego. Jeśli bowiem pójdzie wszystko szczęśliwie czeka jeszcze Siewindta zaciszny, komfortowy wieczór życia. Tu, czy w Wilnie, zawsze jednak dochrapie się stanowiska w przyszłej administracji ziem wschodnich. Czy zaś będzie pod księciem pruskim, czy też królem z saskiej linii panującej — nie ma to najmniejszego znaczenia.

— Aby tylko N. D. A. nie ustąpiło w sprawie kandydatury, — westchnął pobożnie Siewindt.

— O to najmniej mam obawy — zapewnił z wysokości swej wszechwiedzy Wilhelmi.—Książę August Wilhelm, albo książę Oskar, bo książę Eitel Fryderyk przeznaczony jest na Kurlandię.

— Bo tego zatraconego Schwaba nie popiera nawet Ellendt. Jak pan uważa, kiedy należy spodziewać się decyzji Berlina?

Wiadomo było powszechnie, o jaką to decyzję berlińską chodzi: nowe, obostrzone warunki pokojowe, które postawiono telegraficznie Rosjanom w formie ultimatum. Jeśli i to nie pomoże na rozwrzeszczane gęby moskiewskie, to tym lepiej. Wtedy zajmie się Petersburg i oczyści go z insektów bolszewickich. Byle tylko cywile o miękkich rączkach nie wymyślili znowu jakiejś zgniłej a niestrawnej kombinacji. Błędem nie do naprawy było zaakceptowanie frazesów niepowołanego uszczęśliwiacza ludzkości Wilsona, bo nawet po zwycięskim zakończeniu ostatniego kadryla na froncie zachodnim odbije się to z pewnością na rokowaniach pokojowych. Można było zrobić inaczej. Niektórym przynajmniej rzeczom należało zapobiec z góry. Nieprzerwanej podziemnej agitacji bolszewickiej z jednej strony, z drugiej zaś — opieszałości i niedbalstwu cenzury berlińskiej oraz pewnych generałów należy przypisać, że zarazki dżumy przeniknęły do armii niemieckiej.

Obydwaj panowie chętnie słuchali rozważań Wilhelmiego na temat niebezpieczeństw, jakie pociąga za sobą podziemna robota wywrotowa w okresie maksymalnego nasilenia kryzysu żywnościowego. Zarówno dla Bucheneggera, jak i dla Siewindta wartość jednostki ludzkiej równała się wartości ćwieka na podkutym żołnierskim bucie. Wystarczyło tedy, aby major Buchenegger — uznał Winfrieda — nie wiedzieć zresztą czemu — za Wirtemberczyka, aby tym samym młody kapitan stał się podejrzany.

(C. d. n.)

Dr EZRIEL CARLEBACH

Arabowie wszystkich krajów...?

I.

W pewnym klubie w Kairze pokazywano sobie ciekawy list, w którym właściwie nie było ani słowa. Ciekawa była tylko — sama koperta

List ten został wysłany z Kairu, a na kopercie zaadresowano: „Do sekretariatu ruchu panarabskiego, Bagdad, Irak“.

Gdy list przyszedł do Bagdadu, urzędnik pocztowy skreślił czerwonym ołówkiem słowa „Bagdad, Irak“, i napisał: „Damaszek, Syria“. Urzędnik ten był bardzo ostrożny, gdyż na wszelki wypadek wypisał obok adresu znak zapytania...

W Syrii list ów wpadł w ręce urzędnika francuskiego, który kopertę zaopatrzył uwagą: „Inconnu“, dodawszy słowo: Jerozolima.

W Jerozolimie cały ten adres skreślono energicznie, wypisując z boku: Kairo, bez znaku zapytania i — na tym koniec.

W Kairze zrobiono ostatnią próbę. Wszystko, co przedtem było napisane, przekreślono, nalepiając kartkę z arabskim adresem: „Do naczelnej Rady muzułmańskiej w Mekce“, wysyłając list do świętego miasta muzułmanów, do królestwa Ibn Sauda.

W Mekce list otworzono, jak to wskazywał napis, dodając uwagę: „Adresat nieznany, zwrot do nadawcy“.

I w ten sposób list po prawdziwej Odyssei kilku miesięcy, wrócił do klubu w Kairze, dając dowód tego, że — Panarabii w rzeczywistości nie ma, że nie istnieje właściwie ruch pan-arabski, który jest upiorem Anglii, Francji Żydów, a nadzieją Niemców, Włoch i wszystkich innych wrogów Syjonu. Czy tak jest w rzeczywistości?

II.

Niedaleko owego klubu w Kairze zebrało się kilkudziesięciu członków parlamentu, celem wykazania, że ruch panarabski istnieje, że istnieje jedność i solidarność, spajająca wszystkich, naprawdę wszystkich, muzułmanów.

Było to zebranie parlamentarzystów, żądających interwencji na rzecz palestyńskich Arabów, pierwsze posiedzenie teg rodzaju. Aż do tej chwili Egipt stał na boku. Podczas gdy w Iraku, w Syrii, Jemenie i Hedżasie królowie, i rządy od r. 1936 bezpośrednio i pośrednio brały udział w polityce palestyńskiej, — Egipt milczał. Słynna odezwa do palestyńskich Arabów, wzywająca do strajku generalnego została podpisana przez czterech królów: Jemenu, Iraku, Hedżasu i Transjordanii, — brakło jednak podpisu regenta egipskiego. Podczas gdy w Damaszku, Bagdadzie i Bejrucie dochodziło do ulicznych demonstracyj w każdy poniedziałek i czwartek i zbierano pieniądze dla Arabów palestyńskich, — w Kairze całą tą sprawą zupełnie się nie interesowano.

A teraz nagle słyszymy o demonstracjach studenckich (czytaj: o demonstracjach szeików) w Kairze, o napadach na Żydów, a w egipskim parlamencie i w Lidze Narodów wygłaszane są ogresywne mowy i wysuwane pod adresem Żydów egipskich żądania zupełnego wyrzeczenia się syjonizmu. Od Weizmanna żąda się złożenia deklaracji, której celem byłoby usunięcie egipskich plag i zabezpieczenie świętych miejsc w Egipcie, — a prezesi gminy w Egipcie zwracają się do premiera z memoriałami i td. i td...

A gdy jeszcze w dodatku wziąć pod uwagę szczegółowe (moim zdaniem nieco za szczegółowe) komunikaty, o różnego rodzaju memoriałach imama Jachii z Jemenu, komunikaty, ukazujące się w żydowskiej prasie i donoszące o działalności Nuri Paszy w Iraku i Syrii, — możnaby naprawdę sądzić, że oto w mgnieniu oka tuż pod naszym bokiem rośnie potęga, której zmóc nie podobna.

Czy tak jest istotnie? Czy istotnie zacisnął się w koło nas żelazny pierścień? Czy Arabowie rzeczywiście zapomnieli zupełnie o głębokiej przepaści, dzielącej — stojących na wysokim szczeblu cywilizacji Egipcjan, od zacofanych ludzi pustyni? Czy wszyscy idą razem jak jeden mąż i czy faktycznie istnieje ruch panarabski, który łączy Arabów wszystkich krajów przeciw Żydom?

III.

Przede wszystkim, o ile chodzi o te smutne wiadomości z Egiptu, to wywołują one fałszywe wrażenie. Nie może być mowy o tym, że nagle, ni stąd ni zowąd wybuchła rewolucja w tym samym kraju, który w ciągu całych dziesięcioleci (a może całych stuleci nawet) zupełnie obojętnie odnosił się do tego, co się dzieje w Palestynie. Nie może więc być mowy o tym, aby ten kraj nagle tak entuzjastycznie i stanowczo interesował się Palestyną. Nie napróżno Egipt był dotychczas obojętny, były po temu bardzo ważne przyczyny polityczne, psychologiczne, ekonomiczne, a nawet religijne A przyczyny te działają w dalszym ciągu.

A tymczasem zaszły w Egipcie wewnętrzne zmiany polityczne. Król przejął władzę dyktatora, Wafd zniknął z areny, i wielu pretendentów do posad ministrów zostało w międzyczasie usuniętych przez opozycję. Wszystko to zaszło w drugim roku istnienia niezawisłego państwa egipskiego, gdy ambicja „pokazania“ (a w rzeczywistości niczego więcej jak pokazania) swojej samodzielności jest niezwykle silna, a gdy niemożność zdobycia aplauzu ogółu przez konkretne zdobycze (zwłaszcza w dziedzinie reform socjalnych) wychodzi coraz bardziej na jaw.

I nie ma się czemu dziwić, że w takim położeniu udaje się Auni Bey Abdul Hadi'emu, b. członkowi Rady muftiego, przekonać cały szereg polityków opozycyjnych o konieczności prowadzenia hecy w zwyczajnym stylu: że rząd egipski wysługuje się angielskiemu imperializmowi, że jest przekupiony, że nie ujmuje się krzywdy braci mahometan...

Sprawa jest poważna, gdyż obecna opozycja to nie byle co, rząd musi z nią się liczyć, musi wykazać, że nie jest mniej patriotyczny, mniej mahometański, zwłaszcza, że w głębi duszy naprawdę nie jest mniej islamski. Sprawa jest poważna, lecz mimo to, jest to zjawisko przejściowe. Konstelacje polityczne zmieniają się, zwłaszcza w Egipcie zmieniają się jak w programie operetkowym. Niedalej jak jutro ci sami politycy zajmą inne stanowisko, zmienią cele, a tym samym — i hasła. Daleko więcej niebezpieczna jest w Egipcie zupełnie inna rzecz, a mianowicie — napady na egipskich Żydów, które z syjonizmem nie mają nic wspólnego i są wynikiem powszechnej agitacji przeciwko obcym. Bo właśnie obcy przyczynili się do rozwoju Egiptu, wzbogacili go, a teraz główną troską samodzielnego państwa jest — tych obcych się pozbyć.

Kapitał grecki, włoski, francuski, angielski ucieka obecnie w zastraszający sposób z Egiptu. Wszystkie przywileje dla cudzoziemców zniesiono, a Egipt staje się „narodowy“. Oczywiście pierwszym kozłem ofiarnym są, jak zawsze, Żydzi, a właśnie teraz kończy się długa, bo 150 lat licząca, epoka wspaniałego rozwoju gospodarczego i socjalnego Żydów egipskich. Ten okres świetności żydostwa wschodniego dobiega kresu. Lecz fakt ten, jak wyżej powiedziano, nie ma nic wspólnego ani z syjonizmem ani z ideą panarabską. Jest to zjawisko specyficznie egipskie.

IV.

Coś wręcz przeciwnego. Właśnie ostatnie wypadki w Egipcie — nie wyłączając debaty parlamentarnej, — która prawdopodobnie będzie kontynuowana, — wskazują na to, że ruch panarabski nie przezwyciężył jeszcze wstępnych trudności. Właśnie ta wielka debata, która rozgorzała w Egipcie, wskazuje na to że cały ten ruch nie jest dotychczas zogniskowany, że nie posiada jeszcze ustalonego adresu, a każdy są-

dzi, że właściwy adres znajduje się u — sąsiada.

A dzieje się to dlatego, że wspomniane koła kairskie, niby „litujące“ się nad Palestyną, należą do tych samych, które wysuwają projekt Anschlussu Palestyny do — Egiptu. Są to te same koła, które marzą o restauracji kalifatu pod władzą króla Faruka. Oczywiście nie mają one na myśli Erec Israel — lecz — siebie. Nie tyle pragną pomóc palestyńskim Arabom, jak raczej chciałyby nad nimi panować. I w tym właśnie leży przyczyna niepowodzeń organizacyjnych ruchu panarabskiego.

W Syrii nie mają najmniejszego zamiaru udzielić pomocy Arabom palestyńskim, po prostu nie chcą ich wchłonąć. W Iraku mówi się wiele o niezawisłości Palestyny, a właściwie ma się na myśli — „Anschluss“. W Hedżasie protestuje się przeciwko syjonizmowi, lecz myśli się właściwie o — Emirze Abdullahu. A gdy jeszcze teraz do tego ogólnego chóru przyłączył się Egipt, — urodził się jeszcze jeden konkurent.

Jeden nie użycza drugiemu, każdy na własną rękę wysyła memoriały do Londynu, „jak rozwinąć problem palestyński przez podział kraju i poddanie go swoim własnym wpływom“.

A tymczasem organizacja ruchu arabskiego utknęła na martwym punkcie i sprawa przedstawia się tak jak w r. 1927, gdy Ibn Saud zwołał swój kongres panarabski, wzywając wszystkich mahometan do udzielenia jemu, i tylko jemu, pomocy przeciwko Europie. I sprawa tak się przedstawia, jak po „kongresie“ w Bludan, gdy mufti szukał pomocy wszystkich Arabów dla swojej sprawy. Pozostają na papierze piękne rezolucje, gdyż w zasadzie wszyscy zgadzają się na terytorialną solidarność mahometan, lecz gdy przychodzi do urzeczywistnienia rezolucyj, interesy poszczególnych przywódców krzyżują się. Bo miłość sprawy mahometańskiej jest bardzo wielka, lecz zawiść jeszcze większa.

V.

Lecz fakty a „wrażenia“— to dwie rzeczy. Właściwie więc nie istnieje żadna polityczna siła panarabska, z którą Anglia musiałaby się liczyć. I ci politycy arabscy, którzy podburzają przeciwko nam, są w tym osobiście ze względu na swoją karierę zainteresowani, a „bojownicy o wolność“ są najmowanymi bandytami. Same państwa arabskie mają cały szereg innych, poważniejszych trosk i gdyby nawet chciały poświęcić się dla Palestyny nie pozwoliłyby sobie na podobne eksperymenty przede wszystkim z powodu sprzeciwu własnych obywateli, a następnie z powodu ciągłych tarć wewnętrznych, niesłychanej nędzy i z braku prawdziwej siły militarnej.

I z tego też powodu, jeżeli koniecznie się chce, można się tym wszystkim przejmować. Nic łatwiejszego. Jeżeli chce się koniecznie, można nie przyjąć do wiadomości wszystkich faktów i przejąć się „spontanicznym protestem“ polityków Damaszku, Bagdadu lub Kairu. Jeżeli chce się koniecznie, można wszystkie przytoczone fakty traktować jako żywiołowy ruch 250 milionów mahometan, można przewidywać niebezpieczne następstwa, liczyć na ewentualne przyłączenie się 90-ciu milionów mahometan Imperium brytyjskiego itd...

I wielu urzędników angielskich chciałoby tak w rzeczywistości. Wielu z nich wyrosło w atmosferze entuzjazmu dla protestów mahometańskich. Anglicy prowadzili w ten sposób swoją politykę w Egipcie, Iraku, Hedżasie i w Indiach, pod wrażeniem tej płonnej obawy. Wychowali się i wyrośli z tym naiwnym uszanowaniem dla niezawisłości mahometańskich narodów, które faktycznie zostały wydane na łup nieświadomych, ambitnych autochtonicznych samodzierżców.

Oni, angielscy urzędnicy, wierzą że istnieje ruch panarabski, silniej wierzą, niż niejeden Arab. A ostatnie wypadki, które rozegrały się w naszym sąsiedztwie, służą im za potwierdzenie tej wiary. Oni tym się przejmują.

Oni, kolonialni politycy angielscy stworzyli myśl panarabską, stworzyli ją przed laty w Kairze. Stworzyli po to, by oderwać Egipt od Turcji, od sułtana. I gdyby to nie działo się naszym kosztem, widowisko to przedstawiało by się tragikomicznie: jak to Anglia bierze się za bary z tym stworzonym przez siebie, bezdusznym kolosem, przed którym sama drży, którego sama chętnie chciałaby się pozbyć, a może nawet mu ulec..

Prasa angielska z entuzjazmem wita profesora Freuda

„Strata Wiednia jest zyskiem Londynu“

Londyn 11. 6. ŻAT. Prasa angielska serdecznie wita prof. Zygmunta Freuda z okazji jego przybycia do Anglii, gdzie będzie mógł w spokoju kontynuować swą działalność naukową, bez bezpośredniego kontaktu z okrucieństwami nazistowskimi.

„Daily Herald“ pisze m. in. w artykule wstępnym: dr Freud jest obecnie z nami: sprawia nam to dużą radość i czujemy się zaszczyceni, że ten mąż nauki przebywa w naszym wolnym kroju. W ostatnich latach wrota Anglii wielokrotnie otwierały się przed wielkimi ludźmi. Co jednak stanie się z wielką masą ludzi szarych? Co mają począć rodziny, które muszą spożywać chleb nienawiści w dyktaturze, będące bez środków do życia, bez tej tarczy jaką jest sława, bez żadnej deski ratunku? A przecież muszą one być uratowane, gdyż są to ludzie w największej niedoli. Jak traktuje się ich, gdy przychodzą przed nasze wrota? Obawiamy się, że niezbyt przychylnie.

„Daily News“ pisze w artykule wstępnym: Zygmunt Freud, który postanowił zamieszkać w naszym kraju jest naszym miłym gościem. Z pewnością nie było to łatwe dla starca który tyle lat mieszkał w pięknym Wiedniu, postanowić w 82 roku życia pójść dobro wolnie na tułaczkę. Lecz w nowej siedzibie otrzyma on przynajmniej tę cześć, jaka należy się jednemu z najbardziej oryginalnych myślicieli naszych czasów. Strata Wiednia jest zyskiem Londynu. Jednym z najcięższych zarzutów przeciwko reżimowi hitlerowskiemu jest fakt, że tacy ludzie jak Freud i Einstein uważają za niemożliwe żyć w atmosferze, jaką reżim ten wytwarza.

Prasa angielska zamieszcza również wywiad „Presse Assosation“ z córką prof. Freuda, Anną. Wszyscy byli dla nas serdeczni — mówi córka Freuda — zarówno policja jak i władze angielskie: wszyscy, wszyscy. Ojciec mój ma nadzieję, że atmosfera londyńska umożliwi mu kontynuowanie jego pracy. Opuścił on Wiedeń, gdyż pragnął spokoju. Jest on bardzo zadowolony, że ponownie przebywa w Anglii, kraju, który już kiedyś zwiedził. Jesteśmy wdzięczni za wszystko co dla nas uczyniono i dziękujemy Anglii za zezwolenie na stały w niej pobyt.

Anna Freud zaprzecza, jakoby ojcu jej wyrządzono jakąś krzywdę we Wiedniu. W stolicy Austrii — mówi córka uczonego — należeliśmy do tych nielicznych Żydów, których traktowano przyzwoicie. Nieprawdą jest że byliśmy w areszcie domowym. Ojciec mój już od dawna nie opuszczał mieszkania, ale było to skutkiem jego złego stanu zdrowia. Również przy przekraczaniu granicy nie mieliśmy żadnych przykrości. Nie budzono nas nawet ze snu. Wydawnictwo psychoanalityczne Freuda zostało we Wiedniu zlikwidowane nie wiemy jednak, czy będzie możliwe wznowić je gdzieindziej.

Prof. Freud wypowiedział do przedstawicieli prasy tylko kilka słów: „Zabrano nam wszystko co posiadaliśmy, pomimo to nie czujemy się zrujnowani“.

Pułk. de la Rocque przeciw antysemityzmowi

Paryż 11. 6. ŻAT. Z Casablanca donoszą, że przywódca faszystów francuskich („Croix de Feu“) płk. de la Rocque, potępił tam w publicznym przemówieniu antysemityzm. De la Rocque ostrzegł faszystów francuskich, aby nie dali sprowadzić się na manowce hasłami antyżydowskimi, które są niebezpieczne dla każdego ruchu politycznego.

Wybory do gminy żydowskiej w Barcelonie

Barcelona 11. 6. ŻAT. Wybory do miejscowej gminy żydowskiej, które miały się odbyć 29 maja zostały odroczone do dnia 26 czerwca. Wystawiono dwie listy: sefardyjską oraz mieszaną sefardyjsko - aszkenazyjską z b. przewodniczącym gminy Edmundem Gruenbaumem na czele. Zgodnie z ordynacją wyborczą, prawo głosu mają ci Żydzi, którzy mieszkają w Barcelonie conajmniej jeden rok.

—oo—

Tureckie dementi

Stambuł 11. 6. ŻAT. Oficjalnie zaprzeczono doniesieniom prasowym, jakoby rząd turecki zamierzał zaprosić 200 żydowskich uczonych z Austrii. Minister zdrowia oświadczył, że nie było żadnych rokowań z rządem niemieckim w sprawie udzielenia zezwoleń na wyjazd do Turcji większej liczbie lekarzy żydowskich. W dementi powiedziane jest, że chociaż Turcja musi wystrzegać się większej imigracji z zagranicy, to jednak nie będą czynione trudności uczonym, związanym z kulturą turecką bez względu na ich wyznanie i pochodzenie.

S. L. SCHNEIDERMANN

KLĘSKA HITLEROWCÓW w wyborach parlamentarnych w Afryce płd.

Arcybiskup Johannesburga przeciw faszyzmowi i antysemityzmowi. — Sześciu posłów - żydów. Dwa tysiące Niemców w drodze do Afryki płd.

(Od naszego specjalnego wysłannika) CAPETOWN, koniec maja.

Okręt wiozący dwa tysiące Niemców ze stowarzyszenia hitlerowskiego „Kraft durch Freude", został zawczasu wysłany do Afryki Południowej, by święcić triumfalne zwycięstwo wyborcze tutejszych hitlerowców.

Gdy piszę te słowa, okręt z młodymi hitlerowcami jeszcze nie przybył do brzegów byłych kolonii niemieckich, natomiast znane już są wyniki wyborów, które przyniosły druzgocącą klęskę partii dra Malana — ekspozyturze Niemiec hitlerowskich w Afryce Południowej.

„Możecie rozpakować manatki!..."

O wynikach wyborów kursuje tu dobry żart: Gdy w dniu wyborów tłum czekał niecierpliwie przed redakcjami i chwytał każde słowo z megafonów pewien hitlerowiec przy końcu komunikatu odezwał się do swego sąsiada — Żyda:

— Możecie już znów rozpakować swe manatki!...

Dowcip ten doskonale oddaje nastrój panujący wśród tutejszej ludności żydowskiej. Heca antysemicka organizowana przez „malanistów" i nasłanych niemieckich instruktorów, wywołała obawy, że może naprawdę trzeba będzie... pakować manatki — gdyby tutejsi hitlerowcy otrzymali większość.

Dr. Malan rozpoczął swą antyżydowską propagandę wśród duchowieństwa kościoła holendersko-protestanckiego i na tym terenie zdobył niewątpliwie znaczne wpływy. Tak np. synod kościoła reformowanego zajął się nagle przed wyborami pytaniem: „Czy Żydzi są rzeczywiście narodem wybranym?" Aby odpowiedzieć na to pytanie, zwołano w Bloemfontein wielki wiec z udziałem kilku tysięcy osób. Ulotki wzywające na wiec, zawierały pytania: 1. Czy należy traktować Żydów z większym szacunkiem, niż inne narody? i 2. Jak należy rozumieć werset biblijny o tym że Żydzi są narodem wybranym?

Po długiej dyskusji w której mowcy wykazali lepszą znajomość hitlerowskiego „Mein Kampf", niż obu testamentów, przyjęto większością dwóch głosów „rezolucję", stwierdzającą, że od dwóch tysięcy lat Żydzi nie są już narodem wybranym...

Niebezpieczeństwa rezolucji

Jeśli w moich uszach „rezolucja" ta brzmiała jak żart, to czołowi przedstawiciele afrykańskiego żydostwa zwrócili mi uwagę na wielki wpływ, jaki ta śmieszna w zasadzie rezolucja może wywrzeć na dalszy rozwój antysemityzmu w Afryce. Sąd ten wyrażali zresztą nie tylko Żydzi lecz także nieżydowskie osobistości polityczne oraz czołowi publicyści angielscy z którymi miałem sposobność mówić o tej wesołej dyspucie. Również nie-Żydzi twierdzili, że może ona mieć pewne konsekwencje, a to z następujących względów:

Wśród farmerów boerskich biblia jest nieraz jedyną księgą, na której opiera się ich światopogląd. Według biblii, Żydzi są narodem, obdarzonym szczególną miłością Boga. I rzeczywiście — Żyd, który zapukał do drzwi chłopa boerskiego, przyjmowany był z wielką serdecznością. A oto przywódcy kościoła protestanckiego oświadczają nagle że Żydzi przestali być świętym narodem... Farmer, który dotychczas uważał antysemityzm za bluźnierstwo zaczyna się przysłuchiwać agitatorom i ich jadowitej hecy. Rezolucja synodu zburzyła więc moralną barykadę, oddzielającą religijną ludność boerską od antysemityzmu.

Głosy innych duchownych

Powyższa rezolucja zaniepokoiła liberalne koła afrykańskie. Wskazuje na to fakt że w odpowiedzi na ów wiec zostało zwołane wielkie zgromadzenie publiczne, na którym wystąpiło pięciu czołowych przedstawicieli kościoła katolickiego z arcybiskupem Johannesburga na czele. Wszyscy oni potępili antyreligijną politykę państw faszystowskich i antysemityzm.

Arcybiskup Johannesburga, Ercard, w następujący sposób sformułował stanowisko duchownych: **„Niech sobie hitlerowcy jadą do Niemiec i faszyści do Włoch W Afryce Południowej nie ma dla nich miejsca. Nie będziemy tolerowali szerzonej przez nich nienawiści rasowej. Prześladowania mniejszości są pozostałością barbarzyństwa i pogaństwa. Wyrażamy jak najostrzejszy protest przeciwko prześladowaniom antysemickim".**

W tym samym sensie brzmiała przyjęta rezolucja, potępiająca dysputę kościoła zreformowanego, pozostającego pod wpływami dra Malana.

Nie wszędzie da się zastosować „ewangelia" hitlerowska

Wybory do parlamentu najlepiej dowiodły hitlerowcom, że ich ewangelia nie wszędzie napotyka na podatny grunt. Jeśli udało im się przez duchowieństwo protestanckie zdobyć pewne wpływy wśród chłopów to z drugiej strony ich propaganda antysemicka wywołała ostry protest. Ludność boerska nie dała się sprowokować przeciwko Żydom, z którymi utrzymywała dotąd jak najlepsze stosunki. Widząc, że konik antysemicki nie przyniósł oczekiwanych korzyści, „malaniści" w ostatnich dniach kampanii wyborczej osłabili swą żydożerczą agitację, natomiast zaostrzyli hecę rasistowską w stosunku do murzynów. Ostatni plakat hitlerowski wyobrażał czarnych mężczyzn z białymi kobietami obok dzieci-mieszańców i zaopatrzony był w następujący napis: „Oto przyszłość Afryki Południowej, jeśli będziecie głosować na listę „Partii Zjednoczenia!".

Plakat ten wywołał wielkie wzburzenie w kraju a szczególnie czuły się dotknięte kobiety, które rozpoczęły żywą kampanię przeciwko Malanowi.

W wyniku wyborów na 150 miejsc w parlamencie dr. Malan otrzymał zaledwie 27, a „Zjednoczona Partia" generała Smuts,a znanego

przyjaciela syjonizmu aż 111, tworząc w ten sposób przytłaczającą większość. W obecnym parlamencie zasiada też sześciu posłów-Żydów, wśród nich jedna kobieta — jedyna kobieta-adwokat w tutejszej izbie adwokackiej. Z ramienia „Partii Zjednoczonej“ przeszło czterech Żydów, jeden z partii socjalistycznej i jeden z „Partii Dominialnej“ (patriotów angielskich) W parlamencie ustępującym zasiadało czterech Żydów.

Udział w wyborach był wyjątkowo liczny. Głosowało około 85 proc. uprawnionych, a szczególną aktywność wykazała ludność żydowska, która głosowała prawie w stu procentach i odegrała rolę poważnego czynnika politycznego kraju, mimo, że na dwa miliony białych żyje tu zaledwie 100 tysięcy Żydów.

Wynik wyborów wpłynął uspokajająco nie tylko na ludność żydowską, lecz w ogóle na cały kraj, zaniepokojony niebezpieczeństwem hitleryzmu. Pierwsze oświadczenie zwycięskiej „Partii Zjednoczonej“ zawierało zapowiedź wniesienia już na pierwszej sesji nowego parlamentu projektu ustawy o zlikwidowaniu militarystycznych organizacji faszystowskich roz maitych „szarych“ i „czarnych koszul“ które podczas kampanii wyborczej terroryzowały ludność, napadając i bijąc przeciwników politycznych.

W swym „Drangu“ kolonialnym Hitler pokładał duże nadzieje w wyniku wyborów do parlamentu Afryki Południowej. Afrykański Henlein, dr. Malan, w przemówieniu wyborczym wyraził się nawet, że partia jego będzie popierała słuszne żądania Niemiec zwrotu byłych kolonij

Hitlerowskie ministerstwo propagandy, które przedwcześnie oceniło szanse Malana, wysłała nawet do Afryki awangardę złożoną z dwóch tysięcy szturmowców, oczekiwanych tu z dnia na dzień. W związku z tym prowadzona jest ostra akcja protestacyjna o zakaz lądowania hitlerowskich gości i nie jest wykluczone, że będą musieli wrócić do Niemiec, nie dotknąwszy stopą ziemi afrykańskiej.

Z ŻYCIA MŁODZIEŻY SYJONISTYCZNEJ

„Hanoar Hacijoni“

Z okazji przejścia na osiedlenie kibucu ruchu polskiego „Hanoar Hacijoni“ do Emek Chefer obok Ewen Jehuda cytujemy urywki okólnika Komendy Naczelnej do wszystkich gniazd w Polsce.

„Wybiła historyczna godzina dla naszego ruchu. W Lag bomer położony został kamień węgielny pod osadę naszego ruchu. Na mapie Palestyny widnieć będzie odtąd nasz punkt Tel Jicchak. W jednym dniu wspólnym wysiłkiem postawiony będzie obóz. Rozpięte zostaną druty kolczaste na ochronę, usypany zostanie wał ochronny, postawiony reflektor i wykopane będą fundamenty dla budynków, w których pomieści się cały kibuc wraz z dziećmi, żywym i martwym inwentarzem. A w tej wielkiej dla nas chwili bić będą zgodnym radosnym i twórczym rytmem wszystkie serca hanoarczyków. We wszystkich krajach, do których dotarła i zakorzeniła się myśl hanoarska stanią hanoarczycy w szykach raportowych i święcić będą tę uroczystą chwilę.

W tej historycznej chwili nasze myśli i uczucia przenoszą się do pól Tel-Icchak. I biją nasze serca razem z sercami naszych najlepszych. I jesteśmy razem z nimi — wczoraj, dziś, jutro na zawsze.

I donosimy im — jesteśmy z Wami. Skromny dar, jaki ruch polski Wam przynosi w dniu osiedlenia, tylko drobnym jest wyrazem naszych uczuć, jakie dla Was żywimy. Bądźcie mocni — chizku weimcu! — a będziemy mocni i my!

JUBILEUSZ 10-CIO LECIA RUCHU. Rok 1938, to rok jubileuszowy dla ruchu „Hanoar Hacijoni“ w Polsce. Jubileusz 10-cio lecia ruchu. Niezależnie od uroczystości jubileuszowych całego ruchu, które mają być wielką manifestacją młodzieży org. syjon. w Polsce odbyło się już w poszczególnych miastach szereg imprez jubileuszowych.

MIESIĄC ORGANIZACYJNY. W związku z 10-leciem ruchu rzuciła Komenda Naczelna hasło podwojenia szeregów ruchu polskiego. Na terenie całej Polski odbywają się już od miesiąca wizytacje wszystkich miast. Zwiedza się stare, tworzy nowe punkty. Na terenie Zachodniej Małopolski praca organizacyjna idzie wartko naprzód

I tak odbyła się w Będzinie pgisza kierowników okręgu Śląsk-Zagłębie z udziałem Sz. Bergmana, w Miechowie pgisza kierowników okręgu Kraków—Kielce z udziałem M. Tauchnera. W Bielsku w związku z uroczystością poświęcenia sztandaru odbył się zlot galilowy. W zlocie brało udział ponad 300 ludzi. W zlocie uczestniczył delegat kibucu I. Goldstein.

Następujące wizytacje odbyły się wzgl. odbywają się: I. Goldstein — Katowice, Bielsko, Sosnowiec, Gorlice, Tarnów. L. Lustig — Nowy Sącz, Stary Sącz, Grybów, Krynica, Muszyna, — M. Tauchner — Miechów i okręg krakowski. — D. Kartuz — Cieszyn i okręg śląski, — Sz. Strassberg — Dębica i okręg rzeszowski, — L. Grauer — Okręg jasielsko-sanocki, — Ch. Lichtig — Okręg gorlicki.

W Krakowie okres organizacyjny już się rozpoczął.

KOLONIE. Uchwałą K. N. zorganizowanych zostanie w tym roku 9 kolonii wychowawczych, centrala instruktorska, dwa obozy ćwiczebne pod namiotami, obóz wędrowny i kolonia pracy na farmie w Krajowicach. Akcja kolonijna rozpoczęta została w ubiegłym tygodniu. Podczas kolonii instruktorskiej odbędą się zjazdy kibucowe.

EGZAMINA. W tym roku odbędzie się drugi ogólny egzamin ruchu. Przygotowania do egzaminu są na ukończeniu w większości gniazd. Egzaminy przeprowadzą członkowie i delegaci Kom. Nacz.

Nakładem K. N. w Polsce wyszła broszura „Hamenahel“ nr. 3, poświęcona ogólnemu egzaminowi ruchu. Na treść jej składają się: 1) Wytyczne pracy wychowawczej, 2) Podział gniazd na grupy, 3) Egzamina i ich materiał.

Przegląd gospodarczy

Nowy oddział P. K. O. powstał w Gdyni

Gdynia. 11. 6. Dziś w sobotę dnia 11 bm. odbyło się w Gdyni uroczyste otwarcie Oddziału PKO — przy ul. 3 Maja 29. W uroczystości wzięli udział: Komisarz Rządu mgr Franciszek Sokół, Prezes Izby Przemysłowo Handlowej inż. Stanisław Tor, przedstawiciele sfer przemysłowych i finansowych oraz zaproszeni goście.

Władze PKO reprezentował p. wiceprezes K. Strzegocki.

W czasie uroczystości wygłoszono szereg przemówień, podkreślając *doniosłą rolę PKO w życiu gospodarczym Polski i znaczenie otwarcia Oddziału PKO w Gdyni dla całego wybrzeża morskiego.*

W dniu spółdzielczości - pod rozwagę

Społeczeństwo żydowskie przeżywa czasy, które wysuwają na czoło zagadnienie celowej organizacji samopomocy gospodarczej, koncentracji wszystkich naszych środków dla ochrony, ugruntowania i rozbudowy naszych gospodarczych placówek i konsolidacji wysiłków w tym celu.

Od skutecznej obrony naszych pozycji gospodarczych zależy w dużej mierze los i przyszłość mas żydowskich w Polsce. Czyż mamy podkreślić, że pozycje te są zdane prawie wyłącznie na nasze własne siły? Wszak w ostatnich latach zdołaliśmy nieraz zaobserwować, że nawet konstruktywna pomoc naszych bratnich organizacji zagranicznych nie zawsze i w niecałej pełni dopisuje w chwilach aktualnej potrzeby. Dokądże ma się zwrócić mały przemysłowiec, rzemieślnik, rolnik, kupiec, sklepikarz, handlarz i człowiek pracy o pomoc dla podtrzymania swego warsztatu pracy? Do jakich wrót ma zapukać?

Zwraca się on od lat do swego banku spółdzielczego. Tam znajduje wierne ramię, które go wspiera i podtrzymuje w potrzebie..

Lecz liczba spółdzielni jest stosunkowo niewielka a zasoby za małe, aby mogły zaspokoić wzmożone zapotrzebowanie, a zarazem odegrać tą rolę, jaką spółdzielczość odgrywa u innych narodów.

Gdyby całe społeczeństwo żydowskie pojęło ideowe podłoże i głęboki sens myśli spółdzielczej, gdyby zrozumiało znaczenie ścisłej współpracy i nierozerwalnych więzów ze swoim ruchem spółdzielczym, stalibyśmy dziś na znacznie solidniejszych i mocniejszych podstawach.

W pierwszym rzędzie zatem należy stworzyć wielkie nieustające źródło sił moralnych i materialnych. Z nich to nasze gospodarstwo ma czerpać żywotne soki.

Należy skoncentrować wszystkie nasze zasoby i całą naszą wolną gotówkę w jednej dużej instytucji spółdzielczej. Stworzony w ten sposób fundusz społeczny byłby centralną, materialną podstawą wszelkiej naszej działalności gospodarczej i stałby się potężną dźwignią naszego życia ekonomicznego, kierowaną naszą własną wolą ku dobrze obmyślanym i wytyczonym celom gospodarczym. Stalibyśmy się niezawiśli od wielu czynników, a przez to niezależni a tym samym odporni na ciosy z zewnątrz. Moglibyśmy regulować nasze życie gospodarcze, popierać co jest żywe i zdrowe, a placówki nieżywotne zastąpić zdolnymi do życia. Taki fundusz społeczny zespoliłby nasze szeregi, zwarłby nasz front gospodarczy i stworzyłby wał ochronny nie do zdobycia. To też stworzenie takiego społecznego funduszu spółdzielczego jest koniecznością dla naszego dalszego bytowania gospodarczego.

A spółdzielczą powinna być instytucja, która będzie administrowała tym funduszem, gdyż tylko spółdzielczość rozporządza odpowiednim aparatem i omal tylko jedna daje gwarancję społecznego zużycia zgromadzonych funduszów.

Tą przewodnią myślą kierowała się Lwowska Ekspozytura Związku Żydowskich Spółdzielni w Polsce we wdrożonej przez siebie akcji propagandy oszczędności i lokowania gotówki w spółdzielniach naszych.

O tym też powinni w Dniu Spółdzielczości pomyśleć wszyscy, którzy uważają się za odpowiedzialnych za losy żydostwa w Państwie.

Wiemy doskonale, że nie wszystko, nie całe życie gospodarcze nasze da się wtłoczyć w ramy spółdzielcze, że piekąca konieczność reformy naszych metod gospodarczych i przystosowanie tychże do wymogów i kształtów nowoczesnych nie da się urzeczywistnić jedynie i wyłącznie we formach spółdzielczych, ale wiemy z drugiej strony, że era małych gospodarstw indywidualnych jest na ukończeniu, że przejście do koncentracji gospodarstw stało się i staje się z każdym dniem bardziej aktualne. Wiemy też, że takiemu przekształceniu musi towarzyszyć świadomość jej potrzeby. To uświadomienie może jedynie dać spółdzielczość, której założeniem jest samopomoc i współdziałanie.

Ze smutkiem tedy wypada stwierdzić, że spółdzielczość nasza za mało skupiła około siebie działaczy. Udział działaczy społecznych jest jednak koniecznym i nieodzownym przy przebudowie naszej gospodarki.

Wezwać tedy i zainteresować musimy szerokie koła naszych społecznych działaczy, tych, którym przebudowa naszej struktury gospodarczej leży

na sercu, aby stanęli do dyspozycji w służbie spółdzielczości.

Nie wystarczy jednak ani plan ani uznanie konieczności przebudowy. Potrzebni są ludzie, którzy spółdzielczość wszechstronnie poznali, a dla których ona stała się myślą przewodnią, celem ich życia i którzy gotowi są dla tej sprawy się poświęcić.

To kieruje nasz wzrok na naszą młodzież. Ją powinniśmy zainteresować dla sprawy spółdzielczej. Powinniśmy jej umożliwić wykształcenie się na spółdzielców. Niech zwiąże się z ruchem spółdzielczym i znajdzie w nim swoje zadowolenie i chleb codzienny. Niech ją pozna i poprowadzi, a przyszłość kooperacji żydowskiej będzie zapewniona. W tym względzie naśladujemy innych.

Zdobądźmy dla spółdzielczości naszą młodzież.

Tych kilka uwag pod rozwagę w Dniu Spółdzielczości.

Dr A. SILBERSCHEIN

—oo—

Nowy okólnik Min. Skarbu w sprawie ryczałtu

Według posiadanych przez ministerstwo Skarbu wiadomości, niektóre urzędy skarbowe wbrew wyraźnemu zarządzeniu ministerstwa z dn. 7 kwietnia b. r. nie uzasadniły należycie doręczonych płatnikom postanowień o wyłączeniu ich spośród przedsiębiorstw podlegających w r. 1938 zryczałtowanemu podatkowi obrotowemu. W celu umożliwienia płatnikom obrony w związku z przysługującym im prawem wnoszenia zażaleń do komisji odwoławczych w sprawie wyłączenia przedsiębiorstwa od opłacania podatku w formie ryczałtu, ministerstwo Skarbu wydało ostatnio okólnik, w którym zarządziło, że przed upływem terminu do wniesienia zażalenia urzędy skarbowe obowiązane są na pisemne uzasadnienie swych postanowień. W uzasadnieniach tych należy szczegółowo podać, jakie pisemne materiały informacyjne zostały przyjęte za podstawę do ustalenia wzrostu obrotu oraz jaką metodę obliczeniową zastosowano w każdym wypadku.

Postanowione zostało również, że w razie nie wniesienia przez płatników w terminie zażaleń na postanowienie o wyłączeniu, spowodu nie możności przedstawienia na swą obronę konkretnych danych, wobec braku postawienia jasnych zarzutów, urzędy skarbowe powinny udzielić płatnikom szczegółowych pisemnych uzasadnień, nadmieniając równocześnie, że prawo uzupełnienia wniesionego zażalenia przysługuje płatnikom w terminie dni 14 od dnia wręczenia uzasadnienia. Jednocześnie termin wnoszenia odwołań został przesunięty na dni 30 od daty doręczenia postanowień.

Projekt reformy prawa przemysłowego

Sekcja przemysłowa lwowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej obradowała ostatnio nad projektem reformy prawa przemysłowego, opracowanego przez specjalnie w tym celu przez Związek Izb wyłonioną podkomisję, złożoną z przedstawicieli biur 3 izb, a to warszawskiej, krakowskiej i lwowskiej oraz przedstawiciela biura Związku Izb Przemysłowo - Handlowych. Koncepcja opracowania przez samorząd gospodarczy tego projektu nowelizacji prawa przemysłowego wyłoniła się w związku z negatywnym stanowiskiem, jakie Związek Izb zajął wobec dwu ostatnich projektów noweli, a to projektu posła Snopczyńskiego oraz projektu opracowanego przez ministerstwo przemysłu i han dla na podstawie tez, uchwalonych przez specjalną komisję złożoną z przedstawicieli sfer rzemieślniczych.

Zasady przyjęte w projektowanej przez samorząd gospodarczy noweli polegają na: 1) wyeliminowaniu reglamentacyjnych przepisów hamujących swobodny rozwój wytwórczości rzemieślniczej. 2) postawieniu na możliwie najwyższym poziomie szkolenia zawodowego w rzemiośle oraz 3) na oparciu samorządu rzemieślniczego na odmiennych niż dotychczas podstawach organizacyjnych, 4) na zmianie zasad organizacji życia gospodarczego przez wprowadzenie szeregu istotnych zmian w dziale prawa przemysłowego o zrzeszeniach przemysłowych.

W wyniku ożywionej dyskusji przyjęto przesłanki, na których oparty został omawiany projekt, uchwalając szereg poprawek do poszczególnych postanowień noweli.

Informator prawniczy

„STAŁY ABONENT z UL. KRAKOWSKIEJ". 1) Skoro obrót Pański z roku 1937 przewyższa o więcej niż 25 proc. obrót, przyjęty za podstawę wymiaru podatku przemysłowego za rok 1935, Urząd Skarbowy miał prawo wyłączyć przedsiębiorstwo Pana z rzędu przedsiębiorstw, opłacających zryczałtowany podatek przemysłowy, 2) Jeśli jest Pan w posiadaniu dowodów, stwierdzających, iż obrót za rok 1937 nie był większy od obrotów za lata ubiegłe, radzimy wnieść zażalenie z powodu niesłusznego wyłączenia z ryczałtu. 3) W zażaleniu, które należy wnieść do 15 czerwca — należy podać dowody, potwierdzające Pańskie zapodania.

P. E. GROSS. W sprawie tej prosimy zwrócić się o wyjaśnienie do Urzędu Palestyńskiego w Krakowie, ul. Wielopole.

„SPADEK AMERYKAŃSKI". Nie znając prawa, obowiązującego w Chicago, nie możemy Panu udzielić informacji. Może zwróci się Pan w tej sprawie do Ministerstwa Spraw Zagranicznych z prośbą o udzielenie Panu wyjaśnienia co do odnośnych przepisów prawa amerykańskiego.

„DŁUGOLETNI ABONENT M. S." Jest to art. 87 nowej ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym. Przepis ten brzmi:

„(1) Do odbycia przeszkolenia wojskowego mogą być powołani ci szeregowcy rezerwy, którzy zostali zaliczeni do rezerwy bez odbycia zasadniczej służby wojskowej, jeżeli nie przekroczyli jeszcze 38 lat życia.

(2) Czas trwania przeszkolenia wojskowego określa rozkazem Minister Spraw Wojskowych jednak na czas nie dłuższy niż 5 miesięcy".

„Z. TAR-MAN" 1) Sprawy te należą do właściwości Sądu Pracy. Jeżeli jednak w miejscowości tej nie ma Sądu Pracy właściwym będzie tutaj Sąd Grodzki. 2) Wyrok Sądu Pracy ma rygor natychmiastowej wykonalności.

„M. STAŁY CZYTELNIK" 1) 2) O sprawach tych dowie się Pan w Żyd. Towarzystwie Krajoznawczym w Krakowie, ul. Gołębia, 3) Naturalizację można uzyskać dopiero po zamieszkaniu pewnej liczby lat, wymaganej przez prawo tamtejsze. 4) Wątpimy. Zależeć to jednak będzie od tamtejszych władz.

„ABC" RZESZÓW. Uważamy, że Urząd Skarbowy słusznie żąda od Pana całego świadectwa przemysłowego IV kategorii.

P. EHRLICH. Nie wiemy, jaka jest obecnie praktyka urzędów konsularnych w tej materii. W każdym razie tendencja idzie w kierunku opisanym przez Panią we wypadku krewnej Pani. Nie znamy żadnych środków, zapomocą których krewna Pani mogłaby się starać o prolongatę.

P. M. W—ld. Czyn taki jest wykroczeniem i według przepisów prawa o wykroczeniach podlega rozpoznaniu przez właściwe Starostwo. Od orzeczenia Starostwa może Pan wnieść w ciągu 7 dni odwołanie do Sądu Okręgowego karnego, który wyznaczy w razie wniesienia odwołania zwyczajną rozprawę.

—oo—

Z GIEŁDY

KRAKOWSKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

KRAKÓW, 11 czerwca. Pszenica jednolita dworska czerw. 26.25—26.50, jednolita dworska biała 26.25—26.50, zbierana targowa 25.75—26, żyto jednolite dworskie 21.50—21.75, zbierane targowe 21.25—21.50, jęczmień jednolity dworski 19—19.50, przemiałowy 17.75—18, pastewny 17.50—17.75, owies jednolity dworski 21.75—22, zbierany targowy 21,25—21,50, zadeszczony 19.75—20, mąka pszenna gat. I. 30% 43—44.50, gat. I. 50% 41.75—42.75, gat. IA 65% 38—39, razowa 95% 33—33.50 gat. II 30—65% 35.50—36.25, gat. IIA 50—65% 29.50—30.50, pastewna 16.75—17, mąka żytnia okr. krakowskiego gat. I 50% 34—34.50, gat. I 65% 32.50—33, razowa 95% 25.75—26.25, gat. II 50—65% 21—21.50, mąka żytnia okr. poznańskiego gat. I. 50% 34.50—35, gat. I. 65% 33—33.50, Otręby standartowe pszenne miałkie 14.75—15, średnie 13—13.25, jęczmienne 11.75—12.25. Tendencja i obroty: pszenica 32.5 spokojna, żyto 20 spokojna, jęczmień 45 spokojna, owies 55 spokojna. Ogólny obrót 552 ton Ogólna tendencja: spokojna.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA.

POZNAŃ, 11 czerwca. Ceny orientacyjne: otręby pszenne grube 14.25—14.75, średnie 12.25—13.75, żytnie 13.25—14.25 reszta notowań bez zmiany. Tendencja i obroty: pszenica 296 spokojna, żyto 333 lekko zniżkowa, jęczmień 42 spokojna, owies 30 spokojna.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

WARSZAWA, 11 czerwca. Kursy zamknięcia: Akcje: Bank Polski 119.25, Żyrardów 48, Cukier 34, Starachowice 35.50, Węgiel 27.50. Tendencja nieco słabsza.

* * *

Papiery procentowe: 3% premiowa poż. inwestycyjna I em. 80, 3% premiowa poż. inwestycyjna II em. 81,25. 5% poż. konwersyjna 70, 4% poż. konsolidacyjna 67—67.25. 4% poż. dolarowa (dolarówka) 42.25, 4½% poż. wewnętrzna 64.50. Tendencja nieco słabsza.

POŻYCZKI POLSKIE W NOWYM JORKU.

NOWY JORK, 10 czerwca. Kursy zamknięcia: 8% poż. Dillonowska 45, 6% poż. Dolarowa 48.25, 7% poż. Śląska 44.50. Tendencja mocniejsza.

Chińska swastyka

Paryż, w czerwcu

(s) W Quartier Latin w Paryżu, w sercu dzielnicy uniwersyteckiej, przy Rue de l'ecole de Medecine, znajduje się czysto chiński lokal „Le Lotus". Gdy się wchodzi do wnętrza, nie spostrzega się na pierwszy rzut oka nic nadzwyczajnego. Po za kilkoma chińskimi malowidłami na ścianach, które z czarem chińskiego malarstwa mało tylko mają wspólnego, poza kilkoma chińskimi lampionami i oryginalnie chińskimi potrawami, nie ma tam właściwie szczególnej „atmosfery".

Typowy wytworny lokal rozrywkowy, dzięki pięknym paniom uczęszczającym do niego, przyciąga egzotyczną młodzież, studiującą w Paryżu. Spędzają tam całe noce wesoło przy winie i tańcu. O gospodarzu opowiada się zresztą, że jest blisko spokrewniony z Czang Kai Szekiem. A może to tylko sprytny trick reklamiarski.

Oko Europejczyka, przyzwyczajone do różnych emblematów wojennych zadziwia ciekawa ozdoba zewnętrzna Lotusu, mianowicie, cały front zdobią rozsiane żelazne swastyki.

Taka dekoracja, nie mająca z hitleryzmem nic wspólnego — „Lotus" jest znacznie starszy od Hitlera — prowadzi często do różnych nieporozumień. Ofiarą takiego nieporozumienia — jak donosi „Berner Tagwacht" — padł onegdaj pewien podróżny z Berlina, nawiasem mówiąc znany wyższy funkcjonariusz Trzeciej Rzeszy. Z dumnym, pałającym szczerą radością obliczem, wszedł do lokalu i po gromkim „heil Hitler" zażądał głośno przywołania „towarzysza" gospodarza. Berlińczyk spotkał się naprzód z ogromnym zdumieniem, a później, z głośną salwą śmiechu...

Speszony starał się jak najszybciej opuścić ten „niegościnny" lokal, mrucząc coś pod nosem o „nadużywaniu symbolów, które drogie są każdemu sercu niemieckiemu"...

לחבר ישמעאל וידרשפן כס תנחומים לרגלי מות
אשתו דל מנישה
ההנהלה של ההסתדרות הציונית
למערב פולין הקטנה ושלזיה בקרקוב.

KRONIKA

CZERWIEC	Wschód słońca 3 g 26 m
12	Zachód słońca 7 g 56 m
NIEDZIELA	13 Siwon 5698

Zgłoszenia do egzaminu wstępnego

do kl. I i wyższych gimnazjum oraz wpisy do kl. I powszechnej od rocznika 1932 począwszy, jakoteż do kl. I szkoły rzemiosł (wydział mechaniczno-ślusarski) Żydowskiego Tow. Szkoły Ludowej i Średniej w Krakowie, ul. Brzozowa 5 odbywają się codziennie z wyjątkiem sobót i świąt od godziny 10 do 15.

Icchok Grynbaum w Krakowie

Na zaproszenie Reprezentacji Organizacyj Syjonistycznych dla spraw palestyńskich w Krakowie przybędzie dziś, 12 bm. członek Egzekutywy Agencji Żydowskiej i kierownik Departamentu Organizacyjnego Światowej Organizacji Syjonistycznej Icchok Grynbaum.

Tow. I. Grynbaum, który zaledwie przed tygodniem opuścił Palestynę, zapozna szerokie warstwy społeczeństwa żydowskiego naszego miasta z aktualnymi problemami nurtującymi obecnie w Jiszuwie i syjoniźmie w obecnym okresie przełomowym — na zgromadzeniu publicznym, które odbędzie się dziś, dnia 12 bm. w sali kina „Atlantic“ przy ul. Stradom 15.

Początek zgromadzenia godz. 12 w poł.

Urlop wicewojewody krakowskiego

Wicewojewoda krakowski dr Małaszyński Piotr rozpoczął kilkutygodniowy urlop wypoczynkowy.

Możliwości inwestycyjne oraz emigracja stanu średniego do Palestyny

Kontynuując zapoczątkowaną przez p. inż. Józefa Thona, dyrektora Polsko-Palestyńskiej Izby Handlowej w Warszawie, akcję związaną z kolonizacją i emigracją stanu średniego w Palestynie, bawić będzie w Krakowie w dniach 14 i 15 bm. (wtorek i środa) znany działacz na polu gospodarczym w Palestynie i dyrektor największego towarzystwa parcelacyjnego i budowlanego w Palestynie, p. Jakub Freier, który udzielać będzie wszelkich informacji o obecnych możliwościach inwestycji kapitałów w Palestynie i emigracji stanu średniego na zasadzie certyfikatów kapitalistycznych.

Zgłoszenia zainteresowanych przyjmuje Egzekutywa Org. Syjonist. w Krakowie, ul. Wielopole 9, pisemnie lub telefonicznie na nr 160-96 w godz. od 9—3 pop.

Uroczystości religijne w Krakowie

Wczoraj odbyły się w Krakowie uroczystości religijne, z okazji przywiezienia trumny z relikwiami św. Andrzeja Boboli. Powitanie relikwii nastąpiło na dworcu przez przedstawicieli władz i duchowieństwa. Srebrną trumnę przeniesiono następnie wśród szpalerów do Barbakanu, gdzie nastąpiło powitanie przez przedstawicieli miasta.

Po nabożeństwie na Rynku, orszak skierował się do kościoła przy ul. Kopernika, gdzie trumna z relikwiami została złożona aż do poniedziałku.

Najważniejsze imprezy „Dni Krakowa“

„Festiwal Sztuki“ Dni Krakowa, który rozpoczął się bardzo udanymi 2 koncertami, Zjazdem Chórów, pokazem regionalnym i wyjątkowo dobrym Teatrem Średniowiecznym Komediantów — w dniach 11—15 ma swoje dni kulminacyjne.

W dniu 10 wypada pokaz regionalny: „Pieśń ziemi nowosądeckiej“ oraz „Wieczór serenad“ Krakowskiej Orkiestry Symfonicznej a 12 będzie powtórzone „Wesele krakowskie“ w Barbakanie.

W dniu 11 czerwca odbył się pierwszy koncert Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia na Wawelu.

Drugi koncert symfoniczny wypada w dniu 14 czerwca i poświęcony jest w całości Szymanowskiemu.

Usłyszymy tu słynną Uwerturę op. 12, Veni Creator — hymn op. 57 oraz II koncert skrzypcowy op. 61.

Jako soliści wystąpią: Eugenia Umińska — skrzypce, Zbigniew Drzewiecki — fortepian, Maurycy Janowski — tenor, Stenia Zawadzka — sopran a współudział wezmą także chóry Polskiego Radia.

Trzeci koncert w dniu 15 czerwca przyniesie Symfonię Paderewskiego h-moll oraz Suitę Romana Palestra „Pieśń ziemi krakowskiej“. Suitę tę napisał znakomity kompozytor specjalnie na tegoroczny „Festiwal Sztuki“. Wśród wykonawców znajdują się chóry regionalne w swoich strojach.

Te 3 koncerty Polskiego Radia oraz koncert Małej Orkiestry Polskiego Radia, który na odmianę odbędzie się w Coll. Nowodworskiego — stanowią niewątpliwie najwspanialszą atrakcję artystyczną Festiwalu o poziomie wysokim, godnym porównania z najlepszymi imprezami festiwalów zagranicznych.

27 zawodników w „Wyścigu pod Ojcowem“

Dzisiaj o godz. 14 rozpoczyna się w Ojcowie wyścig samochodowy i motocyklowy. Jak już donosiliśmy, na starcie ujrzymy czołowych kierowców polskich i dwóch znanych zawodników czeskich: Sojkę (zeszłorocznego zwycięzcę) i Schmidta na wyścigowych Bugatti. M. in. startują w kategorii wyścigowej Jan Ripper, Nawratil, Jurewicz — wszyscy na Bugatti.

Do kategorii sportowej zgłosiło się 14-tu zawodników m. in. znany motocyklista Gębala (który staje również do wyścigu motocyklowego), Jan Ripper, St. Żychoń, Szypuła, Mielochówna i i.

Świetnie obsadzony jest również wyścig motocyklowy: Breslauer Bathelt, Bochaczek, Gębala, Baron Wroński, Korytyński, — oto kilka nazwisk które mówią za siebie. Ogółem ujrzymy na trasie 18 samochodów i 9 motocykli. O przebiegu zawodów publiczność będzie informowana za pośrednictwem elektrycznych megafonów, umieszczonych w różnych punktach trasy.

Dojazd do Ojcowa: autobusami z Pl. św. Ducha w Krakowie, przy czym bilety można nabywać na stacji autobusowej na trasie. O godz. 13.30 trasa wyścigu będzie zamknięta, dlatego należy możliwie jak najwcześniej zająć miejsca wzdłuż trasy. Wyścigi odbędą się bez względu na pogodę.

Ogólnopolska Wystawa Psów Rasowych w Katowicach

Dążąc do podniesienia krajowej kinologii i doniosłości zagadnienia hodowli psów rasowych, szczególnie użytecznych do służby wojskowej, policyjnej, celnej i sanitarnej, Stowarzyszenie Hodowców Psów Policyjnych w Chorzowie przy udziale wszystkich oddziałów urządza dnia 26-go czerwca br. Ogólnopolską Wystawę Psów Rasowych.

Wspomniana wystawa budzi wśród właścicieli i hodowców duże zainteresowanie, o czym świadczą liczne zgłoszenia z całej Polski i zagranicy. Zgłoszenia należy nadsyłać do Głównego Zarządu Hodowców Psów Policyjnych w Chorzowie.

Wypadek w fabryce Solvay

Wczoraj przed południem zdarzył się tragiczny wypadek przy pracy w fabryce Solvay w Borku Fałęckim. Robotnik Stanisław Kaczor, (lat 32), doznał oparzenia oczu I-go stopnia. Po udzieleniu pierwszej pomocy, przewieziono ofiarę wypadku do szpitala.

Wręczenie sztandaru baonowi broni pancernej

Wczoraj rozpoczęły się w Krakowie uroczystości związane z wręczeniem przez przedstawicieli Ziemi Śląskiej sztandaru krakowskiemu baonowi broni pancernej.

Po wieczornym capstrzyku oddziałów baonu pancernego i P. W. pancernego i motorowego w koszarach baonu, dziś nastąpi wręczenie baonowi sztandaru i przekazanie broni pancernej, ufundowanej przez ziemię śląską.

Na jutrzejszą uroczystość przybywa m. in. do Krakowa ze Śląska specjalny pociąg z delegacjami umundurowanych hutników z orkiestrą.

Stan chorób zakaźnych w Krakowie

W Wydziale Zdrowia Publicznego Zarządu Miejskiego w Krakowie zgłoszono w ciągu ubiegłego tygodnia następujące choroby zakaźne: błonica 3 wypadki, płonica 8, dur brzuszny 2, odra 23, nagminne zapalenie przyusznicy 7, krztusiec 1, nagminne zapalenie opon mózgordzeniowych 2 zimnica 1.

Dyskusja nad sprawozdaniem administracji palestyńskiej na sesji Komisji Mandatowej -- zakończona

Genewa, 11. 6. ŻAT. Komisja Mandatowa zakończyła już dyskusję nad sprawozdaniem administracji palestyńskiej. W ciągu dnia dzisiejszego ponownie rozpatrzono sprawy gospodarcze. Członkowie Komisji stawiali pytania dotyczące bezrobocia i jego przyczyny oraz kroków, podejmowanych przez rząd dla zwalczania bezrobocia.

Przedstawiciele rządu brytyjskiego wyrazili opinię że bezrobocie w Palestynie jest wynikiem ogólnej depresji gospodarczej spowodowanej niepewnością polityczną.

W Palestynie jest dosyć kapitału, lecz kapitaliści nie chcą inwestować, wobec niepewności przyszłej sytuacji politycznej.

Kilku członków komisji zakwestionowało politykę „otwartych drzwi“ w zakresie importu zaznaczając, iż osłabi ona pozycje przemysłu palestyńskiego. W związku z tym wskazano na konieczność

skutecznej ochrony przemysłu palestyńskiego

przed konkurencją zagraniczną.

Przy omawianiu prac szkolnictwa poruszano kwestię subwencji rządowych dla szkół żydowskich i arabskich. Przedstawiciel rządu angielskiego oświadczył że Żydzi posiadają

szeroko rozbudowaną sieć szkolną,

sfinansowaną wyłącznie prawie środkami żydowskimi. Szkolnictwo zaś arabskie jest na niższym znacznie poziomie, to też rząd asygnuje na ten cel większe subsydia. Kilku członków Komisji zakwestionowało słuszność takiego postępowania, wskazując, iż należałoby raczej asygnować subwencje na cele szkolne proporcjonalnie do liczebności poszczególnych odłamów ludności.

Komisja Mandatowa nie poruszyła w dyskusji planu podziału Palestyny. Jak się ŻAT-na dowiaduje, Komisja Mandatowa w końcu tygodnia uchwali sprawozdanie o sytuacji w Palestynie, która będzie natychmiast przedłożona Radzie Ligi Narodów.

,Times' za podziałem Palestyny

Londyn, 11. 6. (ŻAT). „Times“ omawia w artykule wstępnym „Palestyna w Genewie“ obrady Komisji Mandatowej. „Times“ zaznacza, że w skład Komisji Mandatowej wchodzą przedstawiciele szeregu krajów, którzy nie posiadają kolonii ani obszarów mandatowych, za które musieliby ponosić odpowiedzialność. Trudno tam więc roztrząsać te skomplikowane zagadnienia w należytej perspektywie.

„Times“ zaznacza dalej, że z powodu oświadczenia przedstawiciela rządu angielskiego nie należy poruszać sprawy podziału Palestyny, dopóki Komisja Woodheada nie zakończyła jeszcze swoich prac w Palestynie. Taka deklaracja wywołać może wrażenie, że mogą jeszcze nastąpić zmiany w ustosunkowaniu się do zasadniczych zaleceń Komisji Królewskiej, co nic przyczyni się do uzdrowienia atmosfery politycznej. Obecna sytuacja wymaga konsekwencji, a nastąpi to, gdy nie będzie wątpliwości, że polityka angielska konsekwentnie zmierza do realizacji planu podziału Palestyny.

Komendant policji palestyńskiej przed Komisją Woodheada

Jerozolima, 11. 6. (ŻAT.). Jak się ŻAT-na dowiaduje, rząd palestyński postanowił wybudować obozy wojskowe w Akko i w Sarabandzie kosztem 225.000 funtów.

Komisja dla podziału Palestyny w dniu dzisiejszym przesłuchała komendanta policji palestyńskiej, pułkownika Sandersa. Zeznania płk. Sandersa dotyczyły głównie stanu bezpieczeństwa w Palestynie.

Przygotowania do międzynar. konferencji pomocy uchodźcom

Londyn, 11. 6. (ŻAT) W Londynie odbywa się obecnie narada centrali żydowskich organizacji pomocy celem opracowania materiałów dla międzynarodowej konferencji pomocy uchodźcom, której otwarcie nastąpi 6 lipca. W konferencji biorą również udział przedstawiciele Żydów austriackich, którzy po raz pierwszy po Anschlussie otrzymali zezwolenie na wyjazd za granicę celem naradzenia się z innymi żydowskimi organizacjami pomocy.

Zajścia między czeskimi socjalistami a hitlerowcami

w oświetleniu niemieckiego biura informacyjnego

Berlin, 11. 6. PAT. Niemieckie biuro informacyjne donosi z Pragi:

Dziś dopiero ujawnione zostały szczegóły zajść pomiędzy czeskimi socjalistami i policją a członkami partii Niemców sudeckich, jakie miały miejsce w nocy z piątku na sobotę.

W czasie tych zajść policja aresztowała 47 członków partii Niemców sudeckich, przy czym policjanci zachowywali się brutalnie, 3-ch aresztowanych odniosło rany.

Do zajść doszło na tle obrony wielkiego transparentu przedwyborczego, umieszczonego na widocznym z bardzo daleka miejscu. Czescy socjaliści usiłowali niemiecki transparent zniszczyć, wobec czego Niemcy sudeccy wystawili w nocy z piątku na sobotę warty przy transparencie. Około godz. 1-szej w nocy w czasie silnego deszczu przybyła wezwana przez czeskich socjalistów policja, z bagnetami na karabinach i zmusiła pilnujących transparentu do ustąpienia. Wypierając wartowników policja biła ich kolbami karabinów i pałkami gumowymi. — Wszystkich 47 aresztowanych, przemoczonych do nitki, ulokowano w jednym pokoju, w którym nie było ani jednego krzesła. Aresztowani spędzili całą noc stojąc.

W sobotę rano, gdy wieść o zajściach rozeszła się w mieście, Niemcy robotnicy nie stawili się do pracy, a sklepy na znak protestu przeciw brutalnemu traktowaniu aresztowanych były zamknięte. Przed południem ludność zorganizowała samorzutnie manifestację, która w liczbie około 10.000 udała się pod gmach sądu, gdzie tymczasem odprowadzono aresztowanych. Demonstranci domagali się zwolnienia więźniów.

Poseł partii Niemców sudeckich dr. Neuwirth złożył w praskim ministerstwie sprawiedliwości protest, domagając się natychmiastowego zwolnienia aresztowanych i ukarania winnych policjantów.

O godz. 15-tej poseł partii niemiecko-sudeckiej May, wzywał demonstrujących przed budynkiem sądu do oczekiwania w spokoju na wyniki interwencji w Pradze. Po interwencji posła Maya policję pilnującą demonstrantów odwołano. W mieście panuje spokój.

* * *

Berlin, 11. 6. PAT. Donoszą tu z m. Schreckenstein pod Aussig: Wczoraj wieczorem, pod dowództwem kaprala Koula przechodził przez Schreckenstein oddział żołnierzy. W tym czasie przechodzący ulicą członkowie sudecko-niemieckiego frontu pracy przy spotkaniu pozdrowili się wzajemnie przez podniesienie ręki. Widząc to kapral Koula wydał rozkaz „gotuj broń, celując w grupę stojących robotników. Zawdzięczając tylko przytomności umysłu i odwadze jednego z Niemców sudeckich, nie doszło w tym wypadku do poważniejszego zajścia. Nie mniej jednak dwóch innych Niemców sudeckich pozdrawiających się podniesieniem ręki żołnierze obili i skopali, a pewnego młodzieńca z tego samego powodu zbito pięściami i duszono aż do utraty przytomności.

Drezno, 11. 6. PAT. Jak donosi „Freiheitskampf“, w miejscowości Czeska Lipa wczoraj wieczorem funkcjonariusz stronnictwa Niemców sudeckich napadnięty został przez komunistę. Gdy funkcjonariusz ów zaczął się bronić, podbiegł doń pewien Czech z siekierą i uderzył go z całej siły. Ciężko rannego Niemca przewieziono do szpitala.

Chińczycy zerwali tamę na Jangtse

Przed decydującą bitwą o Hankou

Szanghaj, 11. 6. (R) Operacje wojsk japońskich, mające na celu zdobycie Hankou, rozpoczęły się również na rzece Jangtse. Japoński ambasador Paui, zwrócił się dziś, z polecenia dowodzącego flotą wiceadmirała Oikawy, do przedstawicieli państw zagranicznych z prośbą o wycofanie z rzeki okrętów i statków cudzoziemskich na obszarze od Hukau do Wuhu. Amb. Taui oświadczył, że celem uniknięcia konfliktów byłoby wskazanym wycofać statki aż poza Hankou.

Przygotowania japońskie do stoczenia generalnej bitwy o Hankou są w pełnym toku. Dotychczas toczą się jedynie pozbawione większego znaczenia walki. Równocześnie donoszą o niebezpieczeństwie powodzi na Jangtse, której woda gwałtownie przybiera. Jak się zdaje Chińczycy poprzerywali na rzece tamy, aby wykorzystać powódź do obrony Hankou.

Audiencje u p. premiera

Warszawa, 11. 6. PAT. Pan prezes Rady Ministrów gen. Sławoj Składkowski przyjął dziś posła na Sejm Andrzeja Wierzbickiego.

Warszawa, 11. 6. PAT. P. prezes Rady Ministrów gen. Sławoj Składkowski przyjął dziś posła na Sejm p. Sobczyka.

Warszawa, 11. 6. PAT. P. prezes Rady Ministrów gen. Sławoj Składkowski przyjął dziś przedstawicieli komitetu budowy domu Polaków z zagranicy im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w osobach prezesa dr Hełczyńskiego i prezesa H. Grubera, który zaprosili pana premiera na uroczystość założenia kamienia węgielnego w dniu 14 bm.

Ustąpienie szefa bezpieczeństwa w województwie białostockim

Warszawa, 11. 6. PAT. Naczelnik wydziału społeczno-politycznego w urzędzie wojewódzkim w Białymstoku p. Andrzej Dworak ustąpił z zajmowanego stanowiska

Naczelnikiem wydziału mianowany został dotychczasowy radca w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych p. Adam Keller.

Bund wobec 13 punktów Ozonu

Warszawa, 11. 6. (A) W Warszawie odbył się dziś wiec robotników żydowskich, zwołany przez Bund. Wiec ten odbył się w związku z 13 punktami Ozonu. Na wiecu przemawiał m. in. przedstawiciel PPS. Wszyscy mowcy podkreślali, że w obecnej sytuacji politycznej powinna się zjednoczyć polska klasa robotnicza z żydowską, aby razem walczyć przeciwko wspólnemu wrogowi.

Wycieczka sfer gospodarczych na Litwę

Wilno, 11 6. PAT. Przy wileńskiej Izbie Przemysłowo-Handlowej powołana została specjalna komisja do spraw litewskich. Na pierwszym jej zebraniu dyrektor Izby zobrazował dotychczasowe prace badawcze, przeprowadzone przez Izbę na odcinku litewskim, po czym wygłoszony został referat w sprawie tranzytu przez Litwę. Wspomniana komisja uznała za pożądane zorganizowanie wycieczki sfer gospodarczych na Litwę celem zbadania na miejscu warunków tranzytu i możliwości technicznych portu w Kłajpedzie.

Wykopaliska w Zgierzu

Łódź, 11. 6. PAT. W czasie robót regulacyjnych nad rzeczką Bzurą w Zgierzu natrafiono na głębokości 5—12 metrów na wykopaliska przedhistoryczne. Na miejsce wykopalisk wyjechał przedstawiciel towarzystwa przyrodniczego im. Staszica z Łodzi celem zabezpieczenia wykopalisk i przygotowania planu ewent. dalszych robót. Wśród wykopalisk znaleziono m. in. kości dawnych zwierząt oraz prymitywne monety, pochodzące z trzeciego do pierwszego wieku przed Chrystusem.

—oo—

Niecodzienna uroczystość w Sanoku

Sanok, 11. 6. (T). W niedzielę dnia 12 czerwca odbędzie się uroczystość jubileuszowa z okazji 50-lecia pierwszej matury w gimnazjum tutejszym, a zarazem — ciekawym zbiegiem okoliczności — i ostatniej w roku 1938 oraz zjazd wszystkich wychowanków i profesorów. Z inicjatywy dra Ramera, do którego zwrócili się najstarsi absolwenci z propozycją urządzenia jubileuszu, ukonstytuował się ścisły komitet, do którego weszli pp. dyr. Słuszkiewicz Franciszek jako przewodniczący, prof. dr Hukiewicz jako sekretarz, oraz dr Ramer Salomon, burmistrz Słuszkiewicz Maksymilian i dyr. Grazela Andrzej. Dla przeprowadzenia całej uroczystości zorganizowano 5 sekcji: imprezową, rautową, organizacyjną, kwaterunkową i finansową. Komitet uchwalił ufundować sztandar oraz księgę pamiątkową.

Uroczystość rozpocznie się zbiórką wszystkich uczestników na dziedzińcu gimnazjum, poczym ruszą parami wedle roczników na nabożeństwo do kościoła synagogi i cerkwi. Następnie odbędzie się ponowna zbiórka w gimnazjum, gdzie nastąpi właściwa uroczystość. Na jej program złożą się przemówienia dyrektora zakładu, jednego z pierwszych abiturientów oraz burmistrza miasta, ponad to wbijanie gwoździ do drzewa ufundowanego sztandaru. Wieczorem odbędzie się raut w sali Sokoła.

Zeznania kapitana Schramma w procesie przemyskim

Przemyśl, 11. 6. (Seg.). W dalszym ciągu rozprawy dra Jedlińskiego zeznawał w dniu dzisiejszym kapitan Schramm, będący od 20 lat członkiem Stronnictwa Ludowego od czerwca 1937 r. członkiem zarządu powiatowego Stronnictwa Ludowego, a od kongresu ludowego, w roku 1938 członkiem rady naczelnej.

Przewodniczący: Co pan wie o sprawie?

Świadek: W styczniu 1937 roku kongres Stronnictwa Ludowego upoważnił władze Stronnictwa do proklamacji strajku, o ile zajdzie potrzeba. Strajk rzeczywiście wybuchł 15 sierpnia. Dostałem polecenie zorganizowania strajku w powiecie przemyskim. Celem strajku było żądanie odpowiedzi na postulaty, zawarte w memoriale nowosieleckim. Po wybuchu strajku, rzeczywiście chłopi zaczęli się z nim solidaryzować. Z Jedlińskim widział się świadek w czwarty dzień po strajku w kancelarii jego brata. Gdy świadek bawił w kancelarii przybyli tam chłopi z Tywonii, żaląc się, że wciągano ich do aut policyjnych i bito. Jeden z przybyłych nazwiskiem Wasiuta opowiadał, że kierownik oddziału policji, który tam był, nawoływał, aby chłopów nie bić, ale posterunkowi nie słuchali go, wciągając chłopów do wnętrza aut. Przygnębiające wrażenie wywołało potem wprowadzenie licznej drużyny policyjnej na terenie powiatu jarosławskiego i przeworskiego.

Przewodniczący: Czy pojawienie się policji mogło wywołać obawę wśród mieszkańców?

Świadek: Tak, zwłaszcza po wypadkach, które poprzedziły pojawienie się policji w tych powiatach.

Przewodniczący: Czy krążyły jakieś niepokojące pogłoski wśród ludności?

Świadek: Tak. Zaniepokojenie wywołała wśród ludności wiadomość o pacyfikacji, przeprowadzonej przez policję w powiecie brzozowskim.

Szczegóły trzęsienia ziemi w Belgii

Bruksela, 11. 6. (R). Trzęsienie ziemi, które nawiedziło dziś Belgię, było najsilniejszym w dziejach tego kraju.

Wszystkie sejsmografy w obserwatorium brukselskim uległy zniszczeniu.

Wypadków śmiertelnych wśród ludności Brukseli nie było, lecz wiele osób odniosło cięższe i lekkie obrażenia. W mieście

zapanowała po trzęsieniu ziemi panika, policji udało się jedynie z trudem usunąć zgromadzony tłum z sąsiedztwa zagrożonych budynków.

O godz. 14.8 dało się w Brukseli odczuć ponowne, tym razem znacznie lżejsze trzęsienie ziemi.

Bruksela, 11. 6. (R). Dzisiejsze trzęsienie ziemi dało się silnie odczuć na całym wybrzeżu belgijskim. W Ostendzie i Enghien

zawaliło się kilka domów,

a połączenia telefoniczne i telegraficzne uległy przerwaniu.

Zwierzęta w ogrodzie zoologicznym w Berchem objawiły wyraźne zaniepokojenie na kilka minut przed nastąpieniem trzęsienia ziemi. Lwy ryczały przeciągle a inne zwierzęta kręciły się w koło po klatkach i uderzały głowami o kraty, wyjąc żałośnie.

Epicentrum trzęsienia ziemi znajdowało się o około 60 km na zachód od Brukseli.

Wyrządzone przez trzęsienie ziemi szkody, są dotychczas nieustalone, są jednak bardzo znaczne. W wielu domach wyleciały szyby i potworzyły się na ścianach rysy. Częściowemu zniszczeniu uległy

zabytkowe ornamenty na gmachu parlamentu.

Uszkodzony został również poważnie gmach kasy oszczędności.

Egzaminy wstępne do gimnazjum — przed wakacjami

Warszawa 11. 6. (A) Dowiadujemy się, że na skutek zarządzenia Kuratorium Okręgu Szkolnego w Warszawie egzaminy do klasy pierwszej gimnazjalnej odbędą się w terminie przedwakacyjnym, podobnie, jak w roku ubiegłym.

Wywóz wyrobów hutniczych

Katowice, 11. 6. PAT. Eksport wyrobów hutniczych w maju r. b. wyniósł ogółem 26.305 ton, a więc o 492 ton tj o 2.48 procent więcej niż w kwietniu r. b.

Bogata żyła rudy w pow. rybnickim

Rybnik, 11. 6. PAT. Na terenie dóbr rycerskich w Bełku pow. rybnickiego natrafiono na głębokości 3,10 mtr na bogatą żyłę rudy żelaznej grubości ponad 20 cm. Pobraną próbkę przesłano do ekspertyzy do śląskich zakładów technicznych w Katowicach i analiza wykazała, że ruda zawiera 43,34 procent żelaza.

Ostatnie notowania giełdowe

BAWEŁNA

NOWY JORK, 11. 6. 8.24 (8.19), lipiec 8.14—8.14 (8.09—8.09), paźdź. 8.19—8.19 (8.11—8.11).

KORZENIE

LONDYN, 11. 6. Tapioka Fair czerwiec-lipiec 12.37, Pieprz czarny loco 3.—, Pieprz Singapore czerwiec-lipiec 2.31, Goździki Zanzibar czerwiec-lipiec 8.—, Papryka cif czerwiec-lipiec 55.—.

EFEKTY

NOWY JORK, 11. 6. American Car 87.25 (88.87), American Car et Foundry 17.— (17.—), Am. Tobacco 69.62 (69.—), Chrysler 41.62 (42.75), Douglas Aircraft 44.75 (46.62), Fisk Rubber 5.25 (5. 25), Eastman Kodak 151.50 (154.—), General Electric 34.— (34.87), General Motors 29.50 (30.—), Anaconda 24.— (24.87), Betlehem Steel 44.75 (46.12), Intern Nickel 43.62 (44.25), Tennessee Corp. — (—), Shell Union 12.50 (12.50), Standard Oil 47.— (47.—).

METALE

LONDYN, 11. 6. Srebro 18 11/16—19, Złoto 140.7

Gwałtowna burza nad okolicą Krakowa

Zabierzów 11. 6. W dniu dzisiejszym przeszła nad Zabierzowem i okolicą gwałtowna burza, połączona z nawałnicą. Rzeka Rudawa wylała a tor kolejowy został w kilku miejscach uszkodzony, na skutek czego ruch kolejowy na linii Kraków-Zabierzów został na pewien czas wstrzymany. W godzinach wieczornych Rudawa zaczęła opadać.

Skazanie młodocianych gangsterów

Warszawa, 11. 6. (A) W Sądzie Okręgowym został dziś ogłoszony wyrok w głośnym procesie dwóch młodzieńców, którzy wysłali do ks. Michała Radziwiłła list grożąc w nim zamordowaniem p. Suchestow w razie odmowy złożenia okupu w wysokości 4.000 zł. Sąd skazał 18-letniego Stefana Wiśniewskiego na 3 lata więzienia oraz 17-letniego Władysława Klukowskiego na 2 lata więzienia Wiśniewski pozostaje nadal we więzieniu zaś Klukowskiego sąd postanowił zwolnić za kaucją 500 zł.

Krwawy dramat miłosny

Sosnowiec, 11. 6. (K). Dzisiaj rano gdy subiekci składu obuwia firmy „Sokół“ w Sosnowcu, mieszczącego się przy ul. Warszawskiej 10. przybyli do pracy, zastali drzwi zamknięte. Po półgodzinnym oczekiwaniu zawiadomiono policję, która wyłamała drzwi. W przedpokoju składu znaleziono zwłoki 3 osób: kierownika składu, Stefana Markowskiego, ekspedientki Marii Śliwakowskiej i niejakiego Stefana Machajka.

Jak się okazało, zajście to rozegrało się na tle miłosnym. Machajek od pewnego czasu adorował Śliwakowską. Ta ostatnia nawiązała romans ze swoim szefem i po godzinach pracy Machajek długo wyczekiwał przed składem na Śliwakowską, lecz nadaremnie. Wczoraj wieczorem około godziny 21-ej Machajek zapukał do tylnych drzwi składu. Gdy mu otworzono, zamknął drzwi za sobą, wydobył rewolwer i wystrzelił do Śliwakowskiej, kładąc ją trupem na miejscu. Markowski, widząc co się dzieje, usiłował się ukryć za szafą, lecz dosięgła go tam kula Machajka. Zwłoki Markowskiego znaleziono w pozycji stojącej, wtłoczone między ścianę a szafę. W końcu Machajek wystrzelił do siebie, ponosząc śmierć na miejscu. z

Samoloty powstańcze „błądzą“ nad Francją

Burgos, 11. 6. (R). Radio Nacional donosi, iż hiszpański samolot turystyczny podczas lotu w pobliżu granicy francuskiej zabłądził i przeleciał nad Saint Jean de Luz. Lotnik obniżył lot, by zorientować się, a zdawszy sobie sprawę z faktu, iż zabłądził, powrócił do Hiszpanii.

Radio Nacional podkreśla, iż fakt ten został podany niezwłocznie do wiadomości publicznej i udzielono koniecznych wyjaśnień.

* * *

Alicante, 11. 6. (R). Samoloty powstańcze bombardowały port, przy czym uszkodzony został parowiec angielski „Winifred“. Samoloty bombardowały następnie centrum miasta.

Nie było demarche francuskiej w Londynie

Paryż, 11. 6. (R) Francuskie ministerstwo spraw zagranicznych zaprzecza wiadomości, podanej przez jeden z dzienników angielskich a powtórzonej przez pewne pisma francuskie, jakoby rząd francuski dokonał demarche w Londynie w związku ze sprawami przedstawionymi obecnie komitetowi nieinterwencji.

Projekty nowych dekretów francuskich

Paryż, 11. 6. (R) Rada gabinetowa obradowała dziś w gmachu min. wojny od godz. 10.30 do 13-tej. Komunikat o tych naradach podaje, iż rada rozpatrywała szereg projektów dekretów, które przedłożone będą do uchwalenia na najbliższej radzie ministrów.

Wybuch w fabryce amunicji pod Lizboną

Lizbona, 11. 6. (O) W fabryce materiałów wybuchowych w Chelas pod Lizboną nastąpił wybuch dwu ton prochu, przeznaczonego do granatów. Wybuch zniszczył całkowicie skład. Cztery robotnice, pracujące przy pakowaniu, poniosły śmierć na miejscu.

Przypuszczają, że przyczyną wybuchu była niedostateczna ochrona prochu przed zmianami temperatury. Skład mianowicie był pokryty blachą żelazną, wystawioną na bezpośrednią operację słońca.

Szlachetny gest prez. Roosevelta

(Specjalna służba informacyjna „N. Dziennika“)

Nowy Jork, 11. 6. (B). Jak informują, znaczną część kwoty, przeznaczonej na okup za prof. Zygmunta Freuda, złożył profesor amerykański Jelliff. Także prezydent Roosevelt złożył na ten cel znaczniejszą kwotę ze swej prywatnej szkatuły.

Dalsze tragedie w Austrii

Wiedeń, 11. 6. (B). Jak się dowiadujemy, przemysłowcy wiedeńscy Pollatschek i Gross zmarli w obozie koncentracyjnych w Dachau. Kupiec Marian, aresztowany w ubiegłym tygodniu, popełnił samobójstwo w więzieniu. B. dyrektor Mercurbank, Preminger wraz z żoną i dwojgiem dzieci popełnił samobójstwo.

* * *

Wiedeń, 11. 6. PAT. W tutejszych kołach dziennikarskich wywołało wielką sensację aresztowanie znanego redaktora naczelnego „Wiener Ztg.“ dr Roletta, który nawet po przewrocie pozostał na swym stanowisku, a następnie redagował styryjską „Velkszeitung“. Przyczyny aresztowania są natury politycznej.

Proces o utrzymanie nazwiska rodowego Schillera

Wiedeń, 11. 6. (T). W Wiedniu rozpoczął się proces sądowy dotyczący sprawy utrzymania rodowego nazwiska poety Fryderyka Schillera. Mianowicie nazwisko to wraz z herbem rodziny Schillerów nosił ostatnio bezdzietny potomek Schillera dr Adolf Schiller von Herdern. Złożony nagle śmiertelną chorobą postanowił on wziąć ślub na łożu śmierci z jedną z dam towarzystwa wiedeńskiego która pielęgnowała go przez 20 lat. Ślub ten miał umożliwić adoptowanie kuzyna tej pani, co umożliwiłoby utrzymanie historycznego nazwiska rodowego.

Ślub odbył się, jednak władze czyniły stale trudności w wydaniu świadectwa zaślubin z powodu braku jakiejś formalności. Fakt ten spowodował skargę rodziny, skierowaną przeciw odnośnym władzom.

Mianowanie obserwatorów brytyjskich w Sudetach

(Specjalna służba informacyjna „N. Dziennika“)

Praga, 11. 6. (B). Dzisiaj po południu odbył poseł angielski w Pradze Newton informacyjną rozmowę na temat aktualnych zagadnień z premierem drem Hodżą. M. in. omówiono zagadnienie mniejszości w Czechosłowacji.

Anglia, która w interesie pokoju światowego przykłada wielką wagę do wypadków w Czechosłowacji i do obiektywnych sprawozdań, za zgodą rządu czechosłowackiego poleciła zbadanie ewentualnych zajść swym obserwatorom, którzy korzystać będą z informacyj wszystkich urzędów czechosłowackich. Obserwatorami tymi będą zastępca attache wojskowego poselstwa brytyjskiego major Sutton-Pratt oraz konsul brytyjski w Reichenbergu, Pares.

250 miln. kor. na fundusz obrony

Praga, 11. 6. (B). Jak słychać ofiary na rzecz „narodowej zbiórki wolności“ w Czechosłowacji przekroczyły już kwotę 250 milionów koron czeskich. Wśród kierowników zbiórki panuje przekonanie, że ostateczny rezultat zbiórki będzie kilkakrotnie większy.

* *

Praga, 11. 6. PAT. „Die Zeit“ donosi z Karlovych Varów, że przybyła tam z Pragi komisja, która przedstawiła urzędnikom narodowości niemieckiej następujące pytania do odpowiedzi: Czy brał pan udział w pochodzie stronnictwa sudecko-niemieckiego 1 maja? Czy jest pan członkiem stronnictwa sudecko-niemieckiego? Jakie pisma pan prenumeruje? Czy wznosił pan okrzyki 1-go maja?

Jak zapewniają dzienniki niemieckie, wszyscy urzędnicy odpowiadają zgodnie z prawdą.

Trzęsienie ziemi objęło także Holandię i Niemcy

Amsterdam, 11. 6. (R) W prowincjach południowych Holandii dało się odczuć trzęsienie ziemi. Wstrząsy rozpoczęły się o godz. 12 m. 13 i trwały 10 sekund Ofiar w ludziach nie było. Kilka domów zarysowało się.

Haga, 11. 6. (D). Dziś o godz. 12 min. 18 odczuto w Holandii silny wstrząs ziemi. Sejsmograf meteorologicznego instytutu w de Bilt zanotował dwa centymetry wstrząsu. Zdaniem dyrektora instytutu chodzi tu o t. zw. tektoniczne trzęsienie ziemi. Żadnych nieszczęśliwych wypadków na terenie Holandii nie zanotowano.

Berlin, 11. 6. (T). Dziś o godz. 12.01 stacja sejsmograficzna w Akwizgranie zanotowała dwa wstrząsy podziemne, które były szczególnie silne w okolicach Akwizgranu i sąsiednich dzielnicach pogranicznych Holandii. Większych szkód nie zanotowano, natomiast w mieszkaniach poprzesuwały się tylko obrazy i poprzewracały meble.

Pewne wstrząsy zanotowano także w okolicy Wuppertalu, Kreefeld, Duesseldorfu i Stuttgartu.

Dwa wypadki samochodowe

Poznań, 11. 6. PAT. Dziś we wczesnych godzinach porannych wpadł na drzewo na szosie pod Ostrowem z nieustalonych przyczyn jadący z Poznania samochód półciężarowy. Przednia część wozu została zdruzgotana. Z jadących w budce szoferskiej kilku osób dwie odniosły ciężkie obrażenia. Szofer lekko kontuzjowany.

Z Szamotuł donoszą o zderzeniu się samochodu osobowego, którym jechały cztery osoby z jadącym z przeciwnej strony samochodem ciężarowym. Wóz osobowy wywrócił się, a jadący w nim cudem tylko uniknęli śmierci.

Olbrzymie szkody wyrządziła burza w okolicy Krakowa

Ostatnia burza huraganowa z oberwaniem chmur spowodowała na terenie powiatu brzeskiego wylew potoków górskich i zerwanie kilku mostów na drogach gminnych oraz większego mostu na drodze powiatowej Dębro—Melsztyn na 16-tym kilometrze. Komunikacja na tej drodze jest przerwana. Objazd dla samochodów został skierowany drogą wojewódzką przez Wojnicz względnie przez Brzesko—Tymowę.

Szkody wyrządzone w komunikacji drogowej przekraczają 30.000 zł., zaś w plonach kilkaset tysięcy, ponieważ duże obszary pól zostały zupełnie zamulone.

Miejscowości województwa krakowskiego nawiedzone ostatnio gwałtownymi burzami połączonymi z gradobiciem i wylewem potoków górskich zwiedzili p. wojewoda krakowski dr Tymiński i wicewojewoda dr Małaszyński w towarzystwie naczelników wydziałów urzędu wojewódzkiego dr Macki i inż. Bielańskiego, wydając na miejscu szereg zarządzeń, przynoszących pomoc ludności dotkniętej klęską.

Kronika krakowska

Dyżury lekarzy i aptek

Dziś mają dyżur dzienny lekarze: Nowak Tadeusz — Pędzichów 4, tel. 152-61, Fischhab I. — Św. Sebastiana 33, tel. 109-50, Owczyński T. — Lubicz 34, tel. 158-26, Friedman Zofia — Śląska 20. tel. 151-08. — Nocny dyżur mają apteki: Ralski L. — Król. Jadwigi 65, tel. 159-30, Schönbergowa M.— pl. Zgody 7, tel. 182-58, Rychwicki Wł. — Szewska 21, tel. 143-86, Gottlieb I. — Długa 38, tel. 115-00.

Dziś mają dzienny i nocny dyżur apteki: Grodzka 22, Plac Matejki 3, Wybickiego 1, Retoryka 1, Krakowska 19, Brodzińskiego 1, Mogilska 16. — Tylko nocny dyżur mają apteki: Rynek gł. Linia A-B 45, Łobzowska 8, Kościuszki 18, Dietla 36, Grzegórzecka 9.

Wręczenie nagrody literackiej m. Krakowa

odbyło się w gabinecie prezydenta miasta na Ratuszu krakowskim w Pałacu Wielopolskich uroczyste wręczenie nagrody literackiej miasta Krakowa, przyznanej w roku bieżącym Ludwikowi Hieronimowi Morstinowi za dzieło p. t. „Misterium Nocy Majowej“. W uroczystości wzięli udział laureat Krakowa z małżonką, prezydent Dr Kaplicki oraz Jury, Zarząd Miejski i zaproszeni goście. Prezydent Dr Kaplicki zwrócił się w serdecznych słowach do laureata a wręczając mu nagrodę zakończył swe przemówienie życzeniami dalszej twórczości na chwałę polskiego piśmiennictwa i miasta, którego jest synem. W odpowiedzi L. H. Morstin dał wyraz uczuciom łączącym go z Krakowem, który uważa za duchowy Kapitol Polski, za jej serce i mądrość. Po uroczystym wręczeniu nagrody odbyła się wspólna fotografia, po czym prezydent dr Kaplicki podejmował obecnych lampką wina.

Wpisy do Szkoły Rolniczej w Ben-Szemen

Dnia 12 czerwca br. bawić będzie w Krakowie delegat Szkoły Rolniczej „Kfar Hanoar“ w Ben Szemen p. Chaim Goldfried w sprawie przyjęcia kandydatów do szkoły. Do szkoły mogą być przyjęte dzieci obojga płci od lat 14—17. Ilość miejsc jest ograniczona. Zainteresowani mogą się zgłaszać dziś o godzinie 10—12 przed poł. i 15—16 po poł. w biurze R. N. Gordonii (Sarego 11, II. p.)

Kurs kierowców i mechaników samochodowych

Z inicjatywy Żydowskiej Rady Gospodarczej zostanie w najbliższych dniach uruchomiony kurs kierowców i mechaników samochodowych.

Na kurs przyjęci będą czeladnicy ślusarscy, absolwenci szkół rzemieślniczych, oraz praktykanci ślusarscy posiadający conajmniej dwa lata praktyki.

Nauka odbywać się będzie przez okres 3 miesięcy przez dwie godziny dziennie w godzinach wieczornych.

Zgłoszenia do dnia 15 czerwca b. r. przyjmuje Żydowska Rada Gospodarcza, Kraków, Sarego 5 w godzinach od 9—1 przedpoł. i 3—6 pop., w niedzielę od 9—1 przedp.

Doniosłe badania Wydziału Ekonomiczno-Statystycznego Żyd. Instytutu Naukowego (Jiwo)

Wydział Ekonomiczno-Statystyczny Żyd. Instyt. Naukowego, mający w swym dorobku szereg prac z zakresu ekonomiki Żydów polskich, przedsięwziął próbę ustalenia rozmiarów budżetu społeczno-kulturalnego Żydów w Polsce. Dochodzenie to, które stawia sobie poza naukowymi również praktyczne cele, ma objąć żydowskie instytucje i bractwa charytatywne wszelkiego typu, zakłady opieki społecznej towarzystwa pomocy lekarskiej i wszelkie instytucje, których zadaniem jest niesienie pomocy gospodarczej, działalność społeczną żydowskich gmin wyznaniowych, szkolnictwo społeczne ith., itd.

Wspomniane instytucje, zakłady i towarzystwa proszone są o udzielenie pomocy korespondentom Wydziału przy zbieraniu odnośnych materiałów.

Przyjaciele nauki żydowskiej w miastach i miasteczkach, którzy interesują się powyższymi zadaniami Wydziału, winni zwrócić się po wskazówki i instrukcje pod adresem:

Tow. Przyjaciół Żyd. Inst. Naukowego, Wydział Ekon.-Statystyczny, Warszawa, Chłodna 2 m. 4.

Otwarcie Żydowskiego Gimnazjum Kupieckiego w Krakowie

Ministerstwo W. R. i Oświecenia Publ. wprowadziło w życie nowy typ szkół handlowych, uwzględniających wymogi nowoczesnej organizacji techniki handlowej przedsiębiorstw kupieckich oraz nowe metody nauczania. Szkoły te noszą nazwę „Gimnazjów Kupieckich“.

Dążąc do skoncentrowania tego działu szkolnictwa w rękach najbardziej do tego powołanych tj. organizacji kupieckich, przekształciło Żyd. Szkołę Handlową, prowadzoną dotychczas przez Stowarzyszenie Żyd. Absolwentów W. S. H. przy ul. Stradom 10 na Gimnazjum Kupieckie, a Kuratorium Okręgu Szkolnego nadało koncesję na jego prowadzenie Zarządowi Krak. Stowarzyszenia Kupców. Udzielenie tej koncesji jest wyrazem uznania Władz dla owocnej i gospodarczo pożytecznej działalności Stowarzyszenia.

Wydział Stowarzyszenia, w porozumieniu z dotychczasowym koncesjonariuszem tj. Stow. Żyd. Absolw. WSH. oraz Dyrekcją Szkoły, przystąpił do natychmiastowego uruchomienia Gimnazjum kupieckiego, rozpisując wpisy do klasy I-szej. Nowa placówka oświaty kupieckiej zapewnia sobie współpracę dotychczasowego, wypróbowanego grona nauczycielskiego i dysponować będzie wyposażeniem i pomocami naukowymi, dostosowanymi do wszelkich wymogów nowoczesnej pedagogiki.

Wybory w krak. Izbie Adwokackiej

na podstawie nowego prawa o ustroju adwokatury

Wczoraj wieczorem odbyło się w Krakowie walne zebranie Izby Adwokackiej apelacji krakowskiej. Zebranie odbyło się na podstawie nowej ordynacji wyborczej dla Izb Adwokackich. Frekwencja była wysoka, czego dowodem ilość 1.196 głosów, oddanych przy wyborach, jakkolwiek część głosów została po raz pierwszy oddana na podstawie pełnomocnictw.

Na wstępie dokonano wyborów prezydium. Przewodniczącym zebrania został dr. Jakubowski, zastępcą dr. Süsskind. Z kolei przeprowadzone zostały wybory, które dały następujący rezultat: delegaci do Rady Naczelnej — dr Jakub Bross, dr Dawid Süsskind i dr Stanisław Ćwikowski. Komisja rewizyjna — dr Juda Zimmermann, dr Izydor Münnich, dr Marek Pelzling, dr Ludwik Rattler i dr Roman Hell, zastępcy — dr Karol Bunsch, dr Izydor Minder i dr Jan Woźniakowski.

Koleżeński Fundusz ubezpieczenia. Zarząd: dr Adler Aleksander, dr Feldblum Szymon, dr Glassner Artur, dr Hoffman Zygmunt, dr Gabryelski Józef, dr Jurczyński Hieronim, dr Kryplewski Julian, dr Kwieciński Zdzisław, dr Małecki Stanisław, dr Marekowski Władysław, dr Mayer Izydor, dr Ringelheim Teodor.

Komisja Rewizyjna. Członkowie: dr Grünfeld Szymon, dr Jakubowski Taduesz, dr Rosenzweig Artur. Zastępcy: dr Brem Zenon, mgr Issler Jakub.

Po wyborach rozpoczęły się obrady. Na wstępie dziekan dr Gabryelski złożył sprawozdanie z działalności, przyczem mówił o kolejach powstania nowej ordynacji wyborczej dla Izb Adwokackich. Na wniosek dr Leona Geldwertha wyrażono władzom podziękowanie.

Z kolei dr Süsskind referował nowe prawo o ustroju adwokatury. Obrady trwały do późnych godzin nocnych.

Jak się dowiadujemy, Naczelna Rada Adwokacka nominawała do Komisji Egzaminacyjnych następujących adwokatów: dr Bross, dr Fenichel, dr Glassner, dr Kwieciński, dr Marekowski, dr Miksiewicz, dr Skąpski i dr Wusakowski.

Kurs dla elektroinstalatorów anten

Jak nam komunikują, Instytut Rzemieślniczo-przemysłowy w Krakowie ul. Smoleńsk 9 łącznie z Polskim Radiem organizuje kurs dla instalatorów anten i zabezpieczania źródeł zakłóceń. Ma on na celu podniesienie poziomu technicznego elektromonetrów, zajmujących się zawodowo, lub amatorsko podobnymi instalacjami.

Absolwenci kursu po egzaminie mają uzyskać świadectwa oraz pewnego rodzaju przywileje w stosunku do innych monterów nie posiadających ukończonego kursu. Mają oni być umieszczeni na urzędowych ogłoszeniach w urzędach pocztowo-telekomunikacyjnych.

Początek kursu 20 czerwca br. Wykłady mają się odbywać w godzinach 19—1-sza, w lokalu Muzeum Przemysłu, ul. Smoleńsk 9. Opłata za kurs i egzamin pobierana zgóry przy zapisie wyiosi zł. 4. Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela Polskie Radio, ul. Z. Wróblewskiego 6, nr. tel. 131-11.

Pociąg popularny do Lwowa

Liga Popierania Turystyki organizuje 15-17 bm. wycieczkę pociągiem popularnym z Krakowa do Lwowa na „Krajową Wystawę Lotniczą“ za 13.20 zł. w obie strony.

Odjazd z Krakowa d. 15. bm. (środa) godz. 22.31 przyjazd do Lwowa d. 16 bm. godz. 7.10, odjazd ze Lwowa d. 17 (piątek) godz. 16,10, przyjazd do Krakowa 18 bm. godz. 0.10. W programie zwiedzanie wystawy lotniczej i miasta.

Uczestnicy dojeżdżający do pociągu popularnego z miejscowości położonych w obrębie od 20 do 150 klm od Krakowa korzystają na podstawie wykupionej karty kontrolnej z 50 proc. zniżki dojazdowej i powrotnej.

Wycieczka do Rabki

Liga Popierania Turystyki organizuje 16 bm. (czwartek) wycieczkę pociągiem popularnym z Krakowa do Rabki-Zdroju pod hasłem „Wycieczka na Maciejową i Stare Wierchy“ za 5.00 zł. w obie strony.

Odjazd z Krakowa 16 bm. (czwartek) godz. 5.32, przyjazd do Rabki-Zdroju 16 bm. godz. 8.00, odjazd z Rabki-Zdroju godz. 18.33, przyjazd do Krakowa godz. 21.25.

Stan pryszczycy w Krakowie

Z powodu wygaśnięcia zarazy pryszczycy w dz. XXII. Podgórze po przeprowadzonej kontroli wszystkich zwierząt racicowych na terenie tejże dzielnicy oraz po przeprowadzeniu drugiej dezynfekcji zagród zapowietrzonych, Zarząd Miejski wyłączył z okręgu zapowietrzonego dz. XXII. Podgórze, zaś z okręgu zagrożonego pryszczycą Płaszów, Dębniki, Zakrzówek i Ludwinów.

Równocześnie Zarząd m. przypomina wszystkim właścicielom zwierząt racicowych o obowiązku natychmiastowego zgłaszania w najbliższym Komisariacie Obwodowym wzgl. Oddziele weter. Wydziału Zdrowia Publ. wszelkich chociażby najmniejszych objawów wzbudzających podejrzenie pryszczycy.

— MIĘDZYSZKOLNE ZAWODY STENOGRAFICZNE ŻYD. SZKÓŁ KUPIECKICH W POLSCE. Centralny Komitet Żydowskiego Szkolnictwa Kupieckiego w Polsce zainicjował w bież. roku szkolnym zawody stanograficzne Żydowskich Szkół Kupieckich w Polsce.

Na terenie naszego miasta wzięła udział w zawodach młodzież Żyd. Średn. Szkoły Handlowej w Krakowie. Zawody w powyższej Szkole odbyły się onegdaj pod kierownictwem delegata C. K. p. Franciszka Blausteina.

Komisja konkursowa przyznała nagrody nast. uczestnikom: I. nagrodę uzyskał ucz. Flaum Aron, II. Bertram Dawid, III. Selinger Mira. Ponadto szczególne uznanie wyraziła komisja ucz. Weinsteinowi i Springutowi.

— BLOK JEDNOŚCI SYJOŃSKIEJ. W poniedziałek, dnia 13 bm. o godz. 20.30 odbędzie się w lokalu Syjonistycznego Klubu Towarzyskiego (Grodzka 71) posiedzenie członków Bloku.

— SPOŁECZNE BIURO POŚREDNICTWA PRACY przy Związku Zawodowym Nauczycieli Szkół Żydowskich w Polsce, Warszawa, Przejazd 11, poleca bezpłatnie wykwalifikowanych nauczycieli wszystkich przedmiotów do żydowskich szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących i zawodowych. W Biurze Pośrednictwa Pracy zarejestrowani są niemal wszyscy poszukujący pracy nauczyciele żydowscy bez względu na miejsce zamieszkania. Dyrekcje (kierownictwa) szkół żydowskich proszone są o angażowanie nauczycieli za pośrednictwem Społ. Biura Pośr. Pracy Zw. Zaw. Naucz. Szkół Żydowskich w Polsce.

JAKA BĘDZIE POGODA?

Przewidywany przebieg pogody w dniu 12 bm.: We wschodniej połowie kraju pogoda o zachmurzeniu zmiennym ze skłonnością do burz i przelotnych deszczów, ochłodzenie. W zachodniej natomiast — polepszanie się stanu pogody i ociepleuie. Umiarkowane wiatry z kierunków zachodnich. Chmury kłębiaste i kłębiasto-warstwowe o podstawie od 300 m. Widzialność na ogół dobra.



Niedziela 12. czerwca.

STACJE KRAJOWE

KRAKÓW 7.15 Pieśń „Pod Twoją obronę“ 7.20 Płyty; 8 Dziennik poranny i gazetka rolnicza; 8.35 Pogadanka rolnicza; 8.45 Nabożeństwo; 11.45 „Kultura i sztuka“: „Ostatnie premiery“ w opr. Józefa Wiśniowskiego; 11.57 Sygnał czasu, hejnał; 12.03 Poranek muzyczny, Wyk.: orkiestra Związku Muzyków Chrześcijan pod dyr. Adolfa Bautze; 13 „O wydaniu sejmowym dzieł Mickiewicza“ szkic literacki Artura Górskiego; 13.15 Muzyka obiadowa. Wyk. orkiestra salonowa pod dyr. J. Leszczyńskiego, Zofia Bułatówna (mzsopran), Jan Zaszkolny (tenor), Śląski Kwartet Ludowy, Karol Szafranek (akomp.); 15 Audycja dla wsi; 16.30 Teatr Wyobraźni „Dwon Króla Zygmunta“ słuch. poetyckie J. Czechowicza; 17 Recital fortepianowy Henryka Sztompki; 17.30 Transmisja z życia; 18 Popularny koncert Małej Orkiestry PR. pod dyr. Z. Górzyńskiego. Tr. ze sali „Stary Teatr“ w Krakowie; 20 Program na dzień następny; 20.05 Muzyka z płyt; 20.35 Lokalne wiadomości sportowe; 20.40 Z Warsz.: przegląd polityczny i dziennik wieczorny; 21 „Ta joj“ wesoła audycja; 21.40 Wiadomości sportowe ze wszystkich rozgłośni polskich; 22 „W letni wieczór“ audycja muzyczna; 23 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikat meteorologiczny.

WARSZAWA 7.15 p. Kraków; 11.45 Przegląd kulturalny; 11.57 p. Kraków; 23.05 Płyty.

LWÓW 7.15 p. Kraków; 11.45 Przegląd filmowy; 11.57 p. Kraków; 20.05 „Społem do celu“ — popularna audycja słowno-muzyczna; 20.35 p. Kraków.

KATOWICE 7.15 p. Kraków; 11.45 „Co słychać na Śląsku?“ 11.57 p. Kraków; 20.05 Audycja regionalna w opr. St. Ligonia; 20.35 p. Kraków.

ŁÓDŹ 7.15 p. Kraków; 11.45 „Na lazurowym wybrzeżu“ — felieton; 11.57 p. Kraków; 20 Koncert solistów; 20.35 p. Kraków.

STACJE ZAGRANICZNE

JEROZOLIMA (449.1)

16.30 Sygnał czasu, komunikaty, Kącik młodzieży hebrajskiej — słuchowisko; 17.15 Program arabski; 19 PROGRAM HEBRAJSKI: „Flora i fauna palestyńska“ pogadanka J. Basanowa; 19.20 Żydowskie pieśni ludowe w wykonaniu chóru studia. (W programie kołysanki i in.); 19.50 Pogadanka sportowa; Sz. Arziego; 20 Sygnał czasu, komunikat meteorologiczny, komunikaty, aktualia; 20.15 Program angielski, sygnał czasu, aktualia; 20.30 Centrala telefonów automatycznych w Jerozolimie; 20.45 Koncert (w programie Sen Nocy Letniej); 21.15 Płyty (muzyka operetkowa); 21.30 Koniec porgramu.

*

16.00 FLORENCJA: „Norma“ — opera Belliniego.

17.00 RZYM: Koncert rozrywkowy; MEDIOLAN: 17 Melodie rozrywkowe.

18.00 DROITWICH: Koncert ork. dętej; 18.50 Melodie wiktoriańskie; LONDYN REG.: 18 „Franciszek Józef Haydn“ — biografia muzyczna; 18.50 Koncert zesp. mandolinistów; LUBLANA 18 Muzyka operowa; LYON: 18 Koncert orkiestrowy; RADIO PARIS: 18 Muzyka lekka; STRASBURG: 18 Audycja muzyczna; WIEŻA EIFFLA: 18 Koncert orkiestrowy; 18.30 Koncert solistów; TALLIN: 18.30 „Gdy kwitną bzy“ — aud. słowno-muzyczna.

19.00 FLORENCJA: Koncert chóru; SOFIA: 19 Muzyka popularna; WIEŻA EIFFLA: 18 Koncert solistów; KOSZYCE: 19.20 Kabaret muzyczny; SZTOKHOLM: 19.30 „Wiosna we Wiedniu“ — potpourri ukł. Hladischa.

20.00 PARIS PTT.: Rozmaitości; 20.30 Teatr wyobraźni; WIEŻA EIFFLA: 20 Koncert solistów; 20.30 „Członkowie rodziny“ — aud. słowno-muzyczna; KOPENHAGA: 20 Koncert wokalny; 20.30 Melodie Jana Straussa; RADIO ROMANIA: 20.15 „Wolny strzelec“ — opera Webera; SZTOKHOLM: 20.15 Recital skrzypcowy; SOTTENS: 20.20 Koncert orkiestrowy; 20.50 Koncert chóru kobiecego; BRUKSELA FRANC.: 20.20 koncert wymienny francusko-belgijski; LYON: 20.30 Program rozrywkowy.

21.00 RZYM: „Siberia“ — opera Giordana; MEDIOLAN: 21 Komedia; 21.40 Koncert ork. wojskowej; LONDYN REG.: 21.05 Muzyka rozrywkowa; 21.45 Teatr wyobraźni; BRNO: 21.10 Symfonia D-dur Dworzaka; KOPENHAGA: 21.20 Aud. słowno-muzyczna pośw. Rosji.

Z teatru, literatury i sztuki

— Z TEATRU IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś po południu pełna humoru komedia B. Nusić'a „Pani ministrowa“. — Wieczorem po cenach zniżonych „Mariella“, sztuka Keith Winter'a z Zofią Jaroszewską w roli tytułowej. We wtorek, po cenach zniżonych komedia F. Crommelynck'a „Serce Balbiny“. — W próbach sztuka Walentyny Alexandrowicz p. t. „Jej syn“. Premiera w środę, 15 bm.

— „TRUBADUR“ J. VERDI'EGO W OPERZE KRAKOWSKIEJ. W poniedziałek, dnia 13 bm. daje Opera Krakowska melodyjną i barwną operę J. Verdi'ego „Trubadur“ w doskonałej obsadzie: Leonorę śpiewać będzie znakomita śpiewaczka Ada Sari, Trubadurem będzie słynny tenor opery bukareszteńskiej i oper zagranicznych Dinu Badescu, wielką partię hr. Luny wykona świetny śpiewak Eugeniusz Mossakowski. W „Trubadurze“ przygotowanym reżysersko przez J. Stępniowskiego a dyrygowanym przez B. Wallek-Walewskiego dopełnią tej świetnej obsady artyści opery krakowskiej: W. Pastówna i A. Mazanek, oraz I. Piszczkówna, A. Książkiewicz i A. Wolak. W operze tej bierze udział pełny chór Krak. Tow. Operowego oraz Krak. Orkiestra Symfoniczna, przygotowana przez W. Ormickiego.

— JÓZEF SZENGOLD I FRANCIS ADLER ŻEGNAJĄ KRAKÓW. W letnim teatrze żyd., ul. Stradom 11 odbywają się dziś trzy ostatnie występy znakomitych art. J. Szengolda i Francis Adler z ich zespołem, o godz. 11.30 Poranek po cenach od 25 gr. do 1 zł., o godz. 3.30 pop. po cenach zniżonych i o godz. 8.45 wiecz. odegrane będzie „Dos redele drejt sich“, po przedstawieniu wielki koncert z udziałem całego zespołu. Bilety do nabycia w kasie teatru.

— WIECZÓR POEZJI BEERA HOROWITZA. We wtorek, 14 bm. godz. 8.30 wiecz. w Żyd. Tow. Teatralnym wieczór poezji znanego żyd. poety i malarza Beera Horowitza. Udział biorą prócz poety panie: Maria Billiżanka i Gusta Kohnowa, oraz p. Henryk Weber.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO.

Niedziela: 4 po poł. „Pani ministrowa“ — wiecz. „Mariella“.

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ADRIA: „Robert i Bertrand“ (Bodo, Dymsza) i „Oddział śmiałych“ (Buck Jones)

ATLANTIC: „Płynne złoto“ (I. Dunne) i „Po burzy“ (Ulrich, Diesl).

APOLLO: „Kalif Bagdadu“ (Eddie Cantor)

LOPP: „Zabronione szczęście“.

PROMIEŃ: „Truxa“ (film niem.)

STELLA: „Pieśniarz Warszawy“

SZTUKA: „Taniec szczęścia i rozpaczy“ (Lilian Harvey).

UCIECHA: „Alarm na morzu“ (W. Morris, G. Brent i P. O'Brien).

WANDA: „Dzień na wyścigach“ (Więzy miłości) (W. Beery, M. Sullivan i A. Jones).

CZYTELNIKOM naszym, wyjeżdżającym DO WARSZAWY przypominamy, że

W WARSZAWIE

już od godziny 7-ej rano

nabyć można

„NOWY DZIENNIK“

w kioskach „Ruchu“ na dworcu oraz w następujących punktach sprzedaży:

1. Róg Al. Jerozolimskich i ul. Marszałkowskiej
2. Krak. Przedmieście przy Komendzie Miasta
3. Karmelicka przy Mylnej
4. Nalewki przy Nowolipkach
5. Targowa przy Ząbkowskiej.

Ogłoszenie przetargu

Izba Skarbowa we Lwowie ogłasza przetarg nieograniczony NA NAPRAWĘ PIECÓW w gmachach, zajmowanych przez Izbę Skarbową.

Izba Skarbowa we Lwowie ogłasza nieograniczony przetarg pisemny NA DOSTAWĘ 1.000 TON WĘGLA KAMIENNEGO KOSTKA I. do opalania biur Izby Skarbowej i podwładnych Urzędów Skarbowych we Lwowie i poza Lwowem, w okresie opałowym 1938/39.



„STANDARD"
Łyżki do porcjonowania lodów

dla cukierników restauratorów pensjonatów i sprzedawców lodów do nabycia

u firmy JAKUB KARL i SYN, Kraków, Sarego 11
zastępców poszukuje się

Lokale

5 POKOJOWE mieszkanie z komfortem, drugie piętro, zaraz do wynajęcia. Kraków, ulica Grodzka 1. Dozorca wskaże. 2731g

SKLEP o dwu ubikacjach z magazynem do wynajęcia. Kraków, Gertrudy 7. 2050k

CZTEROPOKOJOWE pełnokomfortowe mieszkanie. — Starowiślna 41, lipiec wolne. Telefon 14629.

TRZECHPOKOJOWE mieszkanie oraz — LOKALE SKLEPOWE. Nowy dom. — Centralne ogrzewanie, Krakowska 21. 4102k

POKÓJ osobne wejście, — słoneczny, komfortowy, I piętro. 1—2 Panom — zaraz wynajmę. Skawińska 22 m. 5. 2745g

ODDAM przez sezon letni w miejscowości kuracyjnej bardzo porządne mieszkanie trzechpokojowe — lekarzowi stomatologowi za udzielenie przez ten czas w miejscu firmy techn. dentyście. Zgłoszenia Admin. „Nowego Dziennika" pod „4059k" 4059k

PIĘCIOPOKOJOWE mieszkanie słoneczne komfort I piętro, śródmieście od lipca Zgłoszenia tel. 119-18. 2737g

PIĘKNE mieszkanie czteropokojowe, pełny komfort, centralne ogrzewanie do wynajęcia. Informacji udziela dozorca realności przy Al. Słowackiego 4 w godzinach 11—13 i 17—19. 2797g

POKÓJ jedno — dwuosobowy umeblowany, komfort, łazienka, ogród — wolny. — Telefon 136-09. 4138k

JEDNOPOKOJOWE mieszkanie komfortowe z kuchnią kawalerki z łazienką, sklepy do wynajęcia. Kazimierza Wielkiego 59. Wiadomość od 3.30 do 4.30, telefon 133-72. 4152k

MIESZKANIE trzechpokojowe, wykwintnie komfortowe, Sobieskiego 4, wolne. — Wiadomość telefon 133-72. 4151k

POKÓJ frontowy — osobne wejście do wynajęcia, Kołłątaja 9 m. 11. 2832g

SKLEP duży frontowy do wynajęcia, urządzenie sklepowe do sprzedania. Podgórze, Brodzińskiego 1. — Wiadomość u dozorcy. 2605g

4 POKOJE kuchnia komfort, balkon, słoneczne, — front. Sebastiana 16. — tel. 140-52. 2807g

TRZECHPOKOJOWE mieszkanie pełnokomfortowe — pierwsze piętro wolne. Kraków, Bonerowska 9 m. 7. 2810g

ODNOWIONE czteropokojowe pełnokomfortowe mieszkanie od 1. lipca. Kraków, Pańska 14. 2819g

DUŻY, jasny pokój umeblowany, nadający się także na biuro, osobne wejście, I-sze piętro, do wynajęcia. Zgłoszenia do Admin. „Nowego Dziennika" „8012g". 2823g

NA BIURO, STOWARZYSZENIE lub LEKKI PRZEMYSŁ lokal do wynajęcia. Dajwór 14. Dozorca wskaże. 2827g

ŻALUZJE SKLEPOWE
Wszelkich rodzajów MEBLE METALOWE

poleca Fabryka „FABROL" Lwów, ul. B. Goldmana 3 tel. 206-29

Ceny konkurencyjne Cenniki na żądanie

TRZECHPOKOJOWE mieszkanie pełnokomfortowe — Michałowskiego 2 narożnik Karmelickiej — do wynajęcia. 4063k

TRZECHPOKOJOWE mieszkanie, pełnokomfortowe, niski czynsz Kołłątaja 2, do wynajęcia 4064k

DWUPOKOJOWE mieszkanie pełnokomfortowe. Starowiślna 95 do wynajęcia. — Czynsz niski. 4065k

KOMFORTOWY pokój jedno lub dwuosobowy — ul. Sarego 9, m. 2 do wynajęcia.

LOKAL frontowy na przemysł — Biuro Sebastiana 3. Lokal suterynowy Dietla 21 pralnia. 4146k

DWA lub trzy pokoje, hall, kuchnia, elegancko umeblowane, pełnokomfortowe, nowy dom — do wynajęcia. Zgłoszenia: Kraków, Skrytka pocztowa 253. 4155k

LOKAL na lekki przemysł, 80 m. kwadr., gaz, elektryka centralne ogrzewanie przy przystanku tramwajowym Zgłoszenia do Admin. „Nowego Dziennika" pod „8015g" 2826g

Kupno

NOSZONĄ garderobę kupuję, płacę najlepsze ceny. — Goldberg. Gazowa 11. Tel. 168-21. 2434g

APTEKĘ względnie drogerię natychmiast kupię, — względnie wydzierżawię. — Kraków, Wielopole 10, Wyrwicz, telefon 155-24. 2821g

Sprzedaż

ŁÓŻKA POLOWE ŻELAZNE zakupisz, naprawisz NAJTANIEJ, Tapicer Węglowa 1. a. 2784g

LUDOWNIE „IDEAŁ" najdoskonalsze, najsolidniejsze w Katowicach, Plebiscytowa 10. 2162k

KARALUCHY niszczy doszczętnie JOK, proszek oryginalny. — — Drogeria SCHAPSENSOHNA. Kraków, Plac Nowy. 3174k

ORYGINALNE angielskie motocykle EXCELSIOR nie wymagające prawa jazdy ani opłaty podatku drogowego we firmie ANTENA — Kraków, Starowiślna 1. Wyłączna sprzedaż na woj. krakowskie. 4016k

SKLEP spożywczy istniejący od 30 lat na dobrych warunkach do sprzedania.— Zgłoszenia Józefińska 33 m. 5. 2747g

DOM nowy SUPERLUKSUSOWOKOMFORTOWY NAROŻNIK W ŚRÓDMIEŚCIU (Basztowa), WINDA, OSOBNE POKOJE DLA SŁUŻBY, KUCHNIE I ŁAZIENKI FLIZOWANE, 54 UBIKACYJ, DOCHÓD ROCZNY 28.000 zł, cena 360.000 zł, GOTÓWKĄ 270.000 ZŁ sprzeda BIURO GELBERA, KRAKÓW, STAROWIŚLNA 8. TELEFON 135-70.

MEBLE LAKIEROWANE. PIERWSZORZĘDNE! NAJTANIEJ! Schor, Bracka 6. 4149k

WYTWORNIA RĘKAWICZKA — w nowootwartym lokalu JAGIELLOŃSKA 5 — (róg Szewskiej). — Helena Kirschowa. — Ceny bardzo przystępne. 4137k

DUBLÓWKĘ do obuwia mechaniczny, motor elektryczny dwukonny, maszynkę męskie i dziecinne, — tanio do krajania skóry, kopyta sprzedam. Zgłoszenia: Kalwaryjska 7 m. 14. 2796g

FIRANKI, kapy najnowsze wzory, najtańsze ceny — Wytwórnia, Sarego 5. 4161k

PRZECZYSZCZAJĄCA woda gorzka oryginalna węgierska IGMANDI do nabycia we wszystkich aptekach i drogeriach. 1792k

KRAWAT zakupisz najtaniej w specjalnym składzie krawatów „Record Cravates" Kraków Floriańska 35, telefon 143-68. Własna wytwórnia. Hurt-Detal. 2697k

WĘŻE gumowe do skrapiania chodników i ogrodów — dostarcza Szajer, Kraków, Floriańska 5, telefon 141-54 4093k

PLUSKWY tępi doszczętnie oryginalny płyn JOK. Drogeria SCHAPSENSOHNA, Kraków, Plac Nowy. 3918g

ODCISKI usuwa niezawodnie „RIGO", 50 groszy Drogeria SCHAPSENSOHNA, Kraków, Plac Nowy. 3175k

SPECJALNIE SZYBKO opalające olejki oraz wszelkie artykuły plażowe najtaniej w Drogerii Nowoczesnej Lebrfelda, Grodzka 35. 2776g

PRYW. DOKSZTAŁCAJĄCE KURSY „WIEDZA"

w Krakowie, ul. Pierackiego 14.

przyjmują wpisy na nowy rok szkolny 1938/39. Kursy przygotowują na lekcjach zbiorowych w Krakowie, oraz w drodze korespondencji za pomocą zupełnie nowo opracowanych skryptów, programów i miesięcznych tematów do:

1) egzaminu dojrzałości gimnazjum starego typu (ostatni rok przygotowania),
2) egzaminu ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego,
3) z zakresu I. i II. klasy gimn. nowego ustroju,
4) egzaminu z 7-miu klas szkoły powszechnej.

UWAGA: Uczniowie kursów korespondencyjnych otrzymują co miesiąc oprócz całkowitego materiału naukowego tematy z 6-ciu głównych przedmiotów do opracowania. Nadto obowiązkowe egzaminy badają 3 razy w ciągu roku szkolnego postępy uczniów. Wykładają tylko wybitne siły fachowe. 4177k

WAKACYJNY KURS KROJU, modelowania i szycia Elwiry Halpern Süsserowej, absolwentki Moden-Akademie we Wiedniu. Kraków — Krupnicza 18. 2831g

AKADEMICZKA — długoletnia korepetytorka przygotowuje do poprawek powakacyjnych, ewent. jako wychowawczyni za pobyt na letnisku. Zgłoszenia Admin. „Nowego Dziennika" — pod „7771g". 2702g

DO ARGENTYNY wyjeżdżających wyuczam HISZPAŃSKIEGO języka. Początki, gramatyka i konwersacja. — Zgłoszenia: ZAMOJSKIEGO 22, m. 4. 2729g

PAN SEEWALD pod „Rodan" ma list Poste-restante" 2834g

WYKWINTNE obiady wydaje inteligentna rodzina. — 1 zł Brzozowa 12 m. 8. 2249k

FORTEPIANY, PIANINA STROI, NAPRAWIA konserwuje Rom, Bożego Ciała 10, tlefon 148-79. 5724k

PERŁA. 8.50 Ubrania, kolniery 10 gr. Wrzesińska 1. — Wolnica 8. 8024k

WYBÓR handały przepuklinowych oraz pasów pooperacyjnych i zakład rękawiczniczy. FIJAK Roman dawniej A. MIRKIEKICZ. — Kraków, Mostowa 4 poleca swoje wyroby. 8894k

KOŁDRY, bielizna, pościel, płaszcze kąpielowe. Eisen — Kraków, Sławkowska 2. 4117k

UBRANIOZMIAN zamienia noszoną garderobę męską na materiały bielskie. Kozłowski, Kraków, tel. 148-62. 1086k

CHRONI przed opalaniem i tworzeniem piegów — CREME ANTILUX. Institut cosmetique YLANG, — Kraków, Piłsudskiego 11. Telefon 177-57. 3224k

FRACHCIARZ Ch. Strassberg zawiadamia P.T. Klientelę że wyjeżdża codziennie w kierunku Kraków-Rabka. Załatwia wszelkie zlecenia ku najlepszemu zadowoleniu klienteli. Wiadomość Restauracja „Thorn", telefon 137-93.

ODSTĄPIĘ telefon. Wiadomość w Administracji „Nowego Dziennika" pod 7873g

GORSETY, napierśniki, bieliznę, hafty, wyprawy ślubne według modeli zagranicznych wykonuje najtaniej „MARYLA", Kraków, Smoleńsk 25. 4145k

WOLNY WSTĘP NA PLAŻĘ WAWEL przy zakupnie kostiumu kąpielowego z wełny impregnowanej Nr 3. — 4.90, spodenki kąpielowe 1.95, spodenki wełniane 2.30, również wykonujemy na zamówienie. HOROWITZ — SZEWSKA 11. 4153k

WAŻNE DLA DENTYSTÓW Laboratorium Protetyki Dentystycznej w Rzeszowie Kościuszki 9 zawiadamia, iż dodatkowo uruchomiło dział ceramiki dentystycznej. — Wykonuje korony i mostki porcelanowe pod kierownictwem wykwalifikowanych sił. 4126k

SMACZNE obiady domowe po zniżonej cenie, Dietla 111. m. 1. 228b 738g

WSZYSCY SĄ ZACHWYCENI SKUTECZNOŚCIĄ KREMU VENUS ST. GÓRSKIEGO USUWA PIEGI PRYSZCZE i LISZAJE

WODY KOLOŃSKIE, olbrzymi wybór. Najnowsze kompozycje zapachowe CHARMEUSE I EROS. PARFUMERIE YLANG, Kraków, Szpitalna 32. Telefon 149-46. 3225k

HARCERSKIE mundury — czapki, pasy, herby, najtaniej: CENSOR, Kraków, — Szewska 18. 4156k

CZĘŚCI do obciągania guzików, maszynki, aparaty oraz najnowsze formy do plisowania poleca Wytwórnia Okrent, Kraków, Wolnica 8/13. 4140k

LAMPA mosiężna (świecznik) płócienna bogato haftowana pościel nowa na dwa łóżka oraz dwa duże gobeliny okazyjnie Pijarska 11, m. 3. 2833g

BIURO POSNERA-BALKENA, KRAKÓW, SEBASTIANA 7. TELEFON 143-63. — poleca następujące REALNOŚCI:

NAROŻNIK nowy, trzechpiętrowy superkomfortowy, blisko POTOCKIEGO, dochód 11.000, cena 125.000.— GOTÓWKĄ 85.000.

KAMIENICA nowa, trzechpiętrowa, pełnokomfortowa, blisko PKO., dochód 7.000, cena 73.000, gotówką 60.000.

KAMIENICA nowa, trzechpiętrowa, pełnokomfortowa 29 UBIKACYJ, obok Parku Jordana, dochód 9.800, cena 110.000, gotówką 85.000.

OKAZJA! Kamienica nowa, trzechpiętrowa, luksusowy komfort, ogród owocowy, — 260 sążni, brama wjazdowa, dochód 7.900, cena 90.000, gotówką 70.000.

WSZYSTKIE powyższe realności są bez PRZENOŚNEGO, — BIURO czynne cały dzień. 4144k

NAJSOLIDNIEJSZE BIURO RUBINA, Kraków, Wielopole 26, telefon 171-78 poleca — NADZWYCZAJNE OKAZJE: KAMIENICA — pełnokomfortowa, 57 pokoi, centrum, przy PLANTACH, cena 160.000.— dochód 17.000.

KAMIENICA nowa, trzechpiętrowa, superkomfortowa, (ul. JÓZEFITÓW bez przenośnego, dochód 13.000.—, cena 125.000.— gotówka zł 110.000.—

KAMIENICA nowa, trzechpiętrowa, superkomfortowa (ul. WIELOPOLE) bez przenośnego, dochód 8.820.—, cena 105.000.— gotówka 80.000, dług BGK.

KAMIENICA nowa, czteropiętrowa, superkomfortowa, centrum HANDLOWE, dochód 14.500.— cena 115.000.— gotówką 75.000.—. Prowizja minimalna. 4157k

Nauka i wychowanie

STENOGRAFIA biurowa i maszynopisma dla grupy początkującej oraz kursy wyższe rozpoczynają się dn. 14. VI. pod kierownictwem ZOFII SCHÖNGUTÓWNY, WW. Świętych 8, I. p. front. Wpisy od godziny 9 do 18. 4159k

TAŃCZYĆ NAUCZ SIĘ — przed wyjazdem na letnisko. INDYWIDUALNIE. — Wiadomość: Telefon: 145-80. 2779g

ARGENTYŃCZYK dr. fil. naucza HISZPAŃSKIEGO, WŁOSKIEGO szybko, gruntownie — Starowiślna 41, m. 6. 2789g

PROFESOR gimnazjalny — Kraków, Sołtyka 11. Przedmioty gimnazjalne, handlowe, hebrajskie, stenografia.

KURSY GIMNAZJALNE w zakresie EGZAMINU DOJRZAŁOŚCI oraz klasy I — II — III — IV NOWEGO TYPU POD KIERUNKIEM PROFESORÓW KRAKOWSKICH. Nauka korespondencyjna „Globus" BEZ OPUSZCZANIA STAŁEGO ZAMIESZKANIA lub zajęć zawodowych. NAJLEPSZE WYNIKI EGZAMINÓW. — Prospekty z podziękowaniami za egzaminy bezpłatnie. „STUDIUM" KRAKÓW — SŁOWACKIEGO 1. — UWAGA: Ostatni termin matury jest w marcu 1939. Interesowani zgłoszą się niezwłocznie do wpisu. 3992k

Różne

ZAMIENIAM noszoną garderobę męską na materiały bielskie i angielskie. Kraków, Landan, Filipa 11. m. 4. Tel. 140-33.

CHORZY NA PRZEPUKLINĘ. Długoletni specjalista M. Landau, Kraków, Dietla 44. I. p. wykonuje opaski przepuklinowe różnego rodzaju suspensoria, opaski po operacji ślepej kiszki — Przyjmuje wszelkie reperacje. Posiadam liczne podziękowania.

PODCZAS DNI KRAKOWA ZNIŻONE CENY zabiegów upiększających i odmładzających w INSTYTUCIE KOSMETYCZNYM „KAMEA" Kraków, Rynek Gł. 26 I p. telefon 200-34. 2788g

LECZNICA ZWIERZĄT b. okręg. lekarza wet. Henryka Sternschussa ,Kraków, Al. Słowackiego 66. Telefon 205-84. 4057k

MIĘDZYŚRODOWISKOWE AKADEMICKIE KOLONIE LETNIE H. A. Z. — JAMNA ad Jaremcze nad Prutem. Opłata za turnus czterotygod. zł. 89.50. PIWNICZNA-Zdrój obok Krynicy nad Popradem opłata za turnus czterotygod. zł. 92.—. ZAKOPANE opłata za turnus czterotygod. zł. 89.50. Łącznie z kolonią w Zakopanem odbędzie się kolonia „Bnej Syjonów" Zach. Małopolski i Śląska. TRUSKAWIEC ryczałt 3-tygodniowy zł. 94. — Na wszystkich koloniach wikt pierwszorzędny 5 razowy. Wille komfortowe pokoje 2—3 osobowe. Boiska do gier i lekkoatletyki. Turystyka. Szczegóły w prospektach. ZGŁOSZENIA przyjmuje i informacji udziela Egzekutywa Org. Syjon., KRAKÓW, WIELOPOLE 9, — tel. 108-84 w dni powsz. 12—14 i 16—18, w niedziele 12—14. Kolonie czynne od 15 czerwca. 3483k

Zdrojowiska

WAKACJE W SŁOŃCU I RADOŚCI spędzi młodzież szkolna w Instytucie G. Spierera na Krzemionkach. — Telefon 10.455. 2742g

ZAKOPANE „MAGNOLIA" Bronisławy Austern-Spangangowej i Wery Hamerschlag. Słoneczne tarasy i las. 4164k

RABKA willa „IRYS" obok zdroju. Polana, las, opieka dla dzieci. Kuchnia rytualna. Zarząd Panzerowa, Grün krautówna. 2697g

RABKA. — Pensjonat „SALWATOR" EISENOWEJ. Centrum. Komfort. Wykwintna kuchnia rytualna. CENY NISKIE. 2749g

RABKA. — Pensjonat SHIRLEY dla DZIECI od lat 3 pod zarządem Drowej Stepowskiej oraz Aniuty Wachsman-Orlińskiej. Piękne położenie. Ogród. Las. Rzeka. Opieka lekarska. — Pedagogiczna, Gimnastyka, Rytmika. Ceny przystępne. Zgłoszenia: Gertrudy 9 m. 5. 2777g

RABKA— pełnokomfortowy pensjonat „ROKITNA" — poleca pokoje słoneczne — kuchnia rytualna, — ceny przystępne. Telefon 126. — Geldzähler-Vogelsinger. 4110k

RABKA, pensjonat „IGNACÓWKA" pokoje słoneczne z werandami, u stóp lasu, CENTRUM, kuchnia wykwintna כשר Zarząd FALLEK. 3368k

RABKA — pensjonat „SŁONECZNA" Dawida Braunfelda, poleca piękne pokoje z balkonami, ceny przystępne. Tel. 342. 4111k

RAKBKA pensjonat dla DZIECI, MŁODZIEŻY — „SWOBODA" — przyjmuje dzieci pod swoją opiekę. — Helena Baumgarten. 3008k

RABKA. Dzieci od lat 3—10 pod opiekę na PRZED lub POPOŁUDNIA przyjmuje IMMERGLÜKÓWNA, kier. przedszkola. W programie: gry, zabawy, spacery, gimnastyka na wolnym powietrzu i t. d. — Zgłoszenia: willa „STOKRÓTKA" ul. PONIATOWSKIEGO — lub Kraków, Sebastiana 8. 2666g

LODOWNIE

Rzeźnicze, Restauracyjne, Pokojowe. HURT-DETAL

Sprzedaż gotówkowa — ratalna

WYTWÓRNIA

S. GOLDSTEIN Kraków Jagiellońska 5

Tel. 178-47. Prospekty na żądanie.

RABKA. Pełnokomfortowy pensjonat „KRYNICA" dla DZIECI I MŁODZIEŻY otwarty. Zarząd: Dr med. Saba Blumenstock-Kahanowa i Dora Blumenstockówna kierowniczka przedszkola. — Zgłoszenia Kraków, Miodowa 17 m. 2. 3—5 2798g

RABKA — „PALACE" — pierwszorzędny pensjonat pod zarządem Drowej Pauliny Keinerowej, pełny komfort, nowoczesne urządzenia — diety. Telefon Nr. 825. 3319k

RABKA — pensjonat „ANNA" czynny cały rok pod zarządem MANDELBAUMÓW. Tel. 253. 4078k

RABKA. — Pensjonat „PROMIEŃ", zarząd Scherer - Rebenowa. Tel. 146. — Pokoje słoneczne, woda bieżąca, kuchnia wykwintna. — Przyjmuje się dzieci i młodzież pod troskliwą opiekę. Kier. Sydy Rebenówny. 3318k

RABKA. Pełnokomfortowy pensjonat „ZOFIA" pod zarządem EBERSOHNOWEJ UNGEROWEJ. Centralnie położony, poleca pokoje z balkonami. Kuchnia wykwintna. Przyjmuje dzieci pod opiekę fachowych sił Tel. 200. 4070k

RABKA. — Pierwszorzędne Pensjonaty STORCHOWEJ „JANINA" — „JEDYNACZKA" tel. 273. Bieżąca ciepła, zimna woda w pokojach. Łazienki. Tarasy. Ogród. — Wykwintna kuchnia. CENY NISKIE. 3316k

RABKA. Pierwszorzędny, — pełnokomfortowy pensjonat „OPIEKA" prosi i wcześniej sze zamawianie pokoi. Zarząd: Hochmanowie, Wasserowa, Tel. 326. 2774k

ZAKOPANE — „PALACE". Reprezentacyjny, nowoczesny, 50 pokojowy hotel-pensjonat poleca się na sezon letni. Zarząd — jak dotychczas — Lustigowie. Telefon 16-51. Ceny pensji od zł 6.—. 4131k

ZAKOPANE „SIENKIEWICZÓWKA" Zamojskiego — tel. 1728, Pensjonat kat. I. pod zarządem Markowieckiej. Znana wykwintna kuchnia. Na sezon letni ceny znacznie zniżone. 2637g

ZAKOPANE. „UCIECHA" Telefon 13-37. Komfortowy pensjonat dla młodzieży i dzieci. — Informacje: inż. Leuchterowa Zakopane i mgr. Dunka Kerner, Przedszkole, Sławkowska 3. Telefon 131-17. godz. 12.30—13. 3330k

RABKA. Pełnokomfortowy Pensjonat „SULIMA" — po gruntownym remoncie — otwarty. Zarząd Melzerowie. Telefon 200. 4127k

ZAKOPANE komfortowy pensjonat Dr BLOCHOWEJ dla MŁODZIEŻY i dzieci „HENKA" w drodze do Białego. — Zgłoszenia do 19 bm. Kraków, Starowiślna 22. — Tel. 172-11 3434k

PENSJONATY kupują MEBLE LAKIEROWANE w specjalnym składzie, Kraków, Bracka 6. 4148k

ZAKOPANE, do Białego. — Komfortowy pensjonat — „IRUSIA". — Kuchnia rytualna. Bajtnerowa. 4162k

ZAKOPANE —„UCIECHA" telefon 13-37. Pełnokomfortowy pensjonat dla młodzieży i dzieci. Zgłoszenia: Inż. Genia Leuchterowa, Zakopane „Uciecha" i mgr. Dunka Kerner, Kraków — Sławkowska 3. Przedszkole, tel. 131-17, godz. 12—13. 4040k

ZAKOPANE. Pensjonat pod „SZAROTKAMI", telefon 18-59 — pod zarządem H. ZIEGERA poleca pokoje pełnokomfortowe, bieżąca ciepła i zimna woda w pokojach. Kuchnia rytualna. Ceny na czerwiec zniżone. 3253k

KRYNICA. — Pensjonat „OAZA", tel. 415 pod zarządem MANDLOWEJ-RAPPAPORTOWEJ. Kuchnia wykwintna na maśle na życzenie dietetyczna. Auto do dyspozycji P. T. Gości. 3446k

KRYNICA. Pensjonat „TOSKA" poleca pełnokomfortowe pokoje z balkonami, — auto własne. Strelingerowa 3883k

KOMFORTOWY pensjonat „Iwonka" w Krynicy prowadzony nadal pod zarządem J. Beima poleca piękne, słoneczne pokoje oraz wykwintną kuchnię rytualną. — Auto przy każdym pociągu do dyspozycji P. T. Gości. Tel. 359. 3051g

KRYNICA pełnokomfortowy pensjonat „ŚWIATOWID" pod zarządem doktorowej Garberowej — blisko Nowych Łazienek, centralnie położony, — wykwintna kuchnia. 3921k

KRYNICA. Pensjonat-Restauracja MARIA-MAŁGORZATA. — ZARZĄD LICHTINGEROWEJ. KUCHNIA RYTUALNA. Telefon 121. 3056k

KRYNICA nowowybudowany, luksusowy pensjonat — „KAPRYS" czynny od 15 czerwca. ZARZĄD WELISKA-WECKSTEIN. 4084k

KRYNICA, pełnokomfortowy pensjonat PODHALE — poleca się. Brandowa. 4167k

KRYNICA. Pięknie położony pod zarządem STANISŁAWA pod zarządem Silberów poleca pokoje słoneczne z utrzymaniem lub bez, własne auto do dyspozycji gości. 4128k

SZCZYRK. — Willa „CIESZYNIANKA" Fleissigowej poleca pokoje duże i słoneczne. Willa położona w centrum, posiada obszerny ogród. Światło elektryczne. Kuchnia ściśle rytualna. — Na czerwiec ceny znacznie zniżone. 3879k

SZCZYRK. — Pensjonat BAJKA poleca od 15 maja pokoje duże i słoneczne. — Willa położona w samym centrum, posiada obszerny ogród. Światło elektryczne. Kuchnia ściśle rytualna. — Tel. 21. Pod zarządem B. Wolfowej. 2720k

MUSZYNA koło Krynicy — Pensjonat „JASTRZĘBIEC" obok Nowych Łazienek poleca się. Zarząd Grossowie. 4171k

MUSZYNA-Zdrój. — Pełnokomfortowy pensjonat — „WIDOCZNA". Bieżąca ciepła — zimna woda, światło elektryczne w każdym pokoju. Informacje w Zarządzie Pensjonatu. 3863k

MUSZYNA - ZDRÓJ. Pensjonaty „Irena" — „Zonka" przyjmują wcześniejsze zgłoszenia. 3408k

MUSZYNA-Zdrój. Komfortowy pensjonat dla młodzieży pięknie położony, blisko łazienek. Wychowanie fizyczne pod kierownictwem profesora WOLKA EDELSTEINA i LEKARZA DRA FRÖHLICHA ze Lwowa. — Znana pierwszorzędna kuchnia rytualna. — Prowadzi Baruch Edelstein, nauczyciel szkoły „Mizrachi", — Kraków Starowiślna 64. 2587g

KOWANIEC. Willa „AMERYKANKA" pod zarządem Hamburgerowej. Kuchnia ściśle rytualna, polana, las. Opieka dla młodzieży zapewniona. Zgłoszenia Afterguтowa, Wawrzyńca 32. 2679g

KROŚCIENKO n. D. pensjonat „KWIATEK" B. Przeworskiej poleca słoneczne pokoje. Wykwintna kuchnia rytualna. Ogród, taras, plaża, radio, patefon.

W ZAWOI 2 mieszkania po 2 pokoje z kuchnią do wynajęcia. Zgłoszenia: tel. 182-42. 2818g

KOLONIA WYPOCZYNKOWO-TURYSTYCZNA TOW. ŻYD. STUD. FIL. i KOŁA CHEMIKÓW STUD. ŻYD. U. J. K. WE LWOWIE. — WOROCHTA nad Prutem. Komfortowy pensjonat — „Krakowianka", tel. 47, pokoje słoneczne, wikt wykwintny, leżaki, radio, patefon, czytelnia czasopism, pościel pensjonatowa. Zniżki kolejowe. Cena za pobyt 4 tygodniowy 97.50 zł. Zgłoszenia przyjmuje i informacyj udziela Sekretariat Tow. Żyd. Stud. Fil. U. J. K. we Lwowie, ul. Stanisława L. 5. 10638k

KOLONIE TOWARZYSTWA RYGOROZANTÓW KRYNICA-ZDRÓJ. Komfortowe budynki „Dana" i „Kotwicz", w odległości kilku minut drogi od Łazienek. Wykwintne 5cio-razowe wyżywienie. Na żądanie dietetyczne. Cena za turnus 4-ro tygodniowy zł 120.— PIWNICZNA-ZDRÓJ. Komfortowy budynek w najpiękniejszej części Piwnicznej tuż nad plażą. Wykwintne 5-ciorazowe wyżywienie. Na żądanie dietetyczne. Cena za turnus 4-ro tyg. zł 95.— Ulgi kuracyjne. Zniżki kolejowe w obie strony. — Informacje i zgłoszenia: Towarzystwo Rygorozantów — (Żydowski Dom Akademicki) Lwów, św. Teresy 26a w godz. od 9 do 15 Tel. 230-41. P. K. O. Nr 504-697. W razie zapytania pisemnego, należy załączyć znaczek na odpowiedź. 4132k

WPISY

Pryw. Gimnazjum Koed.

oraz matemat.-fizyczne i humanist. **Liceum**

męskie im. ks. **H. Kołłątaja**, z prawami szkół **PAŃSTWOWYCH** w Krakowie,

CZAPSKICH 5 (róg ul. Piłsudskiego)

przyjmuje wpisy do klasy I-szej gimnazjum i liceum, oraz do klas wyższych w miarę wolnych miejsc. Egzaminy wstępne przed wakacjami 20. czerwca. Udokumentowane wcześniejsze zgłoszenia konieczne. Lokal szkolny rozszerzony, nowocześnie urządzony, pracownie naukowe, opieka lekarska. 3431k

PRZYJMĘ KOLONIĘ młodzieży z kompletnym, obfitym utrzymaniem, dziennie 3.50. Zgłoszenia: Szczyrk, — Willa „Cieszynianka" Fleissigowa. 3371k

PIWNICZNA-ZDRÓJ Kolonia Związku Zaw. Żyd. Prac. Umysłowych, pl. WW. Świętych 8 daje gwarancję przyjemnego i taniego spędzenia urlopu. Informacyj udziela sekretariat Związku. 2740g

RYTRO — znany pensjonat „PODHALE" Schweida Tel. 3. poleca pokoje słoneczne, z balkonami, duży ogród, — taras, radio, światło elektryczne, blisko plaży i lasu. — Kuchnia smaczna, rytualna, na żądanie dietetyczna. — Zgłoszenia: Schweid. 41244k

ŻEGIESTÓW I ZALESZCZYKI — kolonie wypoczynkowe Towarzystwa Żydowskich Słuchaczów prawa U. J. K. we Lwowie. Doborowy wikt pięcioraz owy, wygodne pomieszczenia, piękne wycieczki. Cena za turnus 4-tygodniowy wynosi w Żegiestowie zł 108.—, w Zaleszczykach 98.— zł. Informacyj i zgłoszenia: Towarzystwo Żydowskich Słuch. Prawa U. J. K. Lwów, ul. Małeckiego 8. Zamiejscowi załączą znaczek na odpowiedź. Indywidualne zniżki kolejowe 66% z każdej miejscowości. 10639k

PRZYSTOJNY lat 32, posiadający 3.000 zł oraz realność wartości 10.000 pozna w celu matrymonialnym pannę do lat 28, posiadającą 5.000 zł gotówki, z dobrego domu, wysoką. Fotografia pożądana, której zwrot ręczę słowem honoru. Poste-restante i anonimy kosz. Zgłoszenia do Admin. „Nowego Dziennika" pod „7920g". 2756g

DOKUCZA pustka, brak przyjaznej, oddanej duszy, tęsknię za ciepłem rodzinnym Mam 34 lata, przedstawiciel poważnej firmy, doskonałe dochody, dwa lata studiów, podobno przystojny energiczny. Poślubię inteligentną, elegancką, przystojną, niebiedną pannę, panią. Szczegółowe zgłoszenia możliwie fotografią (zwrot zaręczam słowem honoru) proszę kierować: KATOWICE, restante „vita brevis — carpe diem". 2800g

Różne

„EXPRESS" Pralnia Chemiczna, Farbiarnia czyści, farbuje pod gwarancją trwałości kolorów — Kraków, — Stradom 10. 2837g

PODNOSZENIE OCZEK w pończochach MASZYNOWO Kraków, Karmelicka 9. — „Karibi". 4136k

KURS MODNIARSTWA

od 1 lipca

Zgłoszenia osobiście Kraków TOMASZA 26 m. 5

MYŚLENICE - Zarabie. — Pensjonat Rotha wynajmuje słoneczne pokoje z wykwintnym rytualnym utrzymaniem. Oświetlenie elektryczne. 4133k

LETNISKO RAJCZA. — Przyjmę młodzież na wakacje, utrzymanie, b. dobre, — obfite, tanio. Park, plaża, las — obok. Wiadomość: — Langsam, Syrokomli 5. 4241k

Matrymonialne

SWAT znany w sferach zamożnych, i inteligencji poleca się „ATID" Kraków, Grodzka 35. II. codziennie od 6—8 wieczór; w niedzielę od 10—1 i 4—8. Dyskrecja. 4528k

POZNAM przystojnego niezależnego adwokata, przemysłowca, cel matrymonialny, Będzin, Posterestante pod „Niezależna". 2834g

KAWALER lat 31, dobrze sytuowany, przystojny, lepszego domu, zawrze związek małżeński. — Nieanonimowe szczegółowe zgłoszenie (dyskrecja zapewniona) Admin. „Nowego Dziennika" pod „8021g". 2830g

SZNITY (Sztance) do metali, bakelitu, skóry, tektury, nożyce dźwigniowe, — przyrządy, noże do maszyn wyrabia długoletni FACHOWIEC w Szlifierni Myszkowski, Kraków, Dietlowska 46, Spawalnia żelaza i metali. 4136k

KAŻDEMU ZNANY ze SKUTECZNOŚCI ARAGO NISZCZY BRODAWKI STWARDNIENIA ODCISKI ST. GÓRSKIEGO

ZGUBIONY paszport 11.6/34 1938 wydany przez Starostwo Grodzkie w Krakowie wielokrotny na nazwisko Józefa Blata unieważniam. 638k

FIRANKI, kapy, serwety, firanki bieliznę wykonuje według najnowszych modeli ARTYSTYCZNA pracownia POLI FREYLICHOWEJ — KRAKÓW, KARMELICKA 7. II p. oficyny. — Telefon 188-45. 4160k

NOWOOTWARTY Zakład — Plisowniczo-Hafciarski wykonuje mereżki, andel, dziurki bieliźniane, plisowanie kloszowe oraz najnowsze fasony guzików oblekanych. M. Okrent, Kraków, Wolnica 8/13. 4139k

Pocztę szyfrową inseratową
należy wrzucać w ciągu całego dnia
tylko do skrzynki
wmurowanej w bramie przed „Nowym Dziennikiem" a którą opróżnia się 6 razy dziennie.

Wolne posady

PRZYJMĘ praktykantkę do sklepu bławatnego. Zgłoszenia od zaraz: „Tekstyl" — Szczepańska 4. 2813g

ZASTĘPCÓW rejonowych, zaprowadzonych drogeriach, sklepach gospodarczych, poszukuję. Zgłoszenia „Słom" Biuro Ogłoszeń Stattera, — Kraków. 4143k

POWAŻNA fabryka surogatów kawowych poszukuje przedstawiciela na Kraków. Kaucją 2.000. Szczegółowe Oferty: Warszawa, Miedziana 7/5. 4165k

PROWINCJONALNA Fabryka Wyrobów Papierowych poszukuje kwalifikowanej siły biurowej, możliwie z zdolnościami rysowniczymi. Zgłoszenia „1306" — Biuro Ogłoszeń Dr Bauzteina, Tomasza 26. 4147k

PRZYJMĘ agentów — do sprzedaży artykułu masowego. Miejscowość obojętna. Zgłoszenia Adm. „Nowego Dziennika" pod „7992g". 2811g

BUCHALTER(ka) do samodzielnego prowadzenia ksiąg ze znajomością prowadzenia korespondencji i pisaniem na maszynie na pół dnia poszukiwany. Zgłoszenia z podaniem warunków do Admin. „Nowego Dziennika pod „7922g". 2757g

SZPITAL Żydowski w Przemyślu przyjmie natychmiast dyplomowaną pielęgniarkę (siostrę). Zgłoszenia w Dyrekcji Szpitala. 4173k

LEKARZY i farmaceutów z dobrą dykcją i prezencją przyjmie fabryka do propagandy środków leczniczych. Szczegółowe oferty z życiorysem, fotografią i referencjami kierować do Biura Ogłoszeń B. Flantz, Warszawa, Szpitalna 3, sub „1.215". 4169k

Posad poszukują

BUCHALTER-bilansista — siła pierwszorzędna, samodzielny korespondent, obejmie posadę półdniową. — Zgłoszenia Admn. „Nowego Dziennika" pod „7810g" 2720g

PLISOWANIE, endel, mereżka, hafty, obciąganie guzików. Miodowa 20 m. 7. 2801g

LEKARZ obejmie zastępstwo na dłuższy lub krótszy okres czasu. Zgłoszenia do Admin. „Nowego Dziennika" pod „7879g" 2733g

INSPEKTOR większej fabryki baterii doskonale zaprowadzony u wszystkich większych odbiorców w Polsce (prowadzi sam auto) — zmieni posadę. Zgłoszenia do Admin. „Nowego Dziennika" pod „7970g" 2790g

SZORTY pyjamy plażowe, bieliznę osobistą, pościelową wykonuje Miodowa 20 m. 7. 2801g

PRZYJMĘ posadę biurową, zastępstwo, maszyna, stenografia. Admin. „Nowego Dziennika" „7988". 2808g

SEKRETARKA adwokacka, stenografująca, przyjmie posadę, zastępstwo. Admin. „Nowego Dziennika" pod „7989g". 2809g

SZOFER z samochodem poszukuje zajęcia, wyjazdy na wycieczki, na letniska, uczę jeździć samochodem. Oferty Admin. „Nowego Dziennika" pod „8009g". 2822g

MOGĘ BYĆ dobrą pokojową, podkuchenną, w gospodarstwie jednej lub dwojga osób. Biała, Poste-restante pod „1000" najchętniej prowincja. 2829g

Sprzedaż

FARBA OLEJNA szarostalowa, przepisowa, do malowania parkanów, ogrodzeń: FARBOBLASK, Kraków, Kalwaryjska 29, Tel. 149-79.

LODOWNIE „Ideał" w największym wyborze, najdoskonalsze — najsolidniejsze Sattler, Kraków, Stradom 18. 2160k

DAWNO zaprowadzoną cukiernię sprzedam zaraz. — Wiadomość: Korfeckiego 5 III p. m. 9. 2736

OKAZYJNIE sprzedam urządzenie sklepu i pracowni modniarskiej. Zgłoszenia Tel. 178-09. 2763g

OKAZYJNA sprzedaż reklamowych kuponów sukna, wełen, jedwabi i towarów bławatnych za bezcen. — Nowootwarta „BŁAWATNIA OKAZYJNA", Krakowska 6. Ip. front. 3117k

WYPRAWKI niemowlęce, konfekcja dziecięca, bielizna — najtaniej Obständer, Rynek 11. 6825k

MĘSKIE letnie obuwie — specjalność plecionki najtaniej Zuckermann, Bożego Ciała 22. 4115k

OBICIA MEBLOWE, przybory tapicerskie — najtaniej Fischman, Kraków, Grodzka 8. telefon 119-34. 2814k

Biuro Gelbera
Kraków
Starowiślna 8
Telefon 135-70

sprzeda:

NADZWYCZAJNA OKAZJA! DOM W ŚRÓDMIEŚCIU PEŁNOKOMFORTOWY 54 UBIKACYJ, DOCHÓD ROCZNY 15.000 ZŁ — CENA 125.000 zł DOCHÓD NETTO 9% (Batorego).

DOM nowy **LUKSUSOWO-KOMFORTOWY**, bardzo dobrze położony, **PIERWSZORZĘDNA BUDOWA**, niskie czynsze, cena 78.000 zł gotówką 60.000 zł. dochód roczny 7.000 zł — **BEZ TAKSY PRZENOŚNEJ, WOLNY 15 LAT OD PODATKÓW. W CENTRUM HANDLOWYM KRAKOWA!**

DOM NAROŻNIK DWANAŚCIE SKLEPÓW, 62 UBIKACYJ, DOCHÓD ROCZNY 25.100 ZŁ POTRZEBNA GOTÓWKA 150.000 zł — DOCHÓD ROCZNY NETTO 9½%.

DOM NOWY PEŁNOKOMFORTOWY, dobra dzielnica, **DOSKONAŁA BUDOWA** cena 67.000 zł **DOCHÓD ROCZNY 6.120 ZŁ** bez taksy przenośnej, wolny 15 lat od podatków.

DOM nowy **LUKSUSOWO-KOMFORTOWY** w eleganckiej dzielnicy, **BIEŻĄCA WODA CIEPŁA I ZIMNA** (bojlery) cena 43.000 zł, gotówką 85.000 zł **DOCHÓD ROCZNY 4.020.** 4163k

UNDERWOOD maszyny do pisania walizkowe, najnowszej konstrukcji. Reprezentacja i wyłączna sprzedaż: Ignacy Gross i Spółka, Kraków. Starowiślna 1. telef. 121-90. 412k

MEBLE sypialnie, jadalnie, pokoje kombinowane, gwarantowanej jakości poleca **NAJTANIEJ** — dogodne warunki. Fabryczny Skład Kraków, Bracka 13. 1054k

MASZYNY do pisania, nowe — używane. Wielki wybór maszyn walizkowych. Wymiana — dogodne spłaty. „Maszynodom" Max Löwenstein, Kraków, Zwierzyniecka 4. 2867k

LEŻAKI, koce, rolety do okien i markizy, płachty nieprzemakalne, okazyjna sprzedaż dywanów ręcznych Halpern, Dywany, ceraty, linoleum, Poselska 18. 4101k

BIURO „MERKUR" — Kraków, Dietla 59. Telefon 176-83
KAMIENICA trzechpiętrowa, luksusowy komfort. Pożyczka długoterminowa. Dopłata 85.000.
KAMIENICA trzechpiętrowa, pełnokomfortowa. Dochód 7.500, Gotówka 60.000.
KAMIENICA pełnokomfortowa wolnopodatkowa, sklepy. Długoterminowa 16.000, Gotówka 32.000.
Wielki wybór Kamienic, Will, Parcel, w każdej cenie. 4150k

DAM posadę biurową za wypożyczenie większej gotówki dobrze zabezpieczonej. Zgłoszenia: Admin. „Nowego Dziennika" pod „7998g". 2815g

MUNDANTKI poszukuje adwokat. Zgłoszenia z podaniem warunków do Admin. „Nowego Dziennika" pod „7999g". 2816g

WYTWÓRNIA WÓD KOLOŃSKICH i artykułów kosmetycznych odda dodatkowe zastępstwo na Małopolskę wschodnią i Śląsk. Zgłoszenia: Admin. „Nowego Dziennika" „8002g". 2877g

INTELIGENT o miłej powierzchowności, wiek do 40, do towarzystwa dla pierwszorzędnego pensjonatu — poszukiwany. — Zgłoszenia „Reprezentatywny" Biuro Ogłoszeń Stattera, Rynek 8.

POSZUKUJĘ pomocnika — krawieckiego na większe sztuki. Schwarz, Wadowice, Zatorska. 41688k

POWAŻNA wytwórnia poszukuje podróżującego, — wprowadzonego w branży napojów winnych i owocowych — na województwo: warszawskie, katowickie, — wileńskie, łódzkie. Zgłoszenia do Admin. „Nowego Dziennika" pod „4170k". 4170k

ZDOLNYCH zastępców — przyjmie na prowizję wytwórnia nowoczesnych płyt asbestowo marmurowych. — Oferty kierować: „Energiczny", Bielsko, skr. poczt. 146. 4166k

Reklama dźwignią handlu

NAUCZYCIEL hebrajskiego, biblii, historii Żydów, religii szuka posady. Zgłoszenia „Pełne kwalifikacje", Biuro Ogłoszeń Stattera, — Rynek 8. 4135k

Interesy handlowe

INFORMACYJ w kraju — zagranicą udziela dyskretnie — Biuro Informacyjne „KOSMOS" I. Kornblum, — Kraków, Rakowicka 1. Tel. 157-38. 2774k

CELEM powiększenia produkcji, poszukuje się spólnika z kapitałem od 20—25 tys. złotych, do fabryki produkującej rentowne artykuły. Fabryka posiada kompletne i nowoczesne urządzenie i jest w pełnym ruchu. — Zgłoszenia do Adm. „Nowego Dziennika" pod „7890g". 2738g



Weterynarz: „Powiedz aaaa...!

PRENUMERATA w Krakowie z odnoszeniem i bez odnoszenia oraz na prowincji i z przesyłką pocztową . . . miesięcznie zł. 4.30 kwartalnie zł. 12.90
Zagranicą z przesyłką pocztową miesięcznie zł. 7.50 kwartalnie zł. 22.50

OGŁOSZENIA. Podstawą obliczeń jest 1 milimetr w jednym łamie Strona w tekście i nadesłanem na 3 łamy po 76 milimetr, Strona za tekstem 6 łamów po 38 mm. Najmniejsze ogłoszenia drobne liczymy za 10 słów.

CENY w złotych: I. strona 1.25. — Tekst. 1.—. Nadesłane 0.75.— Za tekstem 0.25. — Drobne od słowa 0.10 gr. Dla poszukujących pracy 0.05 gr. Gratulacje i kondolencje do 4 wierszy zł. 5.—. Ogłoszenia ślubne i zaręczynowe Zł. 10.—. Podziękowania lekarskie do 25 mm. Zł. 10.—. Nekrologi (klepsydry) do 60 mm. w 1. łamie Zł. 20.—. Za zastrzeżenie miejsca dolicza się 25%, za druk kolorowy 50%.

„NOWY DZIENNIK" wychodzi codziennie, także w poniedz. i dni poświąt.

Wydawca: Za spółkę Wyd. „Nowy Dziennik": Zygmunt Hochwald. — Redaktor odpowiedzialny: Dr. Mojżesz Kanfer
Nowa Drukarnia Dziennikowa, Kraków, Orzeszkowej 7. — pod zarządem Maksymiliana Feldmana